דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

יום שני, כ"ב באדר תשמ"ז, 23 במארס 1987 ● גליון 19074

היום 12 עמודים ● המחיר 85 אג', באילת 74 אג'

היום בדבר

● כל העיוותים ברפורמה אחת / חנה זמר
● עוד שאלה של כפל נאמנות / חגי אשד
● מאבק על יהודי ברה"מ / יהודה גוטהלף
● דו־קיום לאחר פולארד / שלמה שפיר
● הטוב, הרע והמכוער / טדי פרויס
● בורסה וכלכלה (4–5) עכשיו (9) על הדשא (10) ספורט (11)

מזג האויר

אביך, חם ויבש.
הטמפרטורות הצפויות: ירושלים: 11־21, רמת־הגולן: 10־20, צפת: 10־18, חיפה: 13־25, טבריה: 11־27, נצרת: 12־23, עפולה: 9־26, שומרון: 10־23, תל־אביב: 13־23, לוד: 10־26, יריחו: 15־30, עזה: 12־22, באר שבע: 9־26, אילת: 17־32.
(עתי"ם)

חריש וליבאי יחפשו היום דרך משפטית להבטיח חסיון עדויות השלושה בוועדה

מאת מובנה צימוקי ונתן רועי, סופרי „דבר"

היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש ועורך־הדין פרופ' דוד ליבאי יחפשו היום דרך משפטית, שתבטיח חסיון לעדויות שלושת מפעילי פולארד לפני ועדת הבירור.

לקראת הפגישה אמר פרופ' ליבאי כי הוא מאמין בכנות ראש הממשלה, התומך בהענקת החסיון, אך ישראל התחייבה כבר בפני ממשלת ארה"ב לסייע לה בחקירת פרשת פולארד. „מול התחייבות זו לממשלת ארה"ב תעמוד התחייבות כלפי מרשי, והשאלה היא איזו התחייבות תתפוש כשתבוא הדרישה, אם תבוא, ממשלת ארה"ב".

ליבאי הדגיש כי הוא מבקש להבטיח שכל דברי העדים בפני הוועדה, ולא רק של מרשיו, יהיו מוגנים כך שלממשלה תהיה עילה משפטית לסרב לאמריקאים. ליבאי הטעים כי ישנן כמה אפשרויות, „השאלה היא, באיזו דרך הממשלה מוכנה ללכת".

אחת האפשרויות שתידון היום בפגישת היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש עם הפרופ' דוד ליבאי, היא שימוש בחוק העזרה המשפטית למדינות חוץ. החוק מאפשר ליועץ

(המשך בעמ' 2)

יועץ יוסף חריש
עו"ד דוד ליבאי

גולדה ציבקין, רעייתו של מסרב העלייה מיכאל ציבקין, שעלתה אתמול עם בעלה והתינוק לישראל. אתמול הגיעו לארץ גם אסיר ציון זאכר זונשיין ורעייתו טטיאנה ועוד 23 מסורבי עלייה מברה"מ. (ראה בעמ' 2). (צילום: יוסי אלוני)

רפי איתן יעיד היום לפני ועדת רוטנשטרייך

מאת נתן רועי

רפי איתן, מי שהיה ראש הלשכה לקשרי מדע, יופיע היום בפני ועדת הבירור של רוטנשטרייך־צור.

תהיה זו הפעם הראשונה שאיתן ימסור עדות בפני הוועדה על הדרך שבה החליט להפעיל המפעיל סוכן יהודי־אמריקאי בשירות לקם.

איתן ביקש מפרקליטו עו"ד דב וייסגלס שלא לדרוש מהממשלה התחייבות לחסיון עדותו.

יש להניח כי עדותו של איתן לא תסתיים בפגישה אחת.

צרפת הטילה איפול על זהות שבעה מחבלים ערבים שלכדה

מאת גרשון קיו, סופר „דבר" בצרפת

פאריס (מיוחד ל„דבר"). – צרפת הטילה איפול על זהותם של שבעה מחבלים ערבים שלכדה באיזור פאריס. כוחות הבטחון הצרפתים עצרו אור ליום אתמול שבעה ערבים נושאי דרכונים תוניסאיים. במחבוא שברשותם נמצאו נשק, תחמושת וחומרי חבלה בכמות גדולה. חומר הנפץ הוא מהסוג ששימש בעבר לפיגועים, בצרפת ובגרמניה.

לפי מקורות בטחוניים, התגלו [illegible] בפאריס. אחד מהם הוא [illegible] למשטרה, [illegible]

נודע, כי צרפת מקיימת קשר בנושא המעצר עם כמה מדינות ערביות. הדיסקרטיות מוסברת באיום על חיי בני־הערובה הצרפתיים בלבנון, ובעיקר איש הטלוויזיה ז'אן לואי נורמנדין, שנחטף באיומים לגבציאו להורג ביום שלישי הבא. אין מוציאים מכלל אפשרות, שהעצורים עשויים להוות מעין בני־ערובה נגדיים. מעצרם יימשך על פי החוק עד יום חמישי.

שר החוץ הצרפתי ז'אן ברנאר רמון, המבקר בנסיכויות המפרץ הפרסי, הבהיר שם, כי מדיניות החוץ של צרפת לא תהיה בת־ערובה. בראיון ל„לה פואן" אמר רמון, כי צרפת איננה רוצה מפתרון בעיית בני הערובה. וכי אספקת נשק צרפתי [illegible] [illegible] שני השייכים להוסיפם של שני הדיפלומאטים הצרפתים מרסל פונטן ומארסל קרטון. בשיחת שלהם להם מכתבי עדות. ושיצרו גם מכתבים למנהיגי השיעים והם ביקשו לפעול לשחרור בעליהן.

קצב השיג הסכמת שרי „חירות" להתמודדות על איוש התפקידים

יצחק שמיר משוחח עם משה קצב בהמתינו לכרטיס הציר לוועידת „חירות". (צילום: יצחק הררי)

מאת עליזה ולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

השר משה קצב, יו"ר נשיאות ועידת „חירות", השיג אתמול את הסכמתם של שרי תנועתו להתמודדות על תפקידי ראשי המוסדות, והחזיר בכך את הגלגל להסכמה הראשונית שהושגה בין השרים לפני שבועיים.

ההסכמה המחודשת מבשרת על הצלחתו של דוד לוי, לכפות את עמדתו על עמיתיו. כזכור, בגלל התנגדותו של השר ארנס, שזכה לגיבויו של השר שרון, אף שהודיע כי לא ייבהל מפני התמודדות, נסוגו שרי „חירות" באמצע השבוע שעבר מההסכמה הראשונה. ארנס תבע חלוקת תפקידים מוסכמת מראש.

בישיבת הממשלה אתמול השיג קצב את הסכמת שרי „חירות" להתמודדות ואף שוחח עם כל שר בנפרד על ההצעה החדשה. לפיכך, נכון לעכשיו, יתמכו כל השרים בשינוי חוקת התנועה, כדי שתתאפשר בחירת מ"מ יו"ר התנועה, יו"ר המזכירות ויו"ר המרכז, בהצבעה סימולטאנית במושב הוועידה.

ההסכמה מאתמול, אם תחזיק מעמד עד הוועידה, תמנע השגת רוב להצעה ששרים לא יתמודדו על התפקידים הביצועיים – יו"ר מרכז ויו"ר מזכירות – ושרק השר לוי ייבחר לתפקיד מ"מ היו"ר.

כרגע נראה שאישור סעיף האיחוד עם המפלגה הליבראלית לא יהיה חלק, ובגלל האווירה העכורה והפלגנית במפלגה הליבראלית יביעו צירים מרכזיים הסתייגות מההסכם שכבר גובש. ביום חמישי ייפגש השר שרון עם מועצת המפלגה הליבראלית לדיון בנושא.

בדרום־לבנון צופים שהרגיעה בצפון תפנה מחבלים לפעולה

מאת שמעון ויס, סופר „דבר" בצפון

מקורות צבאיים בדרום־לבנון העריכו אתמול, כי צפוי בקרוב גל של נסיונות פיגוע וירי קטיושות מצד המחבלים לעבר רצועת הבטחון וצפון ישראל, על רקע הרגיעה היחסית שהשתררה בקרבות בביירות ובצפון־לבנון.

המקורות אמרו את הדברים על רקע הריבוי היחסי של נסיונות

(המשך בעמ' 2)

כתב ה„סאנדיי טיימס" יעיד במשפט וענונו – בגלל „התחייבות מוסרית"

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

פיטר הונאם, אחד מכתבי ה„סאנדיי טיימס", שראיין את מרדכי וענונו בעת שהותו בלונדון, לצורך הכנת כתבה על כוחה הגרעיני של ישראל, אמר אתמול לכתבים, עם הגיעו לישראל, כי ל„סאנדיי טיימס" התחייבות מוסרית לגבי וענונו, והוא מתכוון להציע את עצמו כעד במשפטו של מרדכי ועננו האמור להיפתח בישראל בקרוב.

פיטר הונאם עזב אתמול את ישראל בדרכו לאחת ממדינות ערב בשליחות עתונו והוא ישוב לישראל עוד השבוע. אתמול נפגש עם עורך־הדין אמנון זכרוני, שייצג את ועננו עד כה ועם עו"ד אביגדור פלדמן, שאמור לייצג את ועננו בהמשך.

הוא אמר בשיחה עם עתונאים כי ה„סאנדיי טיימס" איננו מאושר מהעסקת ההגנה לידי פלדמן ומערכת העיתון סבורה, כי ייצוג שקול של ועננו, ללא מאבק פוליטי תקיף, יסייע בהקלת עונשו של ועננו בבית המשפט בירושלים.

בכוונת ה„סאנדיי טיימס" להוציא לאור ספר בנושא לכוחה הגרעיני של ישראל, בהסתמך על החומר שהעביר מרדכי ועננו לכתבי העתון. לטענת אנשי עתון זה בארץ, מעולם לא נחתם הסכם עם ועננו, מכיוון שנעלם ממלונו ובביטון כרטיס לארה"ב ועל כן אין העתון מחוייב חוזית לוועננו. „יש לנו בסך הכל מחוייבות מוסרית כלפיו" אמרו אנשי „סאנדיי טיימס".

מובארק וחוסיין: לא יהיה מו"מ על שלום בלי אש"ף

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

הנשיא מובארק והמלך חוסיין ציינו אתמול בתום שיחותיהם בקאהיר כי אש"ף הוא נציגם המוסמך של הפלשתינים לכל מו"מ מדיני ליישוב הבעיה הפלשתינית. שני המנהיגים אמרו, כי מעמדו זה של אש"ף איננו ניתן לשינוי, בהתאם לעמדות הקונסנזוס הערבי.

המלך חוסיין הדגיש מחדש את תמיכתו בכינוס ועידה בינלאומית שבה ישתתפו נציגי אש"ף. עם זאת רמזו חוסיין ומובארק, כי הסיכויים שוועידה כזו תתכנס בעתיד הקרוב הם קלושים בגלל הניתוק המדיני ביחסי אש"ף־ירדן.

בינתיים מסרה אתמול סוכנות הידיעות של אש"ף „ופא", כי עראפאת הסכים לבטל פורמאלית את הסכם ההבנה המדיני עם המלך חוסיין כמחיר ההתפייסות הצפויה בקרוב בין ארגון „פתח" לבין כמה מארגוני השמאל הפלשתינאיים. בהתאם ליוזמת פיוס זו אמורים חמישה ארגונים פלשתיניים, וביניהם ארגון „פתח", לכנס ב־20 באפריל מושב חדש של „המועצה הלאומית הפלשתינית", שבו יוכרז, לדברי סוכנות „ופא", על ביטול הסכם ההבנה המדיני בין אש"ף לירדן. קדאפי הוא אחד השושבינים של יוזמת פיוס זו, ועתה נעשים מאמצים לצרף אליה גם את הארגונים הפלשתינאיים הנתונים תחת השפעה סורית. בהודעת „ופא" נאמר עוד, כי אש"ף שולל להחלטין את החלטה 242 כבסיס למו"מ המדיני וכי הוא גורס שהמאבק המזויין הוא הדרך המועדפת להמשך המאבק הפלשתיני נגד ישראל. שלשום דיווחה סוכנות „ופא" כי אין אמת שעראפאת הצהיר באחרונה, שהוא תומך כביכול בהשתתפותם של פלשתינים שאינם חברי אש"ף בוועידה בינלאומית.

טילים במצרי הורמוז

נושא נוסף שעמד במוקד שיחות מובארק־חוסיין היה הצבת טילי קרקע־ים איראניים באיזור מצרי הורמוז שבדרום המפרץ הפרסי. שני המנהיגים שותפים לדאגתן של מדינות הנפט הערביות כי הצבת הטילים האיראניים במיצר הורמוז מסכנת את חופש השיט במפרץ הפרסי. בעקבות הצבת הטילים הגיעה למצרי הורמוז נושאת המטוסים האמריקאית „קיטי הוק" בלווית כמה כלי־שיט אמריקאיים נוספים. כווית ושאר מדינות המפרץ הערביות קיבלו בברכה יוזמה אמריקאית זו. דובר משרד החוץ האיראני איים אתמול, שאם הצי האמריקאי יפגע במערך הטילים האיראני במצרי הורמוז – תגיב על כך איראן ביד קשה.

קאהיר (רויטר). – המלך חוסיין אמר אתמול, שאין לו בשלב זה כל תוכנית לבקר בארה"ב. המלך רמז בכך שהוא עדיין מאוכזב קשות מפרשת מכירת הנשק מארה"ב לאיראן, שפגעה, לדעתו, באמינותה של ארה"ב בעיני בנות בריתה הערביות במזרח־התיכון.

גם הנשיא מובארק אינו מתכוון לפי שעה לצאת לביקור בוואשינגטון, מחשש שביקורו שם ישתמע כהשלמה עם מכירת הנשק לאיראן.

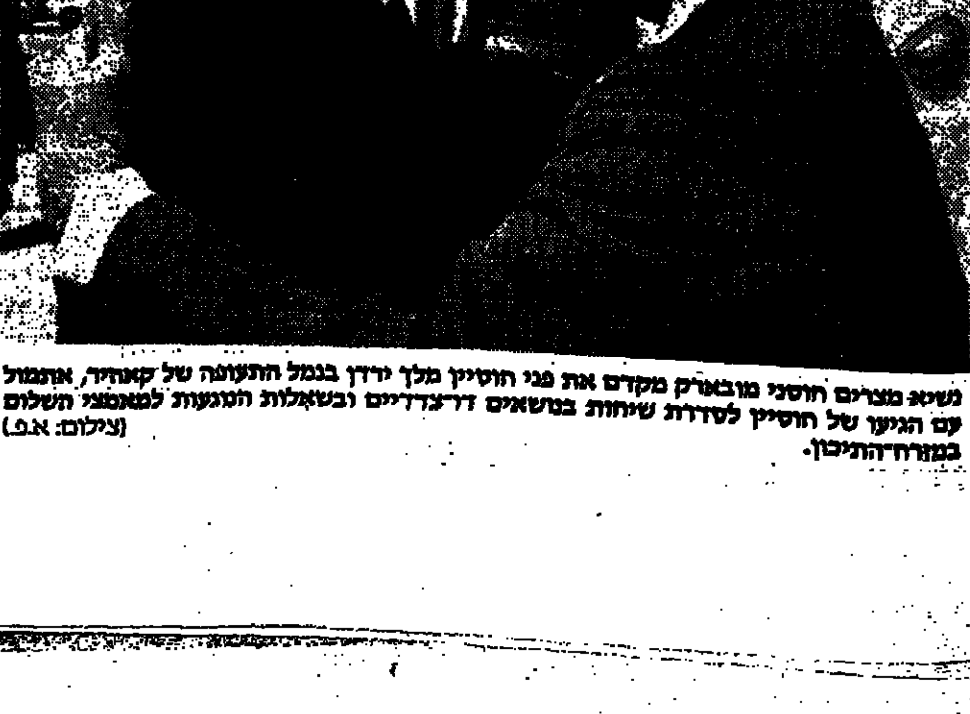
נשיא מצרים חוסני מובארק מקדם את פני חוסיין מלך ירדן בנמל התעופה של קאהיר, אתמול עם הגיעו של חוסיין לסדרת שיחות בנושאים דו־צדדיים ובשאלות הנוגעות למאמצי השלום במזרח־התיכון. (צילום: א.פ.)

ויינברגר: לא היה לנו מרגל בישראל

מאת סופר „דבר" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – שר ההגנה האמריקאי קספר ויינברגר הכחיש אתמול בראיון טלוויזיה את הסיפור על המרגל הישראלי לטובת האמריקאים.

ויינברגר שדיבר בתוכנית „פגוש את העתונות" אמר, כי הסיפור אינו נכון וכי התורה עליו גורמת נזק משום שיש בה כדי להצדיק מעשי ריגול נגד ארה"ב.

בתגובתו התייחס ויינברגר לדבריו של הסנאטור דייב דירנברגר, שדלפו בסוף השבוע שעבר מפגישה עם חברי השדולה היהודית איפ"ק בפלורידה, אולם הוא הגדיר את דברי דירנברגר כדברים שרק רמזו כאילו היה אירוע כזה, ולא התייחס לתוכן הדברים כפי שדלפו.

אשר לקידומו של אל"מ אביאם סלע, אמר ויינברגר, כי היה לו אפקט מקפיא על נכונותה של ארה"ב להשתמש בבסיס תל־נוף.

שומרי־ראש אמריקאים מלווים את השגריר רוזן

מאת סופר „דבר" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – שגריר ישראל בארה"ב מאיר רוזן מתהלך באחרונה מלווה בשומרי־ראש מן השירותים החשאי של ארה"ב.

השמירה המוגברת על רוזן על־ידי האמריקאים בשל חששות לשלומו, שעלו על רקע ההרעה בתחושה הציבורית בארה"ב כלפי ישראל בעקבות פרשת פולארד.

חבילת הנשק לערבים תאושר בקלות יחסית

מאת סופר „דבר" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – חבילת מכירות הנשק למדינות ערב, שאותה מבקש הממשל לאשר בקונגרס בקרוב, לא תעורר, ככל הנראה, אותה מידה של התנגדות בסנאט ובבית־הנבחרים כפי שהיה מקובל בעבר, בהשראה פרו־ישראלית. הערכה זו הובעה אתמול ב„ניו־יורק טיימס", המייחס אותה לשינוי בטון היחסים בין ארה"ב לישראל על רקע פרשת פולארד והמעורבות הישראלית בפרשה האיראנית.

בכינוס של השדולה הישראלית איפ"ק, שהיה בחודש שעבר בניו־יורק הוחלט, כי אין זה הזמן המתאים להפעיל את השפעת הלובי היהודי בקונגרס כדי למנוע את המכירות. איפ"ק תמך אמנם במכתב שכתבו כמה חברי קונגרס בראשות לארי סמית ושבו הובעה התנגדות למכירת הנשק למדינות ערב, אך אין מצפים לפעילות יתירה בעניין זה מצידם של תומכי ישראל בגבעה.

הממשלה גם החליט להשמיט מהצעה את הפריט השנוי ביותר במחלוקת: פריסקופ המתת טילי ג.מ. ביחוד מסוגי „הוק" שקידי ירדן לטילים ניידים, והוא מקווה, כי בעקבות זאת לא יתעוררו בעיות מיוחדות בהעברת חבילת המכירות בקונגרס.

צוות משפטנים מחודש טיעון ישראל לטאבה

מאת סופרו המדיני של „דבר"

במשרד החוץ בירושלים יתכנס השבוע צוות משפטנים בעלי שם מהארץ ומחו"ל, כדי לקיים דיון אחרון בטיעון הישראלי אשר יימסר בקרוב לבוררים במחלוקת על טאבה.

בחודשים האחרונים עסקו במחלקה המשפטית במשרד החוץ בירושלים בהכנת כתב הטיעון הישראלי. בדיון, אשר יימשך יומיים, יבחנו המומחים את כתב הטיעון לקראת הגשתו.

כדי לסייע בהצגת הטיעון הישראלי הוכן, על־פי הזמנת משרד החוץ, דגם מוקטן של איזור טאבה, שעליו יסומנו נקודות המחלוקת ותוסבר עמדת ישראל. „שולחן החול" המיוחד ישמש גם את המומחים הישראליים בדיון שיתקיים השבוע.

שעוני זהב של ב.ג. נגנבו מביתו בת"א

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

שני שעוני זהב, עפרון זהב ומטבעות זהב של דוד בן־גוריון נגנבו בסוף השבוע מבית בן־גוריון בשדרות בן־גוריון 17 בתל־אביב.

תלונה על הגניבה התקבלה אתמול במשטרה. עדיין לא ידוע כיצד נעלמו המוצגים. על־פי ההשערה הם נגנבו בידי מבקרים שהיו במקום.

פריטי הזהב נגנבו על־ידי פריצת חלון־הראווה של ארון התצוגה. המשטרה פתחה בחקירה.

פרס פונה אל ירדן לשיתוף בכריית תעלה מים־המלח לים־סוף

מאת סופרו המדיני של „דבר"

שר החוץ שמעון פרס קרא אתמול לישראל ולירדן להגיע להסכמה על שיתוף פעולה לכריית תעלת מים, שתחבר בין ים־המלח לים־סוף. כריית תעלה כזו, בשותפות בינלאומית, תאפשר הקמת שתי תחנות כח משני צידי התעלה, שיספקו חשמל לישראל ולירדן.

פרס, שדיבר בשדה בוקר, בסעודת הפרידה מחברי ועידת הנשיאים של הארגונים היהודיים אמר, כי התעלה תאפשר העמקת נמל אילת ופיתוח העיר הדרומית. „מימוש פרוייקט זה ייצור מערכת חדשה של יחסים בין ישראל לבין ירדן ויגדיר את הגבול בעתיד, כגבול של שיתוף פעולה ולא של עוינות", אמר פרס.

חברי ועידת הנשיאים ירדו לנגב ביום האחרון של ביקורם בארץ, ויחד עם פרס עלו לקברו של דוד בן־גוריון לציון מאה שנה להולדתו.

שעון־הקיץ יהיה השנה מ־11 אפר' עד 11 ספט'

מאת סופרו המדיני של „דבר"

הממשלה החליטה אתמול להמליץ בפני שר הפנים על הנהגת שעון קיץ, החל ממוצ"ש, 11 באפריל, י"ב ניסן, ועד מוצ"ש, 12 בספטמבר י"ח אלול. ההחלטה בעניין זה התקבלה ברוב של 11 נגד 8 שרים, על־פי הצעתו של שר האנרגיה והתשתית משה שחל.

החלטת הממשלה מאריכה את תקופת הנהגת שעון הקיץ בחודש, מעבר להחלטה המקורית של שר הפנים, אשר ביקש כי מועד השעון יחול רק ב־18 באפריל ויוחזר לאחור כבר בעיצומו של הקיץ, ב־22 באוגוסט.

(המשך בעמ' 2)

הכוונה מנוחת פול

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות •

מבקר ההסתדרות נפתלי בלומנטל:

העדר דיווח הקשה על חלק מן התאגידים ההסתדרותיים

מאת חיים ביאור, סופר "דבר" לענייני עבודה

"הביקורת הפנימית בתאגידים ההסתדרותיים רופפת. העדר דיווח פיננסי אמין וב"זמן אמת" גרם לכך שחלק מהגופים העסקיים של ההסתדרות נקלעו למצבם הקשה".

כך אמר אתמול מבקר ההסתדרות נפתלי בלומנטל, בעת שהציג בפני חברי הוועד הפועל של ההסתדרות דו"ח ביקורת עב כרס על מספר מפעלים של "כור", שלוש רשתות שיווק, חמש מועצות פועלים ושישה סניפי "הפועל". הדו"ח גם מצביע על תופעות של שכר והטבות חריגים.

מזכיר חברת העובדים דני רוזוליו, שדיבר אחריו, גרס שדו"ח הביקורת אינו משקף נכונה את המצב במשק העובדים. "האם כל המנהלים מקבלים הטבות מפליגות?" – שאל רוזוליו. "האם לא היתה ביקורת פנימית ב"כור" עוד לפני הדו"ח הזה". עם זאת הודיע שבקרוב יוקם אגף בקרה ליד מטה חברת העובדים.

יו"ר סיעת הליכוד בהסתדרות, ח"כ יעקב שמאי, טען שבכירים בהסתדרות מנעו מהמבקר לפרסם כמה ממצאים חמורים. כך, למשל, לא פורסמו דו"חות שכתיבתם הושלמה על "סולל בונה – דיור", "סו"ב – המרכז", קרן הפנסיה של הפועלים החקלאיים ועוד. עוד טען ש"פרשת הפנסיה לארנסט יפת מתגמדת לעומת הסדרי השכר שקבעו לעצמם כמה מנהלים במשק ההסתדרותי".

המזכ"ל ישראל קיסר השיב לשמאי כי דבריו הם חצאי אמיתות. הוא דחה בתוקף את הטענה שמנעו פרסום של חלק מהממצאים והוסיף כי לא יתן ידו לעשות מלאכתם רמייה. כל תאגידי ההסתדרות חייבים למנות מבקרי פנים שבפעם הראשונה אינם כפופים למנהלי התאגידים. קיסר הודיע שבעקבות הליקויים שנחשפו תוקם בקרוב עמותה שתנהל את הנכסים המקרקעין שבבעלות ההסתדרות. כן נשקלת הקמתה של ברית פיקוח על קופותיהם של ועדי עובדים, המגלגלים כספים בסכומים גדולים.

ח"כ רן כהן (ר"צ) ציין שדו"ח הביקורת חמור, אך דווקא בשל כך הוא מצביע על דמוקרטיזציה בהסתדרות. הוא תמה על כך שבמשק ההסתדרותי הוענקו משכורות מפליגות בלא שהוגשה על כך תלונה אחת למשטרה. יו"ר האגף לנוער וצעירים, יעקב ישי המחזיק בתיק "הפועל" מתח ביקורת על "מנהלי אגודות ספורט המתפטרים כלאחר יד תוך השארת חובות תופחים מאחוריהם".

פרופסור יהודי מסין ושישה ישראלים ישתתפו ברב-שיח היהודי-אסיאתי

הונג-קונג (עסט"א).- פרופסור יהודי מסין ושישה ישראלים ישתתפו ברב-שיח היהודי-אסיאתי השני, שייערך בסין בחסות הקונגרס היהודי העולמי וההתאחדות היהודית של אסיה ואיזור האוקיאנוס השקט.

פרופ' שא בולי בן ה־77, יליד ניו-יורק, ששמו המקורי סידני שפירו, הוא כנראה האזרח היהודי היחיד בסין וללא ספק היהודי היחיד בעל מעמד בכיר בסין. הוא בלשן ומתרגם, הגר בסין מאז שנת 1947, חבר אגודת הסופרים הסינית והמועצה המייעצת המדינית של סין, הגוף המייעץ הבכיר בסין. השתתפותו ברב-שיח נחשבת מחווה של פקין כלפי הארגונים היהודיים המארגנים אותו.

נושא הרב-שיח השנה יהיה "השפעה תרבותית הדדית: חברות עתיקות, מדינות חדשות".

משקיפים מדיניים מוסרים בתוך כך על ירידה הדרגתית אך מתמדת של נימת האיבה בהתבטאויותיה הפומביות של סין כלפי ישראל. לדבריהם, מצביעים מהלכי סין באו"ם בחודשים האחרונים על כך, שפקין אינה נוטלת עוד באורח אוטומטי את היוזמה בהוקעת ישראל. כדוגמה למגמה חדשה זו ניתן לראות את החלטת סין להימנע מלצרף את שמה לרשימת המדינות שביקשו לבטל את האמנת ישראל לעצרת הכללית של או"ם בשנה שעברה.

רוזוליו: עוד אין החלטה למיזוג סו"ב ושיכון-עובדים

מאת סופר "דבר" לענייני כלכלה

עדיין אין החלטה כלשהי על איחודן של "סולל בונה" ו"שיכון עובדים", כך הודיע אתמול מזכיר חברת העובדים דני רוזוליו.

הוא אמר, כי לפי שעה מתקיימים רק דיונים על הקמת חברת אחזקות אחת, שתשמש את החברה, אך אין מדובר בשום אופן במיזוג השתיים. הוא אמר זאת לעובדי חברת שיכון עובדים, שהפגינו מול בניין הוועד הפועל בתל-אביב.

עשרות העובדים מחו על כך, שלא נועצו עימם לפני ההחלטה ועל כך שהמיזוג עם חברה מפסידה יפגע בחברה שלהם. רוזוליו הבטיח להם שהעובדים החברה לא יינזקו.

חרדי ירושלים נגד הקמת העיר החדשה ביתר בגדה

מאת גת הבולוני, סופר "דבר" בירושלים

"לא רוצים בעמנואל שנייה" – בסיסמה זו יצאו חרדים בירושלים נגד הקמת העיר ביתר מחוץ לקו הירוק, שעליה הודיע השר דוד לוי.

הקמת העיר החרדית ביתר, שהשר לוי עומד בימים הקרובים להניח את אבן-הפינה שלה, קשורה כנראה בהתגוששות לקראת ועידת "חרות". ההודעה על הפרוייקט עוררה תגובות חריפות מצד ראש העיר טדי קולק, שביקש להתחיל בבניית השכונות בצפון ירושלים בשביל הציבור החרדי, כפי שהובטח להם לפני שנתיים, ובחוגי החרדים עצמם, הרואים בכך הפרת הסיכום שנתקבל בשעתו על בניית דירות מוזלות בשבילם.

כזכור, התנגד הרב אליעזר מנחם שך להקמת העיר עמנואל, ההתנחלות החרדית בגדה, שנתמכה על-ידי האדמו"ר מגור ושבראשה עמדו כמה ממקורבי חצר גור.

שעון הקיץ יהיה השנה

(המשך מעמ' 1)

השר שחל הכריז את תמיכתו בהרחבת שעון הקיץ, מעבר להצעת משרד הפנים [illegible] בהיקף של כשמונה מיליון דולר בחודשי הקיץ, אלא גם בטיעונים הלכתיים, ביניהם בקביעה כי שעון הקיץ מביא את הציבור לומר "קריאת שמע" בשעה הנכונה. נימוקיו אלה של שחל עוררו קריאות ביניים מפי השרים הדתיים, שהביעו פליאה על מומחיותו של שחל בענייני הלכה.

סגן-השר רוני מילוא, המופקד מטעמו של ראש הממשלה שמיר על משרד הפנים, אמר, כי אין לפי שעה ממצאים חד-משמעיים לגבי החסכון המופק מהנהגת שעון קיץ. הוא גם הכיר את חוות הדעת של פרופ' זאב לב, שקבע כי אין מסקנות ברורות לגבי השלכת שעון הקיץ על חסכון באנרגיה או ירידה בתאונות דרכים, אך רוב החברה תומכת בכך כיוון שהדבר מאפשר הרחבת אפשרויות הבילוי.

עמק איילון היה חריג

כאשר הועלתה שאלת שעת זריחת השמש העיר בבדיחות שמעון פרס: "אינני מקבל שום קביעה עובדתית על השמש ללא ועדת חקירה".

שמיר: "...המציאות לא חשובה, העיקר ועדת חקירה".

נבון: "צריך לזכור שבעמק איילון זה היה שונה..."

פרס: "עמק איילון – זה היה חריג".

השרים הדתיים שפירא והמר העלו בעיות שונות הנגרמות בשל שעון הקיץ, אולם, בניגוד לוויכוחים קודמים בעבר, לא היה איש שדרש להימנע מהזזת השעון. המחלוקת נסובה רק על עיתוי הפעלת שעון הקיץ וסיומו.

השר שחל ביקש תחילה, כי שעון קיץ יונהג כבר בסוף חודש מארס ויסתיים במחצית אוקטובר, כנהוג במדינות אירופה ובארה"ב, שם נמשכת תחולת שעון הקיץ כמחצית השנה. אולם כדי להגיע להסכמה הציע שר האנרגיה מועדי פשרה, אך גם אלה נדחו על-ידי משרד הפנים ושרים נוספים. בסופו של דבר זכתה עמדתו המתוקנת של שחל ברוב, וגרסתו המצומצמת של משרד הפנים לשעון קיץ הורחבה.

הצוות הרגיע את הנשים המבוהלות שהתקשרו בקו-פתוח לבית הוועה"פ

מאת נועה גל, סופרת "דבר"

עובדת בנק איגוד, העומדת לפרוש מעבודתה ב־31 במארס, התקשרה לשאול מה אומר החוק החדש לגביה – ב"קו-פתוח" האלפיים שהופעל אתמול בבית הוועד הפועל של ההסתדרות.

ח"כ אורה נמיר אמרה שזו "שיחת טלפון מרגשת. קליעה כול". החוק החדש יחול מ־27 במארס, כמי שהיתה שותפה למאבק הממושך על שינוי חוק גיל פרישת נשים, היא שמחה להודיע על ישומו. "את צריכה להודיע מיד להנהלה שלך שאת ממשיכה או אינך עובדת על פי הסכם אישי, החוק חל עליך", אמרה למטלפנת.

"הקו הפתוח" היה עסוק בקצב של שיחה בכל דקה. צריך היה להרגיע את הנשים המבוהלות שחשבו כי מעכשיו יכריחו אותן להמשיך ולעבוד.

מזכ"ל נעמ"ת, מאשה לובלסקי, ח"כ נמיר, ועו"ד עופרה פרידמן, מנהלת הלשכות המשפטיות של נעמ"ת, השיבו בחיוך: "את יכולה להמשיך לעבוד ואת יכולה לפרוש – את מחליטה". עיקרי החוק שהתקבל ב־17 במרץ מאפשרים מועד פרישה גמיש לנשים. מעתה תוכל אשה לבחור את מועד פרישתה מגיל 60 עד 65. אם בחרה לפרוש בגיל 60 עליה להודיע למעבידה שלושה חודשים מראש. אם בחרה להמשיך לעבוד היא רשאית לעשות כן. כל זכויות הפנסיה שלה יישמרו לה עד גיל פרישתה. עבור כל שנת עבודה מגיל 60 ועד גיל 65 תהיה האשה זכאית לתוספת של חמישה אחוזים לקצבת הזקנה של הביטוח הלאומי.

רוב המטלפנות היו פקידות, עובדות בנקים, פועלות תעשיה. הן בירכו את המשיבות על ההישג המבורך, ואמרו שהן מעדיפות להמשיך לעבוד.

"תדעי שלא יכולים לכפות עליך לפרוש", אמרה לובלסקי לעובדת עירית חיפה, "ותספרי את זה גם לחברות שלך". על שתי קטגוריות של נשים עובדות לא חל החוק החדש: העובדות לפי חוזה אישי (אלא אם יצויין בחוזה במפורש כי אשה רשאית לבחור את גיל פרישתה) ועל עובדות אצל קבלנים פרטיים.

דיילת "ארקיע" שאלה מה זכויותיה אם בחוזה הקיבוצי של דיילי החברה נכתב כי נשים יפרשו בגיל 55. התשובה: החוק החדש לא יחול עליהן.

אשה שפרשה מעבודתה ועכשיו מבקשת לחזור ולהנות גם מזכות הפרישה המאוחרת, נענית אף היא בשלילה. החוק איננו רטרואקטיבי.

חבר ועד עובדי תפעול בנמל אשדוד שאל: אמא שלי בת 59. היא עובדת במפעל טקסטיל בעיר. כבר קבלה הודעה שתצטרך לפרוש בגיל 60, האם החוק חל עליה? התשובה חיובית. איש לא יוכל לכפות עליה לפרוש. היא תיהנה מהחוק החדש.

עו"ד עופרה פרידמן אומרת: "מפעלים רבים מעוניינים בפרישת נשים ובהחלפתן בכוח עבודה זול מן השטחים. נשים אינן מודעות לזכויותיהן והן הראשונות לסבול לחצי פרישה. עכשיו תבחן נעמ"ת אם תוכל לסייע להחלת החוק החדש".

היום בחירות המהנדסים

מאת חיים ביאור, סופר "דבר" לענייני עבודה

הבחירות להסתדרות המהנדסים מתקיימות היום, לאחר שבית המשפט המחוזי בתל אביב דחה עתירה של אחת הרשימות המתמודדות נגד ראשי הסתדרות המהנדסים.

עם זאת הוציאה אמש רשות השיפוט הארצית של ההסתדרות צו שלפיו רק מהנדסים שהם חברי ההסתדרות הכללית או חברי "הפועל המזרחי" ו"פועלי אגודת ישראל" יוכלו להצביע בבחירות. משמעות הדבר שאלפי מהנדסים מנועים, על פי הצו, מלהצביע.

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, גינה אתמול את ראשי הסתדרות המהנדסים שהחליטו לאפשר גם למהנדסים שאינם חברי ההסתדרות הכללית ליטול חלק בבחירות אלה.

בבחירות להסתדרות המהנדסים מתמודדות ארבע רשימות: "שחר" – בראשות מזכיר הסתדרות המהנדסים יצחק רז השלטת כיום ב־60 אחוז מהרכב המוסדות; רצ"י – רשימה משותפת למפ"ם ור"צ, חד"ש – רשימה קומוניסטית ורשימת מהנדסים דתיים. מספר בעלי זכות הבחירה מגיע ל־32 אלף.

שיבושים בטיסות "אל-על" על-רקע המחסור בטייסים

חשש שהחברה לא תעמוד בלוח הזמנים לפסח

מאת אריה אגיה, סופר "דבר"

המחסור בטייסים שוב גרם אתמול שיבוש מתמשך בטיסות "אל-על", שנגע ב־1,400 נוסעים, [illegible] שבגלל המחסור לא תצליח החברה לעמוד בלוח-הטיסות המתוכנן שלה לקראת חג הפסח הקרב. באחרונה ניכרת ירידה תלולה בנכונות הציבור לטוס עם "אל-על".

אתמול בבוקר לא הצליחה הנהלת "אל-על" לגייס קצין ראשון לביצוע טיסה מספר 315 ללונדון ויותר מ־400 נוסעי מטוס הג'מבו נשארו תקועים בנמל בן-גוריון. הטיסה יצאה לבסוף רק אמש בשעה 7. בערב טיסה מספר 316, שהיתה אמורה להמריא מלונדון לתל-אביב בצהריים עם 400 נוסעים ויותר, עמדה לצאת בשל כך רק ב־1.00 אחר חצות. כתוצאה מכך חסר לחברה מטוס לביצוע הטיסה הישירה, המבוקשת ביותר, לניו-יורק, בשעה 1 בלילה. הטיסה עמדה לצאת רק לקראת השעה 7.30 בבוקר. אמש לא היה ברור, אם תצליח החברה לגייס את הטייסים הדרושים לביצוע לוח-הטיסות שהשתבש. חרף הפגיעה המתמשכת במוניטין של "אל-על" נגרם לחברה נזק כספי של רבבות דולרים.

שרשרת השיבושים נגרמה, כאשר הודיע אתמול בבוקר הטייס שעמד לשמש קצין ראשון בטיסה ללונדון, כי הוא מרגיש עצמו ברע. לפי תקנות הטיס, לא יכול קצין זה לטוס. החברה פנתה אל הטייס שהיה בכוננות, אולם גם הוא לא יכול להתייצב. לא היה איפוא מנוס מהודעה על דחיית הטיסה. הדחייה גרמה שיבוש מתמשך גם בלוח-העבודה של הטייסים ומשום כך נעשה כל היום מאמץ קדחתני למצוא צוותים מתאימים לאיוש הטיסות הדחויות.

בכירי "אל-על" מתריעים זה זמן רב על מחסור בטייסים, אולם המנכ"ל רפאל הרלב מסרב ... לעבודה טייסים חדשים, עד ש... יתקבלו תביעותיו להוריד את ... שכרם ועבודתם בהשוואה לטי... הותיקים. סירובו של הרלב ... אחרי הסכם העבודה. הקודם ... לכך, שאיגוד הטייסים סירב ... בתביעות ההנהלה. רק לאחר ... של שיבושים בלוח-הטיסות ... מהמחסור המחריף הולך ... הסכים המנכ"ל ... למלא התחייבויות החברה על-פי ... העבודה. אולם עתה ... כי להנהלת "אל-על" אין ... תכנית מגובשת להנהגת ... השכר לטייסים שיתקבלו ... לפיכך ניתנה לו בשבוע ... ארוכה של חודש להצגת ...

בתשובה על שאלת סופר "דבר" ... באחרונה ירד חלקה של "אל-על" בקרב הנוסעים מ־65־70% אחוז בשנה שעברה לכדי 50־55% בלבד כיום.

חריש וליבאי יחפשו היום

(המשך מעמ' 1)

[illegible] המשפטי לממשלה להפעיל שיקול דעת [illegible] למדינות זרות.

חריש מסר אתמול לממשלה, כי הוא מתכוון להציע לפרופ' ליבאי להודיע לשלושת העדים מפעילי פולארד, כי הוא מתכוון להפעיל את שיקול הדעת וכי לא יאפשר העברת חומר העדויות לשלטונות ארה"ב בתום החקירה. אולם גורמים משפטיים בכירים אמרו אתמול, כי גם אם יבטיח היועץ שלא להעביר חומר מוועדת הבירור, תוקפה של ההבטחה הוא מוגבל, משום שבית-המשפט העליון כבר פסק שהממשלה ופקידיה רשאים לחזור בהם מהבטחה כזו, למען מה שמוגדר כ"אינטרס הציבור".

החלטת זמיר – תקדים

אתמול נמסר כי השר משה שחל ביקש בתום ישיבת הממשלה, כי לאחר שהיועץ חריש יוועד עם ליבאי ובטרם יסכם איתו מהלך כלשהו, יובא העניין להכרעת הממשלה שכן לא ייתכן שהממשלה תתחייב על הסכם, מבלי שתדע את פרטיו.

גורמים משפטיים הבהירו אתמול, כי לא ברור אם פרשת פולארד נופלת בקטגוריה של החוק לסיוע משפטי למדינות חוץ, שכן בערעור לבית-המשפט העליון על ההחלטה, אפשר יהיה לטעון כי היועץ המשפטי לממשלה הפעיל שיקול דעת ונתן הבטחות, לפני שעיין בממצאי הוועדה ובעדויות השלושה. הגורמים הטעימו עוד, כי בעבר זכור מקרה שבו הפעיל היועץ המשפטי לממשלה את שיקול דעתו נגד העברת חומר מדינה בטחוני לרשות זרה. הדבר היה לפני כשנתיים, בעת תביעה פרטית של השר שרון נגד [illegible] לממשלה [illegible] לעדים [illegible] ותיר העברת מסמכים מסוגים.

להוצאים על ליבאי

יוסי יגור, הנספח המדעי לשעבר בשגרירות ישראל בוואשינגטון, יצולל היום בפני ועדת המשנה לבטחון ולמודיעין של הכנסת, את נסיבות העסקתו ודרך הפעלתו של ג'ונתן פולארד. פרופסור דוד ליבאי, פרקליטם של שלושת עובדי השגרירות מתכוון לבדוק האם יש להסכם הצפוי בין השלושה לבין המדינה בסיס חוקי, שלא יתבטל גם בעת חילופי ממשלות בארץ. עדיין לא ברור מתי יוזמנו השלושה להעיד בפני הוועדה. נראה כי הם יעידו רק בעוד כמה שבועות לאחר שובו של צבי צור מסיור עבודה בחו"ל.

מאז מוצאי-שבת נמשכים הלחצים על פרופ' דוד ליבאי, כדי שזה ישכנע את לקוחותיו להופיע בפני ועדת הבירור. הגיעו פניות משרי ממשלה בכירים, אישי ציבור וחברי המפלגות השונות. במוצאי שבת התבקש עורך-הדין רם כספי, אשר טיפל בשם הממשלה בפרשת פולארד, בעת שיצא לארה"ב עם אברהם שלום, ראש השב"כ הקודם, לנהל משא-ומתן עם ליבאי. כספי ניסח טיוטת הצעה והעביר אותה לשלושה. הם הודיעו, באמצעות פרקליטם, כי אינם מוכנים להשיב אלא לאחר שיחת פרקליטם עם היועץ המשפטי.

ליבאי הודיע אתמול, כי איננו מתכוון להתפטר מייצוג השלושה, על אף הביקורת, וזאת עד אשר יסיים את הטיפול במעמדם המשפטי. השלושה ביקשו ממנו שלא להתפטר מייצוגם [illegible] בעקבות הביקורת, שהיו אתמול נגד דוד ליבאי, כי שכר טרחה מהמדינה בעוד פועל נגד האינטרסים של ה... איננו מוזמן את השלושה לה... הבירור, ענה ליבאי: "עוד ... יעבור עד אשר אוכל לחשוף דרך העבודה בטיפול ב... השלושה. דבר אחד אוכל לומר אני נתבקשתי על-ידי יוסף לייצגו, זמן קצר לאחר ש... ג'ונתן פולארד, ורק אחר-כך ... אליו השניים האחרים. אני ... שהם עובדי מדינה ושאים ל... הסודי והשלום נקבעו ביניהם ... המדינה ולא ביני ובין המ... הייתי צריך לתת להם את ה... המקצועי ביותר שיכולתי לתת לא רק לטובתם, אלא גם ל... שאר החברים שיעידו בפני ... הבירור".

שכר ליבאי – בהתאם למקובל

"אינני חושב שיש צורך ... את הופעת השלושה בפני ... הבירור", אמר אתמול ממלא ... ראש הממשלה ושר החוץ, ... פרס, בפגישתו עם חברי ... הנשיאות.

בדברים שנשא בשדה בוקר ... האורחים מארה"ב, אמר שמעון ... כי לדעתו יש צורך להבטי... האינטרסים הלגיטימיים של ... ליבאי – יוסי יגור, אילן ... ואוירית ארב.

שמעון פרס ויצחק רבין ... אתמול בישיבת הממשלה כי ... שכרו של עורך-הדין דוד ... נעשה בהתאם למקובל, כאשר ... מדינה נזקקים לייעוץ משפטי ... בעיה בה נתקלו בשל עבודתם.

טורגובניק סגן במקום בן-מאיר בעיריית ת"א

מחוז תל-אביב של מפלגת העבודה בחר אמש בפרופסור אפרים טורגובניק לסגן ראש עיריית תל-אביב במקום רב בן-מאיר.

בוועדה המרכזת, היא הגוף הבוחר, היו יחסי הכוחות בין שלושת המתמודדים על תפקיד הסגן: פרופסור אפרים טורגובניק – 57 קולות, חביבה אביגיא – 40 קולות, ויוסף גבעול – 39 קולות. יצויין, כי רב בן-מאיר, חבר בגוף הבוחר, לא בא להצביע.

ח"כ רב בן-מאיר התפטר מתפקידו כסגן ראש עיריית תל-אביב בגלל האיסור על כפל תפקידים שכפתה מפלגת העבודה על נבחריה.

שמואלי לא תקף את משרד החינוך

בלשכת שר החינוך התקבל אתמול תעתיק ההקלטה של הרצאת אליעזר שמואלי בכנס מנהלי "אורט" בנהריה. תעתיק נוסף התקבל גם במערכת "דבר".

מהנוסח המלא של הרצאת מי שהיה מנכ"ל משרד החינוך מתברר כי ביקורת חריפה על המשרד ומנהיגותו שיוחסה לו בידיעה בעיתון זה ובכותרת, כלל לא הושמעה על ידו. הביקורת עוררה תגובת-זעם במשרד החינוך.

א. שמואלי הביע אמש צער על שמשרד החינוך הוזה להגיב בחריפות יתר מבלי שהנוסח המוסמך של דבריו היה לעיני הדובר.

"אני כאן בגלל שאני יהודי" אמר אסיר-ציון זאכר זונשיין

מאת יקותי צור, סופר "דבר"

"אני כאן בגלל שאני יהודי ואני רוצה להודות לכל מי שעזר לי להגיע לכאן", אמר אסיר ציון לשעבר, זאכר זונשיין, שהגיע אמש ארצה, לאחר שריצה עונש של שנתיים וחצי במחנה עבודה בסיביר, באשמת "הפצת תעמולה אנטי-סובייטית".

זאכר ואשתו סקינה הגיעו לישראל יחד עם קבוצה גדולה של 23 מסורבי עלייה מבריה"מ, שהורשו החודש לצאת. בין הבולטים שבמסורבי העלייה: מיכאיל ונולדה איבין והתינוקת איגה ויעקב לרנר, בן ה־71, מסורב עלייה מזה שמונה שנים. בני משפחה וקרובים נרגשים קיבלו את הבאים בשדה התעופה בקבלת פנים נרגשת, בה נטלה חלק גם משלחת של פעילי "המועצה הלאומית למען יהודי בריה"מ" מארה"ב, המקיימים בימים אלה את ועידתם בארץ.

זאכר זונשיין, בתספורת קצרה, לבוש בחליפה כחולה, אופנתית, מחייך למצלמות, לא נראה כמי שרק לפני כשלושה שבועות בלבד יצא ממחנה עבודה בסיביר. בתשובה לשאלה הוא מספר, כי התנאים במחנה היו קשים ביותר: הוא הוכה וסבל ממקור ומחוסר מזון. הרוסים ניסו לשבור אותו, רוחנית ופיסית, אולם הסיבה היחידה להישארותו בחיים היתה "התמיכה שניתנה לי על-ידי יהודים בכל העולם. אלמלא כן לא הייתי מחזיק מעמד", אמר זונשיין. את הידיעות כאילו התכוון לצאת מרוסיה לארה"ב, ושנכנע להגיע לישראל רק לאחר שהשר ארנס שלח לוינה את חברו, יעקב גורודצקי, כינה זונשיין שמועות בלבד. בתשובה לשאלה אמר, כי גורודצקי הוא חבר, שעזר לו רבות בבריה"מ והוא היה מופתע מאוד אילולא בא לפגוש אותו בוינה.

מזכ"ל המועצה הציבורית למען יהודי בריה"מ, שבירך את העולים החדשים, הביע צער על המספר הזעום של הנשירים בוינה. "תופעה זו", אמר צ'לט, "חמורה ביותר, מכיוון שהיא מקטינה במידה רבה את המוטיבציה למאבק. יש להמשיך ולעמול קשה כדי לשכנע את יהודי בריה"מ כי מקומם איננו, בארץ אבותינו".

חיים אהרון, ראש מחלקת העלייה בסוכנות היהודית, גילה כי בחודש מארס יצאו מבריה"מ 330 יהודים, המספר הגדול ביותר שיצא את בריה"מ בתקופה האחרונה. אהרן הוסיף, כי אף-על-פי כן אין עדיין שינוי ממשי במדיניותה של בריה"מ כלפי היהודים.

ראשי ההסתדרות ייפגשו עם נסים לדיון על הסכמי השכר

מאת חיים ביאור, סופר "דבר" לענייני עבודה

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר ויו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד, עומדים להיפגש בימים אלה עם שר האוצר משה נסים לדיון ראשון על חידושם של הסכמי השכר במשק.

יתכן שהפגישה בין השלושה תתקיים כבר היום, בירושלים. כך עולה מדבריו של קיסר אתמול, בישיבת הוועד הפועל של ההסתדרות.

מזכ"ל ההסתדרות אמר בישיבה שבמשא ומתן לחידוש הסכמי השכר יושם דגש על תיקון השכר ברמות הנמוכות. קיסר תקף בחריפות מגורמי האוצר, המעלים דרישות שכר [illegible]. לדבריו, "הפלגות שכר גדולות תגרום להצגה מחודשת של האינפלציה. לפיכך, אמר, יושם דגש על שיפור השכר הנמוך, בעיקר בשירות הציבורי, שם חלה שחיקה משמעותית בשכר העובדים".

סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, אפרים זילברמן הביע דעתו אתמול שיש לשלם תוספת שכר של 18 אחוזים לבעלי השכר הנמוך וגם לרמות הביניים.

בפגישה עם שר האוצר [illegible] בסך 200 שקל לעובד, כמו שהתחייבה ההסתדרות בפני נציגי העובדים. כן יבהירו השניים כי הודעתם בנמס שביטא האוצר איננה מקובלת על ההסתדרות בטענה שהיא מיטיבה עם בעלי ההכנסות הגבוהות ומקפחת את השכבות החלשות.

פסיקת ביהמ"ש סיכלה נסיון השתלטות מודעי בליברלים

מאת עליזה ולך, סופרת "דבר" לענייני מפלגות

בית-המשפט המחוזי בירושלים פסק אתמול שאין לשנות את תקנון המפלגה הליברלית ובכך סיכל את נסיון ההשתלטות של יצחק מודעי על מפלגתו.

בחודש וחצי אחרי שעתר עו"ד שרגא בירן לבית-המשפט, כבא-כוחם של נציגי מחנה שריד-פת-נסים, נגד סעיפי סדר-היום של המועצה הארצית, שקבעו נציגי מחנה מודעי-דינר, פסק אתמול השופט אליהו בן-זמורה, שאין להגדיל את מוסדות המפלגה – המרכז והמועצה הארצית – ושאין לייתר לאיגוד הליברלים מעמד מיוחד. עוד קבע בית-המשפט המחוזי בירושלים, שהשר מודעי, יו"ר נשיאות המפלגה, רשאי להוסיף לנשיאות 3 חברים במקומות שהתפנו, אך חלק מהם צריכים להיות ראשי מוסדות. על-פי יחסי-הכוחות במפלגה הליברלית, אין למודעי רוב במרכז, וקרוב לוודאי שיו"ר המרכז, לכשייבחר, לא יהיה איש מחנהו.

סיבוב נוסף במלחמות המתנהלות במפלגה הליברלית יתקיים היום בבית-המשפט המחוזי בתל-אביב, ויש להניח שהפסיקה של בית-המשפט המחוזי בירושלים תנחה את הפסיקה היום.

הדיון בבית-המשפט בתל-אביב יסוב סביב שאלת חוקיות כינוס מרכז המפלגה לבחירת נציג להנהלת הסוכנות, במקום אברהם כץ ז"ל. ביוזמתו של ח"כ אוריאל לין, שהיה פעיל מאוד גם בעתירה הראשונה, הוטלו על כינוס המרכז לבחירת הנציג, אך מחנה מודעי-דינר לא השלים עם ההחלטה.

בדרום-לבנון

(המשך מעמ' 1)

הפיגוע היה לעבר רצועת הבטחון הגליל בסוף השבוע. אתמול בלילה נהרגו שני מחבלים בהיתקלות עם כוח צה"ל מצפון-מערב לעיירה הדרוזית חצביה בגזרה המזרחית של רצועת הבטחון. לכוחותינו לא היו נפגעים.

העלאת תעריפי הנסיעה

בהתאם לצו המפקח על התעבורה יועלו תעריפי הנסיעה בקווי השרות של "אגד" בשיעור ממוצע של 20% **החל מיום 25.3.87.**

כרטיסים משולבים (הלוך ושוב ומעבר) שלא נעשה בהם שמוש לפני תאריך עלית התעריפים, ניתן להשתמש בהם ע"י תוספת ההפרש בין המחיר הישן לחדש בכל אחת מקופות "אגד".

כרטיס מעבר שנעשה בו שמוש בקטע אחד מבוטל.

כרטיס הלוך ושוב שנעשה בו שמוש בכיוון אחד ניתן להשתמש בו **עד-7.4.87**, את התמורה עבור כרטיסי הלוך ושוב שנעשה בהם שמוש בכיוון אחד בלבד

אפשר לקבל ישירות בקופות "אגד" המפורטות להלן לאחר **ה-7.4.87:**

ירושלים: תחנה מרכזית
חיפה: בית אגד תחנה מרכזית
תל אביב: תחנה מרכזית קופות רמלה רציף 3

או באמצעות הדואר בשלבות ליחסי ציבור כדלקמן:-

ירושלים ת.ד. 893 מיקוד 91008
חיפה ת.ד. 9657 מיקוד 31086
תל-אביב ת.ד 32091 מיקוד 61330

אגד

גילוי דעת

המו"ל, העורך הראשי, המנכ"ל ויו"ר מועצת המנהלים של העתונים המתפרסמים בשפות הלא עבריות, מר שבתאי הימלפרב, פירסם מודעות ענק.

הובא בהן פסק-דינו של בית-הדין האיזורי לעבודה בעניין סכסוך העבודה שהוכרז על-ידי אגודת העתונאים בתל-אביב, במחאה על יחסי עבודה בלתי נסבלים בין ההנהלה לבין העתונאים במערכות העתונים הנ"ל.

פסק-הדין **איננו מכחיש ואיננו שולל את אמיתותן וכנותן של טענות העובדים והאגודה על דבר תנאי עבודתם ועל דבר ניצולם של העתונאים, המועסקים** במערכות אלה. הוא קובע כי המועד החוקי להעלאת תביעותיה של האגודה בעניינים אלה, הוא מיום 31.3.87.

אנו אכן נוהג לפי פסיקת בית-הדין ונשוב ונעלה את תביעותינו ב־1 באפריל השנה.

אנו נמשיך לנקוט בשורה של פעולות אירגוניות ואחרות – גם כלפי מפלגת העבודה, בעלת רשת העתונים הלועזיים – עד אשר יתמלאו תביעותינו.

אגודת העתונאים בתל-אביב | **ועד העתונאים בעתונים הלא עבריים**

תעודת צוות אויר
מספר 0114
על שם סטמן גוטי שהוצאה ע"י משרד התחבורה – מנהל תעשה אוירית נתב"ג
אבדה.
כל המוצא מתבקש להחזירה לתחנת המשטרה הקרובה

דבר
DAVAR

מאוחד עם "למרחב"

העורכת: חנה זמר
משנה לעורך: דוד פדהצור
מנהל מערכת: מרדכי ברקאי
עורך "דבר השבוע": טוביה מנדלסון
מנהל כללי: אהרון קראוס

המו"ל – "דבר" בע"מ
נדפס בדפוס "דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה: תל-אביב, רח' שינקין 45, ת.ד. 199, מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קווים)
מחלקת המודעות: טלפונים ישירים 286156, 281860, 298032

סניפים:
ת"א, בית "דבר" רח' שינקין 45 טלפון 286141, מיקוד 65233

ירושלים: המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16 בית מאוזיה קומה 3 טלפון 242203 מ' 94229

חיפה: רח' הנביאים 27 טלפונים 3 קווים 642111, ת.ד. 33104

במלאת שנתיים לפטירתו של בננו היקר

נדב קובץ ז"ל

תתקיים אזכרה ביום רביעי כ"ד אדר תשמ"ז 25.3.87 בשעה 15.30 בבית העלמין בקבוץ יפתח

אוטובוס ייצא בשעה 12.00 מרחבת היכל התרבות בת"א ויעבור בשעה 13.00 באגד חדרה.

חזרה לת"א דרך חדרה אחרי האזכרה.

המשפחה ובית יפתח

אנו מודיעים בצער רב על פטירתה של חברתנו היקרה

מלכה ארצי

ההלויה תתקיים היום, יום שני כ"ב אדר תשמ"ז 23.3.87 ותצא מבית התרבות בשעה 3.30 אחה"צ.

המשפחה ובית יפתח

הארכת מבצע ההנפקה בקרן "אשי"

הקרן הנ"ל תמשיך להימכר עד לתאריך 30.4.87 ללא שער הוספה

מנהל הקרן
מקירית – ניהול קרנות נאמנות בע"מ
הנאמן – בנק כללי לישראל בע"מ

חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז תל-אביב

מרחב תכנון מקומי רמת-גן
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל-אביב החליטה, באישור שר הפנים, לאשר תכנית מס' ר"ג/576 א' שינוי לתכנית מתאר מקומית מס' רג/340.

השטחים הכלולים בשינוי התכנית ומקומם:
גוש: 6125
חלקות: 486, 481, 487, 340, 341, 338.

עיקרי הוראות התכנית:
1. הסדר דרך גישה הן לרכב והן להולכי רגל.
2. הסדר הקצאה ורישום בספרי האחוזה.

הודעה על הפקדת השינוי פורסמה בילקוט הפרסומים 2737 תשמ"א עמ' 572.

השינוי האמור, בצורה שאישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת-גן וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

מרדכי בהנא
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל-אביב

מרחב תכנון מקומי רחובות
הודעה לפי סעיף 149 מחוק התכנון והבניה בקשה למתן הקלה.

בהתאם לסעיפים 146–150 מחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה למתן הקלה של 6% לתוספת בניה בבנין על חלק מחלקה 180 בגוש 3704 רח' השומרים רחובות, כך שאחוזי הבניה בבנין יגיעו לסה"כ של 56% במקום 50% המותרים.

כל המעוניין יוכל לעיין בתכנית הבניה, ללא תשלום, במשרדי הועדה המקומית, קומה ד', כל יום בשעות העבודה הרגילות, ולהגיש התנגדות לתכנית, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתון.

יו"ר יחזקאל הרמלך
הועדה המקומית לתכנון ולבניה רחובות

מרחב תכנון מקומי "שורקות"
חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

בהתאם לסעיף 149 לחוק – הריננו מודיעים בזאת, כי הוגשה בקשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה "שורקות" למתן הקלה בגוש 3643 מגרש 64 בגבעים. מהות ההקלה:

הגדלת שטח כסוי קרקע במסגרת 6% המותרים.

כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר, רשאי להגיש התנגדותו המנומקת בכתב תוך 14 יום מפרסום הודעה זו, למשרדי הועדה המקומית "שורקות" דואר גבעת ברנר מיקוד 60948.

ציון כהן
יו"ר הועדה המקומית שורקות

פרופ' מיכאל פלדמן, השותף למחקר, ל„דבר":

עוד מוקדם לומר אם תרכיב־זאגורי הוא החיסון שיחסל מגיפת האיידס

פרופ' מיכאל פלדמן

מאת ארנון מגן, סופר „דבר" לענייני מדע

תרכיב החיסון נגד איידס, שפרופ' דניאל זאגורי מפאריס הוריק לעצמו ולמתנדבים במדינת זאיר, מצוי עדיין בשלבי ניסוי, ואין לדעת אם יש בו כדי לחסן את האדם נגד מחלה קטלנית זו.

באזהרה זו יצא אתמול, בראיון עם סופר „דבר" לענייני מדע, ראש המחלקה לביולוגיה של התא במכון ויצמן, פרופ' מיכאל פלדמן, אשר היה בין מניחי היסוד התיאורטיים לחיסון זה, כפי שהזכיר פרופ' זאגורי בראיון לסופר „דבר" בפאריס שהתפרסם אתמול.

פרופ' פלדמן סיפר, כי זאגורי, מדען יהודי צרפתי יליד קזבלנקה שבמארוקו, המנהל היום את המעבדה לפיסיולוגיה של התא באוניברסיטת פייר ומארי קירי בפריס, עסק יחד עמו ועם פרופ' בקה, אף הוא מן המחלקה לביולוגיה של התא במכון וייצמן, בחקר תפקידים של לימפוציטים (תאי דם לבנים) מסוג „תאים קוטלים", הממלאים תפקיד־מפתח במערכת החיסון של הגוף.

באותה עת עוד לא היה ידוע על קיומם של נגיפי האיידס, אך העקרונות שנתגלו במחקר זה נמצאו מאוחר יותר מתאימים גם לנגיפים אלה. באחרונה התפרסם מאמר בנושא זה בכתב־העת „סאיינס", תוך התייחסות ספציפית לנגיפי האיידס. את המאמר כתבו פרופ' פלדמן, פרופ' זאגורי ופרופ' רוברט גאלו האמריקאי, המתחרה עם מונטנייה הצרפתי על הכבוד של גילוי נגיף האיידס.

פרופ' פלדמן מסביר, כי בעוד שתרכיב חיסון נגד חיידקים די שיכיל נוגדנים, המונעים מן החיידקים לחדור לתאי הגוף, הרי תרכיב חיסון נגד נגיפי איידס ונגד סוגים מסוימים אחרים של נגיפים צריך לכלול בנוסף על כך גם תאים קוטלים. נגיפי האיידס חודרים לתוך הלימפוציטים, ומחדירים לתוכם את החומר התורשתי שלהם. הם נשארים רדומים לזמן־מה, אך בעקבות גירויים מסוימים הם מתחילים להתרבות במהירות ולהרוס לימפוציטים נוספים. לכן צריך תרכיב החיסון נגד איידס להכיל גם תאים קוטלים.

לפי עקרונות אלה הכין פרופ' זאגורי את תרכיב החיסון שהוריק לעצמו ולבני־אדם נוספים. תרכיב זה הוכן בשיטות של הנדסה גנטית והוא מזיגה של תרכיב חיסון נגד אבעבועות ושל תאים ממעטפת החלבון של נגיפי האיידס (לא נגיפי איידס חיים). תרכיב חיסון זה מעורר את הגוף ליצירת נוגדנים נגד נגיפי האיידס, ונוגדנים אלה צריכים להרוס את התאים שלתוכם חדרו הנגיפים.

„עתה יש להמתין ולראות", אומר פרופ' פלדמן, „מהי מידת יעילותו של תרכיב חיסון זה, לכמה זמן תתקיים יעילותו (ייתכן שיהיה צורך בחיסונים חוזרים), האם יש בו כדי למנוע הידבקות חוזרות וכדומה. בכל מקרה עדיין מוקדם לנבא אם נמצא התרכיב הגואל, שיוכל לחסן בני־אדם נגד נגיפי האיידס".

מתיחה לקראת אחד באפריל:

תושבי כפר־סבא הוזמנו לבדיקות לגילוי איידס

מאת דנה דרניש, סופרת „דבר"

חוש הומור מעוות של אלמוני גרם לשבת שחורה לרבים מתושבי כפר־סבא. הם קיבלו בדואר של יום ו' האחרון הזמנה, שנשלחה כביכול מבית־החולים „מאיר", להתייצב „לבדיקות שיגרה לגילוי נוגדני איידס, המיועדות לקבוצת אוכלוסייה בעלת סיכון גבוה". בין מקבלי ההזמנות היו גם אנשים, שקיבלו בתקופות שונות בחייהם מנות דם.

מועד הבדיקה „נקבע" לאחד באפריל, אך רבים מהמוזמנים לא התייחסו לתאריך והגיעו אתמול, חרדים ומבוהלים, למרפאה למחלות זיהומיות ב„מאיר" כדי לברר מה פשר ההזמנה.

דובר קופת־חולים, דוד תגר מסר ל„דבר", כי בית־החולים „מאיר" לא יזם שום בדיקות לגילוי נוגדני איידס וכי ההזמנות הן מזוייפות. הנהלת בית־החולים „מאיר" הגישה תלונה למשטרה.

נשיא ארה"ב לשעבר ג'ימי קארטר ונשיא סוריה חאפז אסד דנים בהתפתחויות האחרונות במזרח־התיכון בכלל ובלבנון בפרט. עם צאתו מן הפגישה סירב קארטר להשיב לשאלות כתבים בנוגע לבני־הערובה בלבנון והפנה את השואלים אל דובריו של אסד. (צילום: א.פ)

קארטר דן עם אסד על שחרור בני הערובה – ותקף את רייגן

דמשק (א.פ. ורויטר). – נשיא ארה"ב לשעבר ג'ימי קארטר קיים אתמול בדמשק מה שכינה „פגישה נעימה מאד" עם נשיא סוריה חאפז אסד, שבמהלכה אמור היה לבקש את סיועה של סוריה בשחרור בני הערובה האמריקאים המוחזקים בלבנון.

בתום שלוש שעות שיחה עם אסד בארמון הנשיאותי מהאג'רין אמר קארטר לכתבים, כי קיים דיון „מאד נעים ורחב ידיעה" עם נשיא סוריה. כשנשאל אם העלה את נושא בני הערובה, נמנע קארטר מלהשיב ואמר רק: „אני חושב שמוטב יהיה להשאיר לנשיא אסד את גילוי הנושאים שעליהם נסבה שיחתנו."

בפגישה השתתף גם שר החוץ הסורי פארוק א־שרע, ובצאתו הוא אמר כי סוריה מקווה לשפר בקרוב את יחסיה עם ממשל רייגן. ג'יבראן קוריה, דוברו של הנשיא אסד, אמר מצידו רק שהשיחות „התמקדו ביחסים בין־לאומיים, בהתפתחויות המזרח־תיכוניות ובשאלה הלבנונית".

כזכור, אמר קארטר עם הגיעו לדמשק שלשום, כי סוריה חלקה עם ארה"ב מידע בנוגע לבני הערובה. הוא הבהיר שכוונתו לדחוק בסוריה לפעול לשחרור בני הערובה, „במידה שיש בידיה מידע או השפעה שביכולתה לנצל".

תוקף מדיניות ארה"ב

קארטר שב ומתח אתמול ביקורת על מדיניותו המזרח־תיכונית של ממשל רייגן והאשים את רייגן בעקיפין בבלימת תהליך השלום. לדבריו לא ניתן להבחין בשש השנים האחרונות בדגש שהושם על־ידי ממשלו שלו ואלו של קודמיו ג'ראלד פורד וריצ'רד ניקסון על קידום תהליך השלום. „תקוותי היא", הוא אמר, „שבשנתיים שנותרו לו יושם דגש זה מחדש על־ידי ממשל רייגן".

גנרל צ'אוואליט יונגצ'איוט, רמטכ"ל צבא תאילאנד, מפקד אישית על אנשיו במפקדת שדה הממוקמת בבונקר על גבעה הסמוכה למקום, שבו חדרו, לדברי תאילאנד, כ־800 חיילים וייטנאמים לצפון־מזרח המדינה. לדברי צ'אוואליט שסייר באיזור בשבת, נהרגו עד כה 17 חיילים תאים בקרבות עם הכוח הפולש במהלך התקפה שערכו במגמה להשיב לידיהם את השליטה בשתי גבעות אסטראטגיות. (צילום: א.פ)

הקבינט הכלכלי ידון היום בהמלצות ועדת רביד לפרישת חובות המושבים

מאת אמנון אמד ודוד מרשיה, סופרי „דבר"

הקבינט הכלכלי, המורכב מראש הממשלה יצחק שמיר, ממלא־מקומו שמעון פרס והשרים משה נסים וגד יעקבי, אמור להתכנס היום לדיון מיוחד בחובות המושבים.

את כינוס הקבינט יזם שר הכלכלה גד יעקבי, ובנוסף לארבעת חברי ישתתפו בדיון היום גם שר החקלאות אריק נחמקין וד"ר שמעון רביד, שעמד בראש הוועדה לבחינת ההסדרים לחובות המושבים.

שר האוצר משה נסים אמר אתמול, כי הדו"ח המלא של ועדת רביד עדיין לא הגיע לידיו. ככל הנראה, יוגש הדו"ח היום, לפני ישיבת הקבינט.

המלצות ועדת רביד קובעות, כי מתוך כלל החובות של הסקטור המושבי, בסך 1.3 מיליארד ש"ח, ימחקו חובות בסך 152 מיליון ש"ח, מזה 66 מיליון ש"ח על־ידי הממשלה ו־86 מיליון ש"ח על־ידי נושים אחרים, בעיקר הבנקים. המושבים עצמם יוכלו לפרוע סכום של 526 מיליון ש"ח ללא מעורבות. 400 מיליון ש"ח חובות ייפרשו לפי המלצת הוועדה לתקופה של 15 שנה, וייפרעו בריבית של 7 אחוזים לשנה. 222 מיליון ש"ח מהחובות ייפרשו לתקופה של 15 שנה בריבית של 9 אחוזים לשנה.

המושבים עצמם יידרשו לצמצומים ולשינויים אקונומיים שונים. בין השאר יוצאו ממעגל הייצור החקלאי 2,600 יחידות ייצור חקלאיות במושבים, ו־30 עד 40 מושבים, שלא יהיה אפשר להבריאם מבחינה כלכלית, ייהפכו לישובים קהילתיים.

אשר לישובי בקעת הירדן ורמת הגולן, מושבים וקיבוצים כאחד, קובעת הוועדה, כי חובם הכולל מסתכם בסך 370 מיליון ש"ח. הוועדה מציעה למחוק לישובים אלה חובות בסך 100 מיליון ש"ח ואת היתר לפרוש לתקופה של 20 שנה, בריבית של 7 אחוזים לשנה.

● התאחדות האיכרים מחתה בפני שר התעשייה והמסחר אריאל שרון על יבוא כמות גדולה של מיץ ענבים, דבר הפוגע בענף הגפן. מנכ"ל ההתאחדות שלמה רייזמן שלח אתמול מברק בעניין זה לשר.

הסמנכ"ל שהוקע על־ידי שר החינוך נתמנה ליו"ר עם נהג צמוד ומזכירה

מאת יעל פישביין

תנאים חריגים, הכוללים מכונית ונהג צמוד, ומזכירה, אושרו באחרונה, בתמיכת מנכ"ל משרד החינוך ד"ר שמשון שושני, למי שהוקע על־ידי שר החינוך יצחק נבון כאשם במחדל של ביצוע פיטורים שרירותיים של עובדי משרד החינוך, הסמנכ"ל לשעבר לענייני אמרכלות אברהם בראשי.

בראשי מונה באחרונה ליו"ר בשכר של הוועד המנהל של „המפעל להכשרת ילדי ישראל", המוחזק על ידי משרד החינוך כדי לקלוט ילדים מבתים הרוסים. למפעל זה כבר יש מנכ"ל אחד בשכר, ומינויו של בראשי ליו"ר הוועד המנהל, במשכורת של מנכ"ל ובתנאים ללא תקדים במשרד החינוך, נעשה מתוך הנחה, שהמנכ"ל הנוכחי יפרוש מתפקידו בעקבות המינוי.

לפני כשנתיים הוקע בראשי על־ידי השר נבון כאשם בפיטורים שרירותיים של עובדים. הוא הורה אז על פיטורי אלמנות צה"ל ונכים מעובדי המשרד, וקומם בכך את כל העובדים, והם יצאו להפגין נגדו מול לשכת המנכ"ל דאז, אליעזר שמואלי.

נבון התחייב בשעתו להדיח את בראשי, אך ההוראה נדחתה, עד שבאחרונה נמצא כאמור, הפתרון בצורת יצירת תפקיד מיוחד שלא היה קיים קודם.

מינויו של בראשי מעורר תרעומת רבה בקרב עובדי המפעל, מפני שבאחרונה הם נאלצים לערוך מגביות בארץ ובחו"ל כדי לממן פעולות בסיסיות הנחוצות לשיקומם של מאות ילדים הנחשבים לאוכלוסייה הפגועה ביותר במערכת החינוך ומשום שהמינוי נעשה על חשבון התקציבים העומדים לרשות המפעל.

דובר משרד החינוך מסר בתגובה: „בראשי סיים את תפקידו כסמנכ"ל לאמרכלות ונבחר על־ידי הוועד המנהל של „המפעל להכשרת ילדי ישראל" ליו"ר הוועד, לפי המלצת המנכ"ל ד"ר שמשון שושני. מר בראשי החליף בתפקיד זה את מר יהודה שרלין, שפרש לגימלאות. באחרונה התפרסם דו"ח חמור של מבקר המדינה על ניהולו של המפעל, ובמקביל הוחלט במשרד החינוך לפעול לחיזוקו של המפעל ולגיוס משאבים לשם הגדלת מספר התלמידים, שיפור רמתם ומתן תנאים יותר טובים לילדים. על מנת להשיג מטרות אלה הוחלט כי יו"ר הוועד המנהל יהיה תפקיד בשכר ויועמדו לרשותו תנאים מינימליים למילוי תפקידו".

משרד התמ"ס מטרפד שבוע מסחר מארוקאי

מאת אמנון אמד, סופר הכלכלי של „דבר" בירושלים

קבוצה של אנשי עסקים ישראלים, שביקשה באחרונה לקיים בארץ שבוע מסחר מארוקאי, נתקלת בהתנגדות מצד משרד התעשייה והמסחר.

הקבוצה ביקשה לייבא ממארוקו מוצרי מזון, טקסטיל ושימורי דגים, אך מנכ"ל משרד התעשייה יורם בליזובסקי החליט שלא לאשר לפי שעה יבוא מוצרים אלה.

בליזובסקי מתנה את יבוא המוצרים בקיום יצוא נגדי מישראל למארוקו. הוא אמר אתמול, כי בכל מקרה של בקשות ליבוא לצורך קיום סחר בישראל, דורש משרדו לקיים שבוע סחר מקביל במדינת המוצא.

המבוקש גרינווד נחקר בישראל על־ידי נציג של משרד המסחר בבריטניה

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

אנשי ה„טיימס" הלונדוני מסרו אתמול ל„דבר" כי ג'ונתן גרינווד, המבוקש על־ידי משרד המסחר והתעשייה הבריטי, בחשד לקבלת מידע חסוי על עסקאות בבורסה כדי לנצלם לעסקיו הפרטיים, נמצא בישראל בשם בדוי והוא נחקר כאן על־ידי נציג מיוחד של מחלקת החקירות במשרד המסחר והתעשייה הבריטי.

לטענת אנשי ה„טיימס", ג'ונתן גרינווד אכן הגיע לישראל בעת שהתגלתה הפרשה ואת בגלל קשריו ההדוקים עם אנשים בארץ; הוא השתקע סמוך לתל־אביב ונטל לעצמו שם בדוי. באמצעות פרקליטו הלונדוני הוסדרה לחוקרי מחלק החקירות במשרד המסחר והתעשייה הבריטי פגישה עימו והוא נחקר ארוכות, במהלך חודש ינואר האחרון, על החשדות שהעלתה נגדו מחלקת החקירות של המשרד.

כזכור, נחשד גרינווד בכך שאחותו, העובדת במשרד המסחר והתעשייה הבריטי, העבירה לו מידע חסוי הנוגע לעסקות בבורסה, וזאת על יסוד מידע שהגיע לידיה בתוקף תפקידה.

קברניט יווני שהשליך לים 11 נוסעים סמויים — שוחרר

אתונה (רויטר). – בית־משפט לערעורים בפיריאוס שביוון הורה על שחרורו של קברניט יווני, שהיה כלוא מאז ספטמבר 1985 באשמת גרישתם של 11 נוסעים אפריקאים סמויים בלב הים התיכון במארס 1984.

הקברניט, אנטוניס פליצאגופולוס, נידון בזמנו למאסר עשר שנים באשמת סיכון בני־אדם. שלשום הפחית בית־המשפט בפיריאוס את עונשו לשבע שנים, ואחר־כך הורה על שחרורו המותנה בהטלת קנס של 8,800 דולאר עליו, לאחר שקיבל את טענת סניגורו, שניתן להרשיעו רק בעוון ולא בפשע, מאחר שלא הוכח כי הנוסעים שהוטלו הימה מתו.

הקברניט אמר בבית־המשפט, כי תחילה התכוון להוריד את ה־11 בסירות הצלה, אך החליט בסופו של דבר להשליכם לים, לאחר שנמסר לו שהם פותחים במרד.

תושב טבריה השיג דרכון תוניסאי — ויהגר לצרפת

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

תושב טבריה בן 63 קיבל בשבוע שעבר דרכון טוניסאי, ובכוונתו לרדת ולהשתקע בצרפת. המקומון „כל העמק והגליל", המפרסם ידיעה זו, מגלה כי האיש שפרטיו שמורים במערכת המקומון, נסע לפני כשנה כדי להשתקע בצרפת, אולם השלטונות הצרפתיים סירבו לאפשר לו לעבור בשל דרכונו הישראלי והיות שאין ביכולתו לקבל דרכון צרפתי.

האיש פנה אל בני משפחתו המתגוררים עדיין בתוניסיה, וביקש שינסו להשיג לו דרכון תוניסאי, בהיותו יליד תוניסיה. בשבוע שעבר קיבל הטברייני את הדרכון התוניסאי, והוא עומד לנסוע לצרפת בימים הקרובים.

1,500 דונאם ליד אילת אושרו לתחנת־כוח שמשית

מאת סופר „דבר" לענייני כלכלה

הוועדה הארצית לתכנון ובנייה אישרה שטח של כ־1,500 דונאם בנגב ליד העיר אילת, להקמת תחנת־כוח סולארית של חברת „לוז". השטח מתאים לתחנה, בעלת הספק של מאה מגוואט. בינתיים נמשכים דיונים בין חברת החשמל ל„לוז", בנוגע לאפשרות הקמתה של תחנת כוח סולארית כזאת.

עד כה הושלמה הבנייה של שטח ניסויי בשדה בוקר, שם הוקמו ארבע יחידות של קולטים על שטח כולל של 940 מ"ר.

בעתיד תוקם במקום יחידת־כוח קטנה, שתשמש גם למעקב של משרד האנרגיה.

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
הוועד הפועל —
אגף הרשות להגנת הצרכן

יום עיון

הרשות להגנת הצרכן עורכת מחר יום ג', כ"ג אדר תשמ"ז — 24.3.87 יום עיון במסגרת ארועי חודש הצרכנות.

הנושא: בטיחות ואיכות המוצר

יום העיון ייערך בחסות מזכ"ל ההסתדרות ח"כ ישראל קיסר באולם קומה 7 בבנין הועד הפועל ברח' ארלוזורוב 93 תל־אביב, יתחיל בשעה 8.30.

בתכנית: הרצאות בנושא מוצרים פגומים, בטיחות ואיכות המוצר, פאנלים בנושאי המזון, מוצרים בני קיימא ובטיחות ילדים.

הציבור מוזמן.

מהנדס אדריכל
הבחירות כמתוכנן!

הבחירות למוסדותינו מתקיימות היום,
יום ב' ה־87/3/23 כמתוכנן
ובהתאם להחלטת בית המשפט המחוזי.

הבחירות תערכנה בקלפיות במקומות ובשעות שפורסמו.
ציבור המהנדסים והאדריכלים מתבקש לגלות עירנות ולהצביע למען קביעת דרכן של הסתדרות המהנדסים בישראל ושל לשכת המהנדסים, האדריכלים והאקדמאים במקצועות הטכנולוגיים.

הסתדרות המהנדסים בישראל
ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

לשכת המהנדסים, האדריכלים והאקדמאים במקצועות הטכנולוגיים

ראש משלחת הסתדרותית לאירופה מודיע:

צפויה הזמנה רשמית מברה"מ למשלחת הסת' בראשות קיסר

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר" בגליל המערבי

האם תצא בקרוב משלחת של ההסתדרות, בראשות המזכ"ל ישראל קיסר, לביקור רשמי בברה"מ? מזכיר מועצת פועלי כרמיאל, עזרא פיק, שעמד בראש משלחת של מזכירי מועצות פועלים אשר ביקרה בכמה ארצות באירופה, אומר שהתשובה חיובית.

עזרא פיק העביר אתמול לישראל קיסר מכתב שהביא עמו מלונדון, ובו פרטים על ההזמנה שתישלח למשלחת מטעם ההסתדרות להתארח בברה"מ.

סיפור ההזמנה חולל התרגשות בקרב חברי המשלחת הישראלית עוד בהיותה בחו"ל: בפגישה בלונדון עם ראש אגף ההסברה של פדראציית האיגודים המקצועיים, מייקל וולש, סיפר להם בן־שיחם כי ביקר לפני כחודש בברה"מ, נפגש שם עם אישים רשמיים, ואף היה מעורב בשחרור של אסיר ציון יוסף ביגון. במהלך ביקורו בברה"מ הובטח לו שתוזמן משלחת רשמית של ההסתדרות לביקור. עם שובו הכניס וולש בסוד העניינים את נציג ההסתדרות בבריטניה יורם ברזילי. לפי התרשמותו של וולש, חל במסגרת מדיניותו של מיכאיל גורבאצ'וב תפנית הדרגתית לטובה ביחסים עם ישראל. ההזמנה המובטחת היא צעד בכיוון זה.

עזרא פיק ביקש מוולש שיפעיל את קשריו ויפתח צוהר להידברות בין האיגודים המקצועיים במזרח אירופה לבין נציגי ההסתדרות, וזה אכן רואה סיכויים להידברות כזאת.

השבועון „יו.אס. ניוז אנד וורלד ריפורט":

„הקשר האיראני" היה מלכודת שחומייני טמן לארה"ב ולישראל

וואשינגטון (עי"ר ועי"צ). – מנהיג איראן, האייטולה חומייני, עמד אישית בראש מבצע מתוחכם, שנועד להערים על ארה"ב ולגרום לה למכור לאיראן נשק למלחמתה נגד עיראק – כך כותב השבועון האמריקאי „יו.אס. ניוז אנד וורלד ריפורט" במאמר שכותרתו „ההטעיה הגדולה של חומייני".

השבועון, המסתמך על מקורות במזרח־התיכון, חולק על גירסתו של הנשיא רייגן בעניין זה וקובע: „לא היתה זו ארה"ב שפנתה ראשונה לאיראן, אלא להיפך, ולאיראנים לא היה כל אינטרס בקיום יחסים אסטראטגיים עם ארה"ב. מטרתם היתה פשוטה: הם היו מעוניינים בכלי־נשק."

לדברי השבועון, הטעה המבצע האיראני לא רק את האמריקאים, אלא גם את הישראלים, אשר העבירו את משלוחי הנשק הראשונים בשנת 1985, וכן סוחרי נשק איראניים, סעודיים ואחרים, שפעלו כמתווכים.

חומייני הפיץ, לדברי השבועון, שמועות בדבר בריאותו הרופפת ובדבר מאבק עז שנטוש כביכול על ירושת כסאו בין סיעה פרו־מערבית לבין הכוחות השמרניים, כדי להמריץ את ארה"ב לנסות ולגשש באיראן לגבי אפשרות קשירת קשרים לקראת העידן שלאחר חומייני. לאחר שהממשל בלע את הפתיון, הציעו נציגים איראניים לסייע בשחרורם של בני הערובה האמריקאים המוחזקים בלבנון תמורת נשק ומידע אמריקאיים.

בין היתר, מסופר בכתבת השבועון, כי שלטונות איראן מנעו במאי אשתקד כ־200 סטודנטים איראנים מלתפוס את אוליבר נורת' ואת רוברט מקפרליין כבני ערובה, כשאלה שהו במלון בטהראן לרגל שליחות בנוגע לעסקות הנשק בין איראן לארה"ב.

מכון היצוא תובע דחיית הכנס למכירת אמצעי לחימה בטרור

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

מנכ"ל מכון היצוא יוסי גינוסר ([illegible] פרשת השב"כ) עומד על כך, שמארגני הכינוס הבין־לאומי למאבק בטרור יעמדו בדרישת המכון לקבלת ייעוץ על תוכנית הכינוס מד"ר אריאל מרדי מן המרכז ללימודים אסטראטגיים, כתנאי למתן חסותו של המכון לכינוס.

בעקבות ידיעה שפורסמה ב„דבר" ביום ד' שעבר, פירסם מכון היצוא הודעה רשמית, וממנה עולה, כי הוא יעניק את חסותו לכינוס ללוחמה בטרור, המאורגן על־ידי חברת „דן כנסים" רק בתנאי שהכינוס יידחה לתקופה של כמחצית השנה לפחות ושתוכניתו תגובש בשיתוף עם המרכז ללימודים אסטראטגיים באוניברסיטת תל־אביב. הכינוס נועד להתקיים בחודש יוני.

גינוסר הבהיר בהודעתו לעיתונות, שעוד בתחילת פברואר, אחרי בדיקת ההכנות הארגוניות לכינוס, הוא הודיע בתיאום עם ד"ר אריאל מרדי, למארגני הכינוס, כי המכון תומך בכינוס, אך לא יוכל לתת לו את חסותו מאחר שפעולות ההכנה שנעשו עד אז לא היו מספקות. הוא התנה את מתן החסות בהבאת תוכנית עיונית, שתגובש על ידי המכון ללימודים אסטראטגיים ועל־ידי ד"ר אריאל מרדי.

אחדים מן המארגנים אמרו לסופר „דבר", כי הם אינם סבורים שהתוכנית העיונית היא הקובעת, כיוון שהמדובר בכינוס מסחרי בעיקרו, שנועד למכירת מוצרים „כחול לבן" ללוחמה בטרור. דחיית הכינוס או ביטולו של ההזמנות עלולים לגרום נזק רב למארגנים ולסוחרים הישראלים, מאחר שכבר נערכה פעילות הכנה מסועפת, שאורגנה בין היתר על־ידי נספחים של שגרירויות ישראל ברחבי העולם. המארגנים גם הודיעו, שכינוס דומה אמור להתקיים בלונדון, והוא עשוי למשוך אליו קונים רבים, אם הכינוס בישראל יידחה.

מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה

בית במניות
ת בחופשיות

לאחר שמאזן [illegible] על גידול בהפסדים באורח משמעותי. גם במניות כלל אלקטרוניקה נרשמו ביקושים וערף הדו"חות הכספיים העגומים של החברה. במניות מרכזית נרשם ביקוש נאה בעקבות המאזן הנאה. במניות כלל תעשיות, דיסקונט השקעות, ואי.די.בי. פיתוח נרשמו הצעים כנראה עקב מכירות בילתי ברורות מצד קרנות דיסקונט. במניות הקלילות מסוג: יישום, כתר ותים המשיכה פעילות ערה שלוותה בדר"כ בעליות שערים. פעילות חיובית נרשמה במרבית מניות סקטור הנפט.

קידוחי נפט – מה באמת מתרחש?

קידוח כוכב 29 סימן שינוי קטן בנושא קידוחי הנפט שכן נתגלה בו נפט בכמות מסחרית. בבדיקה שערכנו בנושא מתברר שבקידוח כוכב 13 שנגשט לפני מספר שנים סמוך ביותר לקידוח כוכב 29 הוזלו באחרונה לקידוח מחדש. עומק הקידוח הישן בכוכב 13 הגיע ל־1200 מטר בלבד. הנפט שנמצא בכוכב 29 היה בעומק שנע בין 1500 עד 1600 מטר לערך. במידה ובעומק זהה ימצא גם נפט בקידוח כוכב 13 יצביע הדבר על כמות נפט משמעותית יותר. בשיחה שערכנו עם אחד ממנכ"לי חברות הנפט השותפות בקידוח עלה שסוג הנפט הינו H.P.L.27 והו נפט באיכות סבירה. לכתבנו נודע מפי מומחים בענף הנפט על אופטימיות מרובה לגבי קידוח כוכב 13, הכמ"ב על אופטימיות זהירה בנוגע לאפשרויות הגברת ההפקה בכמות הנפט של קידוח כוכב 29. אין ספק שבכמויות הנוכחיות אין מדובר בגילוי מרעיש או בעל שווי כלכלי משמעותי, אך יש בכך זריקת עידוד לסקטור חיפושי הנפט בישראל. מומחים בענף ממתינים כאמור לגמר העבודות בקידוח כוכב 13 אשר יצביעו בבירור על הפוטנציאל הטמון באיזור.

סופר האמקבינק ומניות ירדן

מניות חברת ירדן נסחרות בבורסה לני"ע בת"א בסקטור חברות ההשקעה. באחרונה נתוודענו למספר "גיבורים" הנתונים לחקירת הרשות לני"ע בבורסה באה"ב בחשד של ניצול מידע פנימי

ים. חשד מסוג זה חמור עד מאוד
ר שאצלנו הוא כידוע דבר של מה
צנות הרשות לני"ע באה"ב נדרשים
ונים להחזיר כ־16.8 מיליון דולר
'כם קנס ענקי. כל העניין היה אולי
טי בלבד אלמלא סופר וחברתו
יטה בחברת הירדן, חו כידוע נסחרת
ותיה מוחזקות ע"י ציבור המשקיעים.
ום לחשדות בחו"ל ישנה או עלולה
ה על מניות חברת הירדן. אין ספק
ריך להיות מוכר היטב הן בהודעת
והן בהודעות הרשויות הישראליות
ר. חוסר הבהירות שבעניין עלול
ב מאוחר יותר כהכשלת משקיעים
יקים במניות הירדן בבורסה בת"א.
להיות מודעים להשפעת הפרשה על
בן שיתכן ואין כלל קשר בין הירדן
בירדסופר בחו"ל, וגם ע"כ צריכה
מפורשת ובהירה. מהראוי שגורם
זא ידאג לטפל בנושא במהירות
" חזינו בעבר "בניסים ונפלאות"
ם שגרמו לטעם מריר ביותר. ראוי
זר שאיננו קובעים עמדה כלשהיא
בנושא ובזוקי ה.

ריביות בפיקדונות שקליים

מגמת ירידה בריבית המשולמת בפיקדונות השיקליים נרשמת בימים האחרונים. עקב ציפיות במערכת הבנקאית להפחתת הריבית הבסיסית במשק, בצירוף יתרות נזילות הולכות וגדלות גרמו להורדת הריבית. לפנינו נתוני הריבית הנוכחיים:

שם הבנק	הסף המינמלי	ריבית תמים שנתית	ריבית מקים שבועית
בל"ל	10,000 ש"ח	24	0.48
בל"ל	50,000	26	0.49
פועלים	10,000	25	0.48
פועלים	50,000	25.5	0.49
דיסקונט	10,000	24	0.46
דיסקונט	50,000	24.5	0.47
המזרחי	10,000	23	0.46
המזרחי	50,000	25	0.50
הבינלאומי	10,000	24	0.45
הבינלאומי	50,000	25	0.48
פיקדונות גמבד	100,000 ש"ח ויותר	26.5	0.50
ברוקרים פרטיים	50,000 ש"ח ויותר	26	0.50

מועדים בבורסה

23.3.87 – דיקית, 15% דיבידנד מזומן.
25.3.87 – החברה הכלכלית לירושלים, פתיחת רשימת התימות בדרך של מכרז. ים המלח – הקצאת 40% במניות הטבה.
26.3.87 – טבע, תשלום 40% דיבידנד מזומן.

בנק ישראל – מעורבות במסחר באג"ח

לאחר כשלוש שנים בהן לא התערב בנק ישראל במסחר באגרות החוב שהונפקו לציבור, זומנה בשבוע האחרון הפתעה לסוחרי הבורסה, כשהבנק המרכזי נטל חלק פעיל במסחר באג"ח. הבנק מכר אג"ח בבורסה בשווי של כ־3 מיליון דולר לערך. מגמת בנק ישראל במסחר השוטף בבורסה באה "לחזק את שליטה בנק ישראל בכמות הכסף במשק".

שערי המניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר ההצמדה

א.ת.ת. ש	25150	16.0	+251	+1.0	+15.0
הספנות 0.1	2080	3120	−50	−2.4	−2897
הספנות א 0.5	1156 תב	8732	−128	−10.0	−10514
הספנות אופ 2	1687 תב	3408	−215	−11.2	−3955
כללי לא בהסדר	25300 תב	387	−1750	−6.5	−335
בנק צפ' אמריק 1.	— הפסקת מסחר —				
בנק צפ' אמריק 5.	— הפסקת מסחר —				
הבינלאומי 5.0	5100	3935			+1494
פ.י.ב.י. 0.5	6370	4940	+70	+1.1	+2503

כלולים בהסדר ההצמדה

אידיבי רג 100.0	91300	250	−140	−.2	−106
אידיבי ב 100.0	91400	7.0	−400	−.4	−7.0
אידיבי בב א 2.0	550000		−9500	−1.7	−1.0
אגוד ושח	— הפסקת מסחר —				
דיסקונט ב	119000	22.0	+2160	+1.9	+50.0
דיסקונט א	116600	163	−400	−.3	−167
דיסקונט שה ב	15755	21.0			−17.0
המזרחי ש	37570	1342	−70	−.2	−1029
המזרחי מ	37600	14.0	−100	−.3	−15.0
המזרחי שה 9	17140				
הפועלים מבב	97998		−702	−.7	−.5
הפועלים ש	62030	1034	−100	−.2	−605
הפועלים מ	62030	169	−170	−.3	−179
כללי א 1.0	159010	6.0			+3.0
כללי שה 7	7575	113			−105
בלל מסוק 100.0	39440	1657	−80	−.2	−757
בלל שה 11	14650	171	+10	+.1	+190
מימון וסחר 1.0	52300	8.0	−400	−.8	−8.0
מימון וסחר 5.0	26100	11.0	−890	−3.3	−11.0

בנקים למשכנתאות

אדנים 0.1	34450	9.0	+600	+1.8	+21.0
לאומי משכנתא' ש	9780	143	+60	+.6	+110
לאומי משכנתא' מ	9570	65.0	+10	+.1	+135
כרמל ש	5895	119	−20	−.3	−103
כרמל שה 1	3793	150	+3	+.1	+388
בנין ב 5.0	12501 תב	100	+701	+5.9	+235
פת משב ש	3900	499	−100	−2.5	−404
משכן ב ש	5710	588			−124
עצמאות 0.1	17350	90.0			+115
טפחות מבב ש	25430	6.0	−20	−.1	−1.0
טפחות רג ש	24830	148	−20	−.1	−48.0
טפחות שה 1	10015	50.0	+1		+50.0
טפחות שה 2	4940	149			−149
יעקב 1.0	1909 *	319	+19	+1.0	+494
* ביצוע חלקי 94.90%					
יעקב 5.0	1110 תב	166	−90	−7.5	−1452
פירב 1.0	9150	1221	+350	+4.0	+1955

מוסדות מימון

שלמון א ש	970	7806	+33	+3.5	+10765
התקלאות מבב א	— לא נסחר —				
התקלאות מבב ג	— לא נסחר —				
לאומי תעשיה א ש	13000	323	+319	+2.5	+401
מתח תעשיה מבב	— לא נסחר —				
פת תעש בב ג	— לא נסחר —				
פת תעש בב גב	— לא נסחר —				
פת תעש בב גג	— לא נסחר —				
פת תעש בב ד	— לא נסחר —				
פת תעש בב דד	— לא נסחר —				
מרכז קבלנים 5.0	1380	4276			−1848
תיירות בב	— לא נסחר —				
כלל לסינג 0.1א	29000	346			+268
כלל לסינג 0.5ב	24920	470	−300	−1.2	−553
כלל לסינג אג"ח	28380	140	+350	+1.8	+326

ביטוח

איתן ביטוח ושח	306	28801			−5952
אדיס 0.1	1800	1171	+75	+4.4	+851
אדיס א 0.5	937	1723			−1875
בטוח משנה 0.1	835 תב	1186	+59	+7.6	+975
בטוח משנה 0.5	371	17171			+1510
הדר ושח	408	11636	+8	+2.0	+4646
הדר 5שח	275	23215	+12	+4.6	+28597
הדר אופ 2	231	36378	+7	+3.1	+64488
המגה ושח	435	55235	−4	−.9	−37058
הסנייקס 0.1	850	5124			−171
הסנייקס 0.5	760	2070	+15	+2.0	+4643
המשמר–הראל 1.0	7200	310	+100	+1.4	+150
המשמר–הראל 5.0	4100	925	+150	+3.8	+804
מנורה 1.0	2650 תב	286	−180	−6.4	−145
מנורה 5.0	1574 *	725	+14	+1.0	+656
* ביצוע חלקי 94.60%					
סהר פיתוח ג	7880	892	−20	−.3	−180
סקוריטס ושח	1445	1491	−2	−.1	−612
צור ש	408	6035	−1	−.2	−1555
ציון החזקות 1.0	12940	57.0	−50	−.4	−67.0
ציון החזקות 5.0	5955	367	−25	−.6	−325

מסחר ושרותים

מסחר

אינטרפואמא 1.0	9100	585			−236
אינטרפואמא 5.0	7000	1402	+130	+1.9	+1328
מגיד עירא 1.0	1300	4712	−60	−4.4	−3537
כלל סחר ושח	422	32101	−18	−4.1	−39610
כלל סחר אופ ר	337	33487	−11	−3.2	−16248
כלל סחר אגח 2	150.0	57223			+52115
קריסטל 1.0	970	2667			+612
רמק 0.1	36300 תב	38.3	+3300	+10.0	+119
רמק 0.5	19596 תב	158	+1763	+10.0	+263
שופרסל א 2.0	12800	1298	+600	+4.9	+1433
שופרסל ב 10.0	10270	2637			−459

שרותים

דלק ג 0.1שח	5999	6420	−1		−3478
הראל 1.0	2801	57.0			+57.0
הראל 5.0	2400	458			−7.0
מכבות הספקה 0.1	30000	289	+950	+3.3	+844
מכבות הספ' 0.5א	14200	926			−428
קידור 0.1	1585 תב	9426	+130	+9.5	+18508
קידור 1.0	404	81816	+15	+3.9	+113334
חברות החשמל 0.1	— הפסקת מסחר —				
מוצרי צריכה 0.1	3125	753	+30	+1.0	+123
מוצרי צריכה 0.5	1614	6645	+70	+4.5	+7129
קונסורטיום 0.1	3950	342			+76.0
קונסורטיום 0.5	2950	1149	+57	+2.0	+122
קופל 1.0	4600 תב	76.0	−460	−9.1	−415

קשר אופ 1	3150 *	66.0	+150	+5.0	+211
* ביצוע חלקי 81.50%					

מלונות ושרותי תיירות

גלי זהר 1.0	6199	28.0	+246	+4.1	+33.0
גלי זהר 5.0	4308 תב	77.0	+252	+6.2	+263
מלונות דן 1.0	1935	549			−291
מלונות דן 5.0	1545	823	+15	+1.0	+699
חוף האלמוג 0.1	6855	548	+75	+1.1	+131
כנם ושת	2340 תב	95.0	−169	−6.7	−851
מלונות ירדן 1.0	2868	66.0	+28	+1.0	+43.0

מחשבים ושרותי מחשוב

אלכית ושת	1641	1177	−9	−6	−1880
רשה מיכון 1.0	13000	245			−244
ה.י.ג.ו. 1.0	— הפסקת מסחר —				
יעבץ 1.0	10800 תב	104	−1200	−10.0	−199
כלל מחשבים 1.0	14200	294	+630	+4.6	+493
מ.ל.ל. 1.0	13000	88.0	−140	−1.1	−382
מ.ל.ל. 5.0	4500	671	+140	+3.2	+862
משוב 1.0	741	928			−281
משוב אופ 1	591	422			−1138
ניקוב ושת	2198 *	1283	+200	+10.0	+6035
* ביצוע חלקי 51.20%					
ניקוב 5שת	1100	1844			−549
ניקוב אופ 2	5200	126	+120	+2.4	+73.0
תים מחשבים 1.0	1380 תב	13534	+100	+8.5	+36170

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

אברהם בינוי 1.0	— הפסקת מסחר —				
אברהם בינוי 5.0	— הפסקת מסחר —				
ארזן מבנים 1.0	745	754			−777
ארזן מבנים 5.0	372	6672	+13	+3.6	+15264
אזורים ושת	1280	22406	+29	+2.3	+20705
אזורים אופ 1	883	12013	+38	+4.5	+21360
אזורים אגח 3	155.0	37891			+13741
אילנן 1.0	484	9128	−7	−1.4	−7866
אל–רוב 1.0	1900 תב	7175	+149	+8.5	+11808
אמבנים ושת	3800	311	−115	−2.9	−347
אפריקה 0.1שח	55050	756	+1400	+2.6	+952
אפריקה ושח	47650	662	+1200	+2.6	+960
אפריקה אופ 5	34900 תב	303	+3300	+10.4	+531
ארזים 1.0	2779	987	−1		−1006
אילדן ושח	4230 תב	5674	+220	+5.5	+7092
אילדן 5שח	2933 תב	4869	+153	+5.5	+5063
בן–יקר גת 1.0	11664	234			−65.0
ברמבויים ושח	3990	440	−60	−1.5	−721
ברמבויים 5שח	3150	1117	−20	−.6	−1635
רנקור 1.0	7000 תב	796	−580	−7.7	−1519
דרושי 1.0	562	709	+26	+4.9	+246
דרושי 5.0	381	1468			+1665
הדעי 1 ש"ח	468 תב	4547	−32	−6.4	−4407
הדעי 5 ש"ח	380	3857			−245
המכלול 1.0	1650	317	+50	+3.1	+638
המכלול 5.0	1200	630			−370
ת.ל.ב. 0.1	— הפסקת מסחר —				
ת.ל.ב. 0.5	— הפסקת מסחר —				
גבעות הבנק 1.0	3720	4795			−1766
גב–ים 0.1	4780	2014			+1390
גב–ים 0.5	4299	1735	+99	+2.4	+1522
הכשרת הישוב 1.0	87350	85.0			+23.0
ישפרו ושח	5799 תב	2062	−501	−8.0	−4619
ישראלום 1.0	1760	2934			+880
ישרס 10.0	24480	300			+25.0
כנן פיתוח 1.0	10950	200			+56.0
כלל נדלן 0.1	771	35176	−7	−.9	−38571
לזמיר 1.0	5948 *	228	+60	+1.0	+340
* ביצוע חלקי 94.20%					
לזמיר 5.0	3110	4622	+120	+4.0	+2714
מ.ת.מ. 1.0	540 תב	98441	+49	+10.0	+197218
מ.ת.מ. אופ 2	350 קו		+49	+16.3	+149221
מ.ת.מ. אגח א	133.0 תב	80348	+9.0	+7.3	+433821
מגורי בניה 1.0	983 תב	58182	+70	+7.7	+53918
מישגאל 5שח	466	7914	+9	+2.0	+4522
מנרב 5.0	3300	1800			+417
סי–לן 1.0	930	1651	−20	−2.1	−3124
לידשטין 1.0	535 תב	5500	+30	+5.9	+6346
לידשטין 5.0	215 תב	148934	+15	+7.8	+197184
ליפשיץ 1.0	2500	3456			+466
ליפשיץ 5.0	1755	8658	+65	+3.9	+7638
נאות אביב 0.4	— הפסקת מסחר —				
נכסי אזורים 1.0	1363	1345			−361
סהר השקעות 1.0	27600	41.0	+600	+2.2	+33.0
סהר השקעות 5.0	18940	62.0			−12.0
סופר 1.0	7480 *	10.0	−261	−3.4	−13.0
* ביצוע חלקי 76.90%					
סופר 5.0	3416 *	20.0	−380	−10.0	−25.0
* ביצוע חלקי 80.00%					
עמר הסלע 1.0	725	3656	+4	+.6	+2386
עדי 3.0	1890	873			−136
קיסריה 0.1	5557	580			−45.0
קיסריה 0.5	2570	1502	−91	−3.4	−1007
רובינשטין ושת	473	4719	+1	+.2	+2359
רובינשטין 5שת	267	13744	+1	+.4	+6288
רובינשטין אופ 2	1405	552			−702
רובינשטין אגח א	134.0	66073	+5.0	+3.9	+69073
רסקו מבוב	5300	475	+20	+.4	+170
רסקו רג	4960	528	+80	+1.6	+465

חקלאות

מטעי הדר 0.1	3795	490	−80	−2.1	−980
מטעי הדר 0.5	3398	670	−2	−.1	−670
מהדרין ושח	7240 תב	1059	−450	−5.9	−2784
נכסי הדרים 1.0	1880	2536			+1448
פרי–אור 5שח	2700	1378	+77	+2.9	+1766
שג–הר 0.1שח	4026	842	+26	+.7	+481

תעשייה

מזון ומבק

אסאס 1.0	1680	1361			−528
גולדפרוסט 1 ש"ח	3250	388			−31.0
גולדפרוסט 5 ש"ח	2420 תב	536	+120	+5.2	+2069
גולדפרוסט אופ 1	1390	428			−428
דובק מב ש	6720	1693			−903
דובק מב מ	6711	944			−784
תלבל 1.0	1170	1112	+35	+3.1	+499
תלבל 5.0	875	263			+237
פרי–גד 1.0	— הפסקת מסחר —				
פרי–גד 5.0	— הפסקת מסחר —				
סמפו בירה 1.0	34300	44.0	−600	−1.7	−108
סמפו בירה 5.0	29000	73.0	−1000	−3.3	−45.0
יצוב ושת	1570	150	+30	+2.0	+272
יצוב א 5שח	910	5172	+20	+2.3	+5877
יצוב אופ 2	605	3385	+15	+2.5	+4736
בן ושח	800	1047			+303
בן 5שח	460	4961			−513
מגורדקס 1.0	15920	292	+320	+2.1	+382
עלית 0.1	27070	2235	+370	+1.4	+1589
עסיס 5שח	530	11335	+15	+2.9	+12647
שלמה אנגל 1.0	3460 *	326	−60	−1.7	−230
* ביצוע חלקי 83.40%					
שמן מבוב ש	6250	867	+150	+2.5	+1667

טקסטיל והלבשה

אירגו 1.0	624 תב	8812	−56	−6.4	−13747
אופיס 1.0	1740	1537	−91	−5.0	−1622
אופנת ברוך 1 שח	680	2898	−19	−2.7	−2748
אופנת ברוך 5 שח	505	6272			−85.0
אופנת ברוך אופ'	508	1723	+11	+2.2	+800
ארגמן רג ק	18170	279	+570	+3.2	+371
דלתא–גליל 1.0	5640	731	+190	+3.5	+1874
דלתא–גליל א 5.0	4080	785	+50	+1.2	+2147
מטויות מאוחד 1.	4699 תב	428	+363	+8.4	+69.1
מטויות מאוחד 5.	1925 תב	500	+175	+10.0	+2335
וישלם 1.0	2110 תב	565	+110	+5.5	+2284
וישלם 5.0	1570	719	+70	+4.7	+1493
ורדינון 1.0	9650	72.0			−15.0
דיקית 1.0	3200	601	−50	−1.5	−1214
דיקית 5.0	2270	1683	−63	−2.7	−1786
לורדיה 0.1	3500	425			−139
לורדיה 0.4	2700	717			+1.0
ליבנת ושח	1125	2647	+3	+.3	+1919
מים גליק 1.0	815	1187	+5	+.6	+50.0
מקס 0.1	4800	501	−100	−2.0	−353
מקס 0.5	2920	650	−150	−4.9	−1149
עים 1.0	757 *	3667	+8	+1.1	+402
* ביצוע חלקי 98.80%					
עים 5.0	378	6232			−5516
עמק 1.0	480	12142	+20	+4.4	+18400
פולגת א 1שח	4720	829	+75	+1.6	+2174
פולגת ב 4שח	3535	4225			−282
פוליגון א 0.5	14580	156	−150	−1.0	−95.0
פרגוד 1.0	5600 תב	741	+310	+5.9	+861
גיבור סבריגה	30010	649	−500	−1.5	−295
תעש רוגוזין 1.0	3000	545			+201

מתכת ומוצריה

איקספון 5.0	2830	566	+9	+.3	+64.0
אורדן 10.0	10250 תב	1440	+800	+8.5	+3886
אורדן 50.0	8310 *	353	+200	+2.5	+159
* ביצוע חלקי 94.00%					
אלומית 1.0	6920	93.0			−44.0
אלומית 5.0	4950	12.0			−12.0
כבלים ש	43700	153	−1000	−2.2	−149
התבוף 1.0	10800	267			−34.0
התבוף 5.0	6800	421			−52.0
זהגוף אופ	6740	286	−180	−2.6	−186
דיקה 1.0	6000	104	−177	−2.9	−575
דיקה 5.0	2800 תב	664	−160	−5.4	−2496
קפסוטת פח 1.0	4900	2472	+50	+1.0	+1525
קפסוטת פח 5.0	4650	492			+220
מתכת סרוס 1.0	3250	1748			+1610
כבלי ציון 1.0	2850	1024	+50	+1.8	+1051
כבלי ציון 5.0	1809	7905	+44	+2.5	+10076
כבלי ציון אופ 3	691	1796	+8	+1.2	+1741
מודן 1.0	1220	712	−10	−.8	−663
מתכת קרמני 1 שח	394 *	8611	+4	+1.0	+5989
* ביצוע חלקי 98.10%					
מתכת קרמני 5 שח	228	22043	−5	−2.2	−25973
נחושתן 0.1	32230 תב	21.0	+2700	+5.5	+41.0
נחושתן 0.5	19750	77.0	+250	+1.3	+87.0
פקר פלדה 1.0	23900	35.0			−38.0
קינג 1.0	1167	1228			+472
קינג 5.0	665	3981			+1366
קליל 1.0	2800	1158	+50	+1.8	+939
קליל 5.0	2140	686	+40	+1.9	+808
שלדות 5.0	16500	385			−193
תעשיות לכיש 1.0	1210	495			+475
תעשיות לכיש 5.0	842	1270			−124

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

אלביט 3.0	635500	46.0	−5000	−.8	−20.0
אלקו 0.1	9200	211			−189
אלקו 0.25 ש	6005	1642			+216
אלקו 0.25 מ	5800	285	+200	+3.6	+310
אלקטרה 0.1שח	2300	201			−15.0
אלקטרה א 0.5שח	1437	1959	−75	−5.0	−4380
אלקטרה אופ 5	1153	4321	−67	−5.5	−6829
אלקטרה אגח 3	139.5	24480	−6.5	−4.5	−28146
אלרון 3.0	519000	46.0	−10000	−1.9	−53.0
אמית 0.02שח	31920	316	+120	+.4	+519
כלל תעש אלקטר	2700 תב	8080	+160	+6.3	+14946
מפקטרוניקס 1.0	3450	1784	+105	+3.1	+6593
מפקטרוניקס 5.0	2635	3670	+100	+3.9	+8526
פיינטגוי ושח	783	2240			−198
פיינטגוי 5שח	624	4345			+115
ציקלון ושח	2495	466	+85	+3.5	+489
ציקלון 5שח	1215	744	+35	+3.0	+787
קנובשטין אריה 1.	5805 תב	260	−645	−10.0	−136
קנובשטין אריה 5.	5280	863			−1119
ת.א.ת. 1.0	2109 *	2119	+40	+1.9	+535
* ביצוע חלקי 97.50%					
ת.א.ת. 5.0	995	23319	+15	+1.5	+13821
ת.א.ת. אופ 1	26200	266	+959	+3.8	+575
תדיאה ושח	1050	11831	−30	−2.8	−7262

מוצרי בניה

אי.פ.בלל בנין 1.	1312	2928			−178
אי.פ.בנין אופ א	805	2968			−397
אי.פ.בנין אגח א	131.0	10931	−1.5	−1.1	−10931
אלקול 5.0	10000	156			−13.0
אקרשטיין ושח	1163	2115			−111
אקרשטיין 5שח	899	1949			−856
אקרשטיין אופ א	579	4367	+24	+4.3	+7288
אקרשטיין אג"ח 1	137.0	45692	+3.0	+2.2	+153428
בטון תריר 1.0	— הפסקת מסחר —				
בטון תריר 5.0	— הפסקת מסחר —				
בר–טון 1.0	1870	1541	−30	−1.6	−2191
בר–טון 5.0	720	5208	+20	+2.9	+5504
טרומאטבסט 1.0	10135	25.0	+483	+5.0	+260
טרומאטבסט 5.0	5500 תב	568	+325	+6.3	+631
מ.ל.ם. 1.0	860	500	−26	−2.9	−296
מ.ל.ם. 5.0	692	50.0	+10	+1.5	+355
מגדל השק ושח	795	2125	−5	−.6	−1974
מזאיקה ולפמן 1	— לא נסחר —				
מזאיקה ולפמן 5	15000	2.8	+200	+1.4	+20.0

כימיה, גומי ופלסטיק

אבן 5.0	23020	404			−70.0
אליאנס ב 200.0	2611	1202			−395
גל תעשיות 1.0	22050	199			−32.0
גל תעשיות 5.0	18585	225			+15.0
דקסטר 1.0	3000 תב	131	−294	−8.9	−150
רשגים 0.1	5100	133	−50	−1.0	−32.0
רשגים 0.5	1576	2036			−903
חיפה כמיקל 10.0	938	12314	−21	−2.2	−17666
טבע 0.01 ש"ח	12280	1693	−200	−1.6	−937
ליפסקי 1.0	3560	584	+60	+1.7	+336
ים המלח ושח במדה	3000	12370	+79	+2.7	+21311
פטרוכימיים 10.0	652	20642	+12	+1.9	+23388
מקסימה 1.0	8700	2.0			−2.0
מקסימה 5.0	5850	554	+180	+3.2	+387
נקה ושת	8836	1242	+257	+3.0	+1580
סנו 1.0	27000	208	+400	+1.5	+526
סנו 5.0	22900 *	197	+1000	+4.6	+722
* ביצוע חלקי 84.20%					
פריקלאס 1 ש"ח	642	13515	−5	−.8	−17630
פריקלאס אופ 1	259	14749	−2	−.8	−11454
קרם כימיקל 1.0	6980	604	+200	+3.0	+581
ת.ג.ל. 1.0	4456 *	189	−45	−1.0	−78.0
* ביצוע חלקי 73.40%					
ת.ג.ל. 5.0	3699 *	49.0	−116	−3.0	−80.0
* ביצוע חלקי 60.70%					
תיא 5.0	18150	21.0	+500	+2.8	+63.0
פרוטארום 10.0	20220	130			−142
תרז א 5.0	14000 תב	214	+855	+6.5	+237

עץ ומוצרי נייר ודפוס

כור ושת	305	89132	+17	+4.1	+122296
רפרוף 1.0	11561 תב	26.0	+600	+5.5	+119
רפרוף 5.0	7850	76.0	+180	+2.8	+78.0
ת.ב.נ. 1.0	8600	194			−46.0
יאה ושת	6140	185	−210	−3.3	−285
לבידי אשקלון 1.	800 תב	9738	+50	+6.7	+18424
לבידאשקלון אופ	1415 תב	1200	+150	+11.9	+4580
מולט ב 0.5	54270	79.0			−51.0
מפעלי ניר 10.0	448499	99.0	−1		−91.0
סקאנריה 1.0	4600 תב	359	+390	+9.3	+715
רים 0.1	2575	225	+60	+2.4	+600
רים 0.4	2000	627	+80	+4.2	+1311
תעל ב 0.2	20500	169	+400	+2.0	+303

תעשיות שונות

אבגול 1.0	14356	37.0	+418	+3.0	+49.0
אבגול 5.0	6322	378	+110	+1.8	+126
המישה יוד 1.0	11103	155	+325	+3.0	+253
ה.ג.פולק ושח	2660	3199	+61	+2.4	+2701
ה.ג.פולק 5שח	1850 תב	2411	+168	+10.0	+5171

השקעות תעשייה

פרמיות ב 0.1	13800	1245	+180	+1.4	+1925
כור בב 1.0	1402500	.6	+27500	+2.0	
כלל תעשיות 1.0	2675	69069	−70	−2.6	−55359
מאגרי מכנולוגיה	593	5218			−494

חברות להשקעה

השקעה ואחזקה

אביקו ש	8550	104	+100	+1.2	+53.0
אידיבי פתוח 2.0	9225	2754	−120	−1.3	−6450
אינקוה ושת	94.0	35828	−.5	−.5	+27351
אלגר ש	17990	180			−89.0
אלגר מ	17955	27.0	+3		+38.0
אלרון ש	6050	4606			+2604
אלרון מ	6250	126			−138
אמישר בב 1.0	2800	1851	+77	+2.8	+2232
אפיק 1.0	440 תב	23528	+25	+6.0	+308.27
אפיק 5.0	382 תב	16367	+29	+8.2	+15222
גדולת השקעות ושח	1841	410			−92.0
דנבאר 0.1	730	5428	+30	+4.3	+6146
דנבאר 0.5	565	3195	+25	+4.6	+1154
חברה לישראל ושח	22700	1546	+700	+3.2	+2113
חברה לישראל 5שח	19000	408	+500	+2.7	+1736
חלפמן 0.1	137500		+1500	+1.1	+1.0
חלפמן 1.0 ש	30000	84.0			−1.0
אמפא א 0.5	29000	254			−59.0
מקלים השק ש	11450	1319	−800	−2.6	−3140
דיסקונט השק ש	6015	7083	−45	−.7	−8594
מסחר השק ש	35360	269	+1400	+4.1	+326
נכסי השק אגח 124	14628 תב	15.0	+1330	+10.0	+32.0
הירדן 1.0	4134	479	+100	+2.5	+283
הירדן 5.0	1900	1247			+435
ישום התקשות ושת	279	40188	+8	+3.0	+91655
ירדן א 0.1	17215 תב	1122	+1565	+10.0	+1606
יצוא ש	3180 תב	1552	−270	−7.8	−2339
כלל ישראל 10.0	1599	32276	+25	+1.6	+28372
כלל ישראל 50.0	1525	3547	+25	+1.7	+4887
לנדיק ושת	3289	856			−509
לנדיק 5שח	1400	675	+50	+3.7	+1328
מגור ושת	755	825			−369
מגור א 5שח	478	1516	−6	−1.2	−1386
מגור אופ ב	345	3462	+1	+.3	+1476
מגור אג"ח 1	125.0 תב		+7.0	+5.9	+3848
עוז השק ב 0.1	6200 תב	1025	+400	+6.9	+1361
עוז השק ב 0.5	4100 תב	899	+288	+7.6	+1518
פז השק ש	4300	2939	+100	+2.4	+5368
מגה א 0.1	12980	282	+300	+2.4	+170
מגה 0.5	9000	670			+211
פרוך ב 1.0שח	11300 תב	1018	+950	+9.2	+1845
קידן ושת	211	51186	+2	+1.0	+26388
קידן 5שח	180.0	35221			+6482

מחקר ופיתוח

בליל מכנולוגיות — הפסקת מסחר —

דלק ונפט

דלק חיפושים1.0	5200	1701	+254	+5.1	+1687
דלק חיפושים5.0	3289	1271	+190	+6.1	+734
דלק נפט אופ 2	2426	2161	+50	+2.1	+1689
פז חיפושי נפט	32300	155	+300	+.9	+47.0
י.ו.א.ל. 5.0	6422 קו		+307	+5.0	+7366
ג.נ.נ. 1.0	10401 תב	1199	+650	+6.7	+1265
מ.נ.נ. 5.0	3796 קו		+181	+5.0	+17364
פראויל ב 0.03שח	9700	371			−519
נפטא ש	2980000	7.0			+2.0

נסחרות במט"ח

בזית מ	210				+50.0

שערי אגרות חוב

הסידרה	השער	השינוי בנקי
ק–231 תשואה 3.30%		
3701	1104.0	+17.0
ק–232 תשואה 2.93%		
3702	865.8	+27.4
ק–233 תשואה 3.50%		
3703	739.4	−7.8
3704	653.5	−6.7
ק–251 תשואה 3.60%		
3751	332.2	−3.8
ק–252 תשואה 3.60%		
3752	133.9	−1.6
3753	128.6	−1.6
ק–253 תשואה 3.65%		
3901	124.0	−.8
3902	118.1	−.8
3903	117.3	−.7
3904	115.4	−.8
ק–254 תשואה 3.48%		
3754	118.1	−.1
3755	113.7	−.3
3756	113.0	−.1
3757	110.8	−.1
ק–255 תשואה 3.54%		
3758	108.3	−.5
3759	107.9	−.5
3760	106.4	−.6
3761	104.2	−.5
3762	101.4	−.5
3763	98.3	−.5
ק–256 תשואה 3.58%		
3764	96.2	−.1
3765	93.9	−.1
3766	92.9	−.1
ק–271 תשואה 3.52%		
3791	99.1	−1.2
3792	97.3	−1.2
ק–291 תשואה 3.40%		
3826	117.9	+.3
3827	115.6	
3828	114.8	+.3
3829	112.6	+.2
ק–292 תשואה 3.51%		
3830	109.8	+.3
3831	[illegible]	+.3
3832	107.9	+.2
3833	105.6	+.2
3834	102.8	+.2
ק–311 תשואה 3.80%		
3861	104.7	+.8
מלווה פיתוח הצירית 4%–6%–7%		
ש3206	— הפסקת מסחר —	
ש3210	204300.0	+566.0
ש3211	201700.0	+200.0
ש3212	197500.0	+500.0
ש3213	188938.0	−600.0
ש3214	182145.0	+300.0
8%		
ש3501	178700.0	+200.0
ש3502	177000.0	+900.0
ש3503	165574.0	
ש3504	158500.0	+100.0
ש3505	154700.0	
ש3521	150300.0	+800.0
ש3522	146000.0	+300.0
ש3523	137500.0	+500.0
ש3524	144200.0	+400.0
ש3525	142100.0	+757.0
ש3526	140750.0	
ש3527	139000.0	
ש3528	134600.0	+600.0
ש3529	134400.0	−400.0
ש3530	131100.0	
ש3531	129900.0	−1100.0
ש3532	127600.0	
ש3533	125500.0	−1001.0
ש3534	120600.0	
ש3535	119500.0	+300.0
ש3536	119900.0	
ש3537	119800.0	
ש3538	112400.0	+400.0
ש3539	112650.0	+500.0
ש3540	112000.0	
ש3541	108100.0	+700.0
ש3542	108150.0	−200.0
ש3543	103100.0	+800.0
ש3544	103000.0	
ק–701 תשואה 1.00%		
ש3545	101416.0	+771.0
ש3549	95950.0	+751.0
ש3552	88218.0	+703.0
ש3554	91964.0	+743.0
ש3555	91964.0	+743.0
ק–702 תשואה 1.53%		
ש3546	101016.0	+226.0
ש3547	100709.0	+225.0
ש3548	100556.0	+225.0
ש3550	95533.0	+202.0
ש3551	95025.0	+200.0
ק–703 תשואה 1.50%		
ש3553	86697.0	−699.0
ק–704 תשואה 1.18%		
ש3556	87277.0	+192.0
ש3558	87324.0	+193.0
ש3559	84207.0	+185.0
ש3560	79852.0	+176.0
ק–705 תשואה 1.21%		
ש3557	88193.0	+195.0
ש3572	80584.0	+178.0
ק–706 תשואה 1.40%		
ש3561	79180.0	+279.0
ש3571	78880.0	+277.0
ק–707 תשואה 1.54%		
ש3573	79204.0	+177.0
ש3574	73023.0	+164.0
ש3577	73097.0	+163.0
ש3578	67477.0	+151.0
ק–708 תשואה 1.50%		
ש3575	72755.0	−358.0
ש3576	72479.0	−360.0
ש3579	66977.0	−352.0
ק–709 תשואה 1.20%		
ש3580	63012.0	+140.0
ש3581	57408.0	+127.0
ש3582	53014.0	+117.0
ק–710 תשואה 1.60%		
ש3583	48832.0	−18.0
ש3584	46510.0	−22.0
ש3585	44129.0	−24.0
ק–711 תשואה 1.48%		
ש3586	40159.0	−612.0
ש3588	41849.0	−625.0
ש3589	38282.0	−572.0
ק–712 תשואה 1.00%		
ש3587	42644.0	+261.0
ש3591	38926.0	+244.0
ש3592	38868.0	+244.0
ש3593	38781.0	+243.0
ק–715 תשואה 1.40%		
ש3590	38087.0	+118.0
ש3595	36355.0	+113.0
ק–714 תשואה 1.50%		
ש3594	36449.0	−261.0
ש3596	34878.0	−259.0
ש3597	34720.0	−259.0
8% מלווה פיתוח הצירית (בדירה)		
ש2001	150000.0	−400.0
ש2002	130000.0	−200.0
ש2003	145400.0	+500.0
ש2004	146000.0	
ש2005	135300.0	
ש2006	141600.0	+700.0
ש2007	188606.0	−600.0
ש2008	136850.0	
ש2009	137900.0	
ש2010	137800.0	
ש2011	134550.0	
ש2012	132800.0	
ש2013	135200.0	
ש2014	132600.0	
ש2015	130800.0	+1000.0
ש2016	152500.0	+800.0
ש2017	129000.0	
ש2018	127000.0	+400.0
ש2019	127800.0	+1000.0
ש2020	122600.0	+100.0
ש2021	123300.0	
ש2022	116100.0	+900.0
ש2023	117150.0	+500.0
ש2024	108400.0	
ש2025	109100.0	+700.0
ש2026	109100.0	+600.0
ש2027	103900.0	
ש2028	106200.0	
ש2029	100100.0	
ש2030	103000.0	
ש2031	97100.0	−500.0
ק–101 תשואה 1.90%		
ש2032	98369.0	−986.0
ש2034	95004.0	−978.0
ק–102 תשואה 1.65%		
ש2033	92511.0	−517.0
ש2035	85011.0	−322.0
ק–103 תשואה 1.50%		
ש2036	86135.0	−303.0
ש2038	84690.0	−295.0
ש2040	81635.0	−304.0
ק–104 תשואה 0.50%		
ש2037	85409.0	−4487.0
ש2039	82452.0	−4525.0
ק–105 תשואה 1.00%		
ש2041	77584.0	+837.0
ש2052	71341.0	+795.0
2051	79060.0	+176.0
ק–107 תשואה 1.25%		
ש2053	71674.0	+159.0
ש2055	66297.0	+147.0
ק–108 תשואה 1.60%		
ש2054	65040.0	−447.0
ש2056	60244.0	−433.0
ק–109 תשואה 0.95%		
ש2057	61879.0	+135.0
ש2059	56346.0	+125.0
ק–110 תשואה 1.20%		
ש2058	55417.0	+122.0
ש2060	51175.0	+113.0
ק–111 תשואה 0.82%		
ש2061	40744.0	−293.0
ש2062	37252.0	−277.0
ש2065	35586.0	−275.0
וילים		
ם 19	103.2	19/03/87
ם 20	102.5	
ם 21	102.0	+1.2
ם 22	105.2	−2.9
ם 23	95.3	−.5
ש24	92.5	−.5
ש25	93.4	−.1
ש26	92.0	−.5
ש27	91.0	+.4
ש28	94.9	+1.4
ש29	95.0	
ש30	95.5	−2.8
ש31	99.6	+2.5
32	91.3	+.2
33	ם 99.6	18/03/87
מר"ב 34	98.8	
מר"ב 35	100.5	
מר"ש 36	108.8	
מרג 37	101.5	
לישט 3ב	102.9	−1.1
פלה 31	100.0	
אגרות חוב בלתי מוצמדות במט"ח		
מגיב 24 ש	86.1	28/12/86
מגיב 25 ש	85.1	26/01/87
מגיב 26 ש	85.1	26/01/87
מגיב 28 ש	88.8	12/01/87
מגיב 30 ש	84.3	19/02/87
אגרות חוב צמודות (70% הצמדה)		
ש6001	113110.0	11/03/87
ש6002	104770.0	+470.0
ש6003	104800.0	
ש6004	101610.0	+160.0
אגרות חוב צמודות ריבית קבועה		
סר' 2501	172.5	+1.4
סר' 2502	169.0	
סר' 2503	163.0	+1.8
סר' 2504	162.0	
סר' 2505	153.0	
סר' 2506	149.0	
סר' 2507	142.0	−2.1
ק–604 תשואה 10.00%		
2508	107.3	+.1
צמוד דולר ריבית קבועה		
ק–901 תשואה 10.49%		
7001	243.8	+.8
7002	236.2	+.8
ק–902 תשואה 10.45%		
7003	225.9	+.2
7004	207.9	+.2
ק–903 תשואה 10.45%		
7005	194.1	−3.9
ק–904 תשואה 10.48% ת		
7006	182.9	−6.2
ק–905 תשואה 10.47%		
7007	170.1	−3.5
7008	161.5	−3.3
ק–906 תשואה 10.13% ת		
7009	157.7	−5.3
ק–907 תשואה 10.00%		
7010	154.9	+.2
ק–908 תשואה 10.25%		
7011	145.4	+1.1
7012	140.2	+1.0
ק–909 תשואה 10.53%		
7013	131.3	+.1
ק–910 תשואה 10.26%		
7014	115.1	+1.1
ק–911 תשואה 10.50%		
7015	94.7	+.1
7016	96.9	+.1
7017	95.9	+.1
7018	95.6	
7019	96.0	+.1
7020	95.8	+.1
7021	94.9	+.1
7022	94.6	+.1
ק–951 תשואה 10.59%		
7201	91.6	+.1
7202	89.7	+.1
7203	89.4	
7204	89.8	
7205	89.9	+.1
צמוד דולר ריבית משתנה		
ק–801 תשואה 2.65%		
ש6101	13284.0	+143.0
ק–802 תשואה 3.97%		
ש6102	7585.0	
ק–803 תשואה 3.89%		
ש6103	6871.0	+26.0
ק–804 תשואה 3.65%		
ש6104	6402.0	+50.0
ש6105	6064.0	+47.0
ק–805 תשואה 3.92%		
ש6106	3603.0	+5.0
ש6107	3589.0	+5.0
ק–806 תשואה 4.48%		
ש6108	3890.0	−51.0
ש6109	3704.0	−49.0
ש6110	3639.0	−48.0
ק–807 תשואה 4.30%		
ש6111	3069.0	+35.0
ש6112	2974.0	+33.0
ק–808 תשואה 4.85%		
ש6113	1938.0	+1.0
ק–821 תשואה 5.20%		
ש6151	771.2	+8.3
ש6152	758.4	+8.0
ק–822 תשואה 5.20%		
ש6153	646.7	+7.8
ש6154	634.7	+7.6
ק–823 תשואה 5.15%		
ש6155	410.8	+4.6
ק–824 תשואה 5.27%		
ש6156	329.2	+2.6
ק–825 תשואה 5.25%		
ש6157	246.6	+2.0
ש6158	233.5	+1.9
ק–826 תשואה 6.30%		
6159	196.2	+1.0
ק–827 תשואה 5.30%		
6160	184.1	+.9
6161	177.8	+.8
ק–828 תשואה 5.09%		
6162	162.9	+3.7
ק–829 תשואה 5.39%		
6163	148.0	+.5
6164	142.2	+.2
ק–830 תשואה 5.10%		
6165	136.3	+2.5
ק–831 תשואה 5.22%		
6166	127.7	+1.2
6167	125.9	+1.2
6168	123.9	+1.2
ק–832 תשואה 5.26%		
סר' 6169	116.1	+.9
ק–833 תשואה 5.30%		
6170	108.9	+.5
ק–834 תשואה 5.19%		
6171	78.8	+1.1
6172	76.7	+1.1
ק–851 תשואה 5.37%		
6801	85.7	+.1
אגח צמודות מט"ח – כויים		
אל–אופ 86	1078.0	
אלביט 85	188.7	
אלתא 85	1159.0	
אלסיגט א'	1915.0	
תדיראן 84	97.0	−.2
תדיראן 85	364.0	−9.0

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אב	5641.31	5565.51
אבוקה	—	—
אגוד	238.81	234.22
אדיר	1577.98	1547.02
אדום	2866.84	2811.54
אופיר	1815.71	1802.05
אור	418.84	410.85
אורין •	153.8	150.74
אורלי	258.52	256.62
אורן	778.17	763.30
אייל	3838.91	3764.32
אירים	5202.05	5178.56
איתן •	700.22	686.04
אלון	570.09	558.45
אלמוג •	656.93	648.90
ארז	766.45	751.86
אש	192.79	191.88
אשל	181.37	177.82
אתרוג	226.82	224.67
בדולח	2827.51	2774.42
ברוש	545.08	534.65
ברק	564.21	553.26
ברקת	840.10	836.12
בשיש	1477.13	1467.13
גבע	1842.70	1827.62
גורן	732.15	718.14
גיא	9620.74	9478.12
גיל	3241.73	3181.80
גלית	598.99	591.90
דובדבן	427.64	423.89
דוכיפת	740.82	726.57
הלב	230.96	216.27
הדרן	1461.47	1434.36
הזמן	254.84	249.95
הליה	548.70	538.62
הדר	451.11	442.85
הקל	465.30	456.41
הרים	445.46	443.90
הדר	509.92	500.54
הבית	2789.72	2731.48
זהר	19946.94	19656.38
זיו	18312.08	18044.75
זמיר	1162.26	1140.23
חורות	148.39	145.11
חליפין	128.13	127.57
חלמיש	626.15	623.12
חן	134.59	134.33
טופז	1336.32	1305.67
טל	5698.63	5634.43
יובל	822.85	807.16
יהלום	2599.88	2551.22
ינשוף	440.72	456.66
יערה	665.06	648.65
כוכב	1326.24	1300.79
כחל •	131.18	128.61
כלנית	605.62	594.37
כספית	723.10	719.45
כרמל •	146.57	143.68
כתר	1130.46	1108.57
להב	4615.63	4528.29
למשקיע	116376.96	114256.52
לפיד	—	—
לקט	1716.38	1681.80
לשם	969.95	965.58
מכמר	1226.98	1203.51
מבטח	3558.78	3526.78
מגד	236.39	232.96
מגוון	3565.51	3532.55
מגל	756.77	758.28
מור	2155.86	2125.99
מורן	982.40	978.76
מטה	27669.48	27162.91
מיתר	933.25	915.06
מעוף	4623.35	4557.36
מעיין	760.68	746.40
מקשה	1000.59	996.16
מרגלית	1502.71	1474.00
מרווה	114.67	114.27
נרקיס	1212.22	1189.02
גבעה	27769.75	27567.56
נדיף	1055.29	1051.87
נטע	529.82	519.53
נילי	7333.45	7229.51
נקין	652.62	640.25
סגולה	131.55	128.96
סלע	977.08	972.66
סנונית	717.42	703.51
סער	854.58	838.70
ספיר	537.48	537.43
עדיה	951.88	934.13
עידית	2672.61	2661.49
עידן	464.43	461.32
עובר	1195.25	1169.69
עגת	2819.08	2791.48
עפרוני	670.85	656.20
עפרון •	138.80	136.16
פיא	1671.72	1659.79
צבר •	551.68	540.74
צמרת	737.85	723.59
צוק •	116.31	116.31
צמר	1004.67	983.74
צמיחה	546.68	542.90
צמרת	1754.35	1719.65
קלע	2320.54	2308.96
רונית	19916.26	19724.22
רימון	118.53	118.29
רקפת	751.16	737.61
רשף	755.43	739.19
שבים	806.08	790.62
שחם	927.39	918.14
שירה	445.33	440.04
שמיר	362.09	359.47
שנהב	1018.55	1004.18
שקד	975.29	951.70
שקד •	177.62	174.14
תאנה	254.52	252.22
תדהר	600.45	597.46
תירוש	505.50	499.50
תמר	217.25	213.09
תמה	179.70	178.32
תרשיש	1424.70	1414.69
תשרי	486.94	480.25

שערי מטבע חוץ ביום 22.3.87

המטבע	השינוי	בנקנוטים לאומי קניה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב		1.58	1.65	1.57	1.65	1.57	1.64	1.6100	1.6300	1.6080	1.6280	1.6080	1.6282	1.6185
1 מארק גרמני		0.86	0.90	0.86	0.90	0.86	0.90	0.8793	0.8902	0.8777	0.8887	0.8786	0.8897	0.8848
1 ליש"ט		2.52	2.63	2.53	2.65	2.52	2.64	2.5736	2.6056	2.5736	2.6057	2.5679	2.6002	2.5883
1 פרנק צרפתי		0.26	0.27	0.25	0.27	0.25	0.27	0.2643	0.2676	0.2637	0.2670	0.2640	0.2673	0.2658
100 ינים יפאניים		1.04	1.09	1.04	1.09	1.04	1.09	1.0631	1.0763	1.0625	1.0757	1.0620	1.0754	1.0681
1 גולדן הולנדי		0.76	0.80	0.76	0.80	0.76	0.80	0.7791	0.7888	0.7790	0.7888	0.7780	0.7878	0.7832
1 פרנק שוויצרי		1.03	1.08	1.03	1.08	1.03	1.08	1.0509	1.0640	1.0510	1.0641	1.0506	1.0638	1.0572
1 כתר שוודי		0.25	0.26	0.25	0.26	0.24	0.26	0.2519	0.2550	0.2516	0.2548	0.2514	0.2546	0.2531
1 כתר נורבגי		0.23	0.24	0.23	0.24	0.22	0.24	0.2326	0.2355	0.2324	0.2352	0.2325	0.2354	0.2338
1 כתר דני		0.23	0.24	0.23	0.24	0.22	0.24	0.2340	0.2369	0.2338	0.2367	0.2335	0.2365	0.2350
1 מארק פיני		0.35	0.37	0.35	0.37	0.35	0.37	0.3586	0.3630	0.3581	0.3626	0.3580	0.3625	0.3605
1 דולר קנדי		1.20	1.26	1.20	1.26	1.20	1.26	1.2271	1.2424	1.2255	1.2408	1.2255	1.2410	1.2338
1 דולר אוסטרלי		1.03	1.13	1.07	1.15	1.07	1.15	1.1061	1.1198	1.1051	1.1189	1.1030	1.1169	1.1122
1 ראנד דרא"פ		0.50	0.60	0.53	0.78	0.49	0.68	0.7744	0.7840	0.7746	0.7842	0.7731	0.7828	0.7779
10 פרנקים בלגיים		0.42	0.43	0.41	0.44	0.41	0.43	0.4248	0.4301	0.4237	0.4290	0.4240	0.4293	0.4269
10 שילינגים אוסטריים		1.23	1.28	1.23	1.29	1.23	1.29	1.4226	1.4278	1.2516	1.2672	1.2527	1.2685	1.2595
1000 לירטות איטלקיות		—	—	—	—	1.20	—	1.8259	1.8486	1.8244	1.8472	—	—	1.8364
1 סל"י (ECU)		1.21	1.28	1.21	1.29	—	1.29	1.2529	1.2685	1.2369	1.2523	1.2368	1.2524	1.2434
1 דינר ירדני		4.51	4.79	4.38	4.66	1.21	4.70	1.2375	1.2529	—	—	—	—	4.7260
10 לירות לבנוניות		—	—	0.13	0.14	4.44	0.17	—	—	—	—	—	—	0.1541
1 לירה מצרית		0.76	0.81	0.76	0.81	0.75	0.82	—	—	—	—	—	—	0.8214

מגד — קרן נאמנות

דיקלה
חברה לניהול קרנות נאמנות בע"מ
מנהל הקרן

בנק הפועלים בע"מ
נאמנים של הקרן

הודעה

בהתאם לסעיף 23 לחוק ניירות ערך תשכ"ח–1968 ניתנת באה הודעה כי ביום 23.3.87 פורסם תשקיף בדבר הנפקת מספר בלתי מוגבל של יחידות בנות –.1 ש"ח ע.נ. כל יחידה, בתעודות השתתפות על שם המוצעות במחיר הישוף בתוספת שיעור הוספה של 1.00% לתשקיף החל מיום 24.3.87 ועד ליום 23.3.88.

השכר השנתי של מנהל הקרן והנאמן הוא 2% משווים השנתי הממוצע של כלל נכסי הקרן, כמפורט בפרק 1

עותקים מהתשקיף ניתן להשיג בכל סניפי הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, הבנקים הסוחרים בניירות ערך ואצל סוכני ניירות ערך החברים בבורסה לניירות ערך בתל־אביב.

את הבקשות לרכישת היחידות המוצעות, יש להגיש למנהל הקרן באמצעות הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, סניף ראשי תל־אביב, רחוב אחד העם 9, תל־אביב.

עותק מהתשקיף והעתק מההיתר לפרסומו נמסרו לרישום אצל רשם החברות.

הודעה זו אינה מהווה הזמנה לציבור.

בינו מכניס שינויים בהנהלת בל"ל

איש סודו של יפת, חיים בוקסבום – פורש

דוד פרידמן, זלמן סגל, דוד קליין, אברהם חפץ ושלמה פיוטרקובסקי – קודמו

מאת מוריה אבימלך

מנכ"ל בנק לאומי בינו צדיק העביר אתמול בדירקטוריון הבנק שורת מינויים ראשונה מאז נכנס לתפקידו.

מנהל חטיבת הכספים, חיים בוקסבום איש סודו של ארנסט יפת שהוכין בידיו את תלושי המשכורת התשאיים שלו פורש מתפקידו. כזכור דרש ועד עובדי בל"ל את התפטרותו של חיים בוקסבום ושל מבקר הפנים, יעקב הירש. דירקטוריון הבנק שהביע אמונו בהנהלת הבנק נמנע מהבעת אמון מפורשת בבוקסבום ובהירש. לראש חטיבת הכספים יתמנה שלמה פיוטרקובסקי המשמש מ־1985 ראש היחידה לניהול וייעוץ פיננסי בחטיבת הכספים.

מנהל החטיבה הבינלאומית דוד פרידמן יתמנה למנכ"ל בנק איגוד במקומו של מר מ. מאיר הפורש לגימלאות. פרידמן כיהן בעבר כסגן נשיא בכיר של בנק לאומי בניו־יורק. ב־1982 – התמנה למנהל הסניף המרכזי תל־אביב וב־1985 הצטרף להנהלת הבנק בתפקיד ראש החטיבה הבינלאומית. מינויו כמנכ"ל בנק איגוד אושר ע"י המנהלים של בנק איגוד.

ראש חטיבת המנהלה ד"ר זלמן סגל יתמנה לראש החטיבה הבינלאומית במקומו של דוד פרידמן. ד"ר סגל עבד בבנק לאומי ניו־יורק והקים בשעתו את סניף שיקאגו של הבנק. ב־1982 – צורף להנהלת הבנק בתפקיד ראש החטיבה למינהלה.

אברהם חפץ יתמנה לראש החטיבה למינהלה במקומו של ד"ר זלמן סגל. מר חפץ מילא בבנק מגוון של תפקידי ניהול. ב־1985 – התמנה לראש האגף ללקוחות פרטיים בחטיבה הבנקאית ובאפריל 1986 לראש מערך בת אדם, תפקיד אותו ימשיך למלא בשלב זה.

ראש החטיבה לתכנון אסטרטגי ד"ר דוד קליין יתמנה למשנה לראש החטיבה העסקית. ד"ר קליין, כיהן בעבר כמנהל המחלקה הכלכלית ואחר כך כמנהל היחידה לניהול ייעוץ פיננסי בחטיבה לכספים. ב־1985 צורף להנהלת הבנק.

משה נחייר ראש אגף תפעול יתמנה לסגן ראש החטיבה למנהלה בנוסף לתפקידו הנוכחי.

ישראל חירן מהחטיבה הבינלאומית יתמנה לסגן ראש החטיבה הבינלאומית.

זאב נהרי יתמנה לסגן ראש החטיבה לכספים.

סופרת „דבר" מציינת כי בנק לאומי מתכנן שינויים מקיפים בארגון ובמינהל, בכלל זה צמצום בעסקי החטיבה הלא־בנקאית, שינוי מקיף בפעילות הבינלאומית ושינוי במבנה חטיבת המינהלה. המינויים החדשים הינם צעד ראשון בביצוע שינויים אלה.

דוד פרידמן – מנכ"ל בנק איגוד

ד"ר דוד קליין – משנה לראש החטיבה העסקית

ד"ר זלמן סגל – ראש החטיבה הבינלאומית

שלמה פיוטרקובסקי – ראש חטיבת כספים

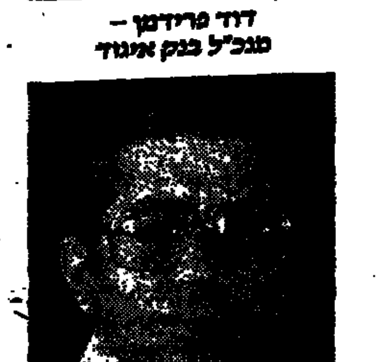
אברהם חפץ – ראש חטיבת המינהלה

פעילות בנק ישראל בבורסה – עוד שלב ברפורמת שוק ההון

מאת אמנון אמיר

בישיבות האחרונות של צוות שוק ההון, שהתקיימו בשבוע שעבר, סוכם על הפעלת שלב נוסף ברפורמה בשוק ההון. צוות שוק ההון הוא גוף משותף לאוצר ולבנק ישראל, בראשות מנכ"ל האוצר עדי אמוראי.

לפי ההחלטה שהתקבלה, תופרד פעילות בנק ישראל בבורסה ממדיניות הנפקת אגרות החוב החדשות של האוצר. הפרדה זו בפעילות תביא לכך שהנפקות אגרות חוב חדשות יבוצעו על־ידי האוצר, לפי צרכי התקציב, ואילו קנייה ומכירה של אגרות חוב בבורסה תבוצע על־ידי בנק ישראל, לפי צורכי הנזילות במשק.

מגן שר האוצר, עדי אמוראי, הסביר בסוף השבוע, כי המכירות הגדולות של אגרות חוב, שביצע בנק ישראל בבורסה ביום חמישי שעבר, הן תוצאה של ההחלטה שהתקבלה בצוות שוק ההון.

משמעות ההחלטה היא שמעתה והלאה תמכור הממשלה אגרות חוב עפ"י צרכי התקציב ותהיה פטורה מלהתחשב במצב הנזילות, בעוד בנק ישראל יפעל בשוק הפתוח – על־ידי קניה ומכירה של אגרות חוב – על־פי מצב הנזילות במערכת.

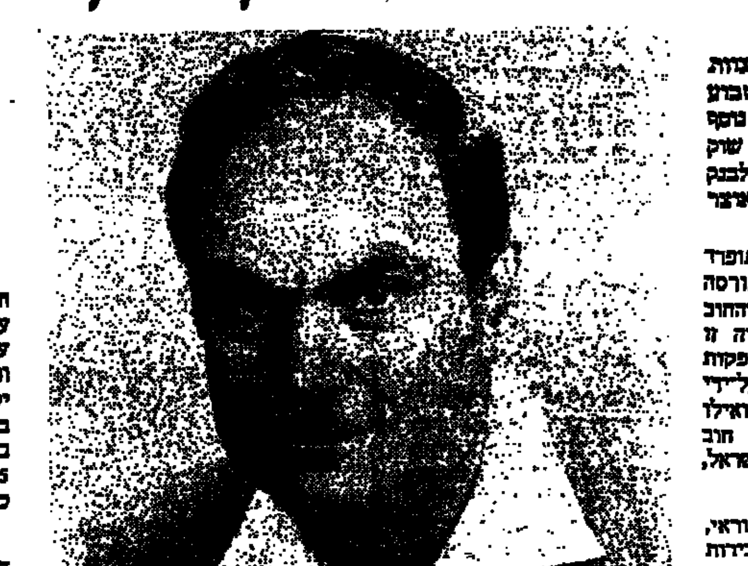
אמוראי: הנפקת אג"ח לפי צרכי התקציב

בשלב מתקדם יותר של הרפורמה יתבצע מהלך נוסף שיביא להגדלת מלאי אגרות החוב הממשלתיות שבידי בנק ישראל. לפי המתוכנן ימיר אז האוצר את הכספים שהוא לווה מבנק ישראל באגרות חוב ממשלתיות סחירות ובנק ישראל יוכל למכור את האגרות האלה בבורסה, לפי צרכיו.

עדי אמוראי מסר לסופר „דבר" כי בחודש מארס יגיעו לפדיון אגרות חוב ב־900 מיליון שקל.

העודף בביצוע התקציב יאפשר למחזר רק חלק מסכום זה, ושיקולי הנזילות ינחו את בנק ישראל בקנייה ובמכירה של אגרות חוב ממלאי.

„מספנות ישראל" עשויות לזכות בנתח מתקציב הצטיידות חיל הים המסתכם ב־1.3 מיליארד דולר

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

פרויקט הצטיידות החדש של חיל הים שהיקפו 1.3 מיליארד דולר עשוי להעמיד את מספנות ישראל על הרגליים. אם יקבלו המספנות, וככל הנראה אין מניעה שאכן כך יקרה, נתח מסוים מההשקעה בהצטיידות חיל הים בכלים חדשים, בעיקר צוללות חדשות וספינות סער 5, הן עשויות להפוך לעסק רווחי כבר בעוד שנתיים.

הפרויקט יימשך במהלך העשור הקרוב ולמספנות סיכוי סביר ביותר ליהנות מחלקים נכבדים של ההקצאה להצטיידות חיל הים בכלים חדשים.

מומחי ספנות אומרים כי תחילתה של מגמת ההחלצות מהמשבר בענף הספנות הנמשך זה עשר שנים עשויה אף היא לתרום לשיפור מצבן של המספנות מאחר שצפויות הזמנות לעבודות במספנות דווקא מהמגזר האזרחי העולמי.

המספנות מנוהלות כיום על ידי כונס הנכסים הרשמי, עמרם בלום. למספנות חובות בעשרות מיליוני דולרים. מאחר שהחברה היא עדיין בכינוס נכסים היא איננה פועלת כחברה עסקית לכל דבר.

„טבעול" מחפשת שותף אמריקאי

מפעל „טבעול" המייצר מזון מסויה בקיבוץ לוחמי הגיטאות שבגליל מחפש שותף אמריקאי. חיפוש השותף מיועד לסייע למפעל הקיבוצי לחדור לשוק האמריקאי הענקי.

לפי בדיקות שעשו מנהלי השיווק של המפעל מסתבר כי השוק האמריקאי הוא שוק בעל פוטנציאל מכירות גדול למוצרי „טבעול". הערכות מדברות על היקף שוק של 20 עד־40 מיליון דולר מדי שנה.

פארק תעשייתי גדול יוקם מצפון לאילת

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

פארק תעשייתי מהגדולים במדינה עומד לקום על קרקע שמצפון לעיר אילת. הפארק ישתרע על שטח של 120 דונם ושטח מבני התעשייה בו יהיה כ־30 אלף מ"ר. בנוסף לפארק התעשייתי יוקם במקום תיבין למשאיות כבדות, מלון דר שני מלונות דרכים ובהם 150 חדרים וכן תחנת דלק.

את הבנייה תבצע חברת מבני תעשייה האמורה להוציא מכרזים לפרויקט בקרוב.

הפרויקט כולו ייכלל במסגרת אזור הסחר החופשי שבאילת.

„צינורות המזרח התיכון" מקב' „כור" צמצם למינימום יצוא לארה"ב

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

נוכח העדר ביקוש לצינורות, בעיקר צינורות לקידוחי נפט ותשלומי היטל גבוהים, מצמצם מפעל צינורות המזרח התיכון את היקף היצוא שלו לארה"ב, אחד השווקים הגדולים של המפעל בעבר. בשל הירידה במחירי הנפט בעולם, היותר זמין זול מאוד וירידה מקבילה של רמת היקף חיפושי הנפט בארה"ב קטן הביקוש לצינורות לתעשייה זו.

בתחילת העשור הגיע היקף היצוא לכ־40% מכלל התפוקה. היום מייצר המפעל בעיקר לשוק המקומי לאחר שצמצם את מספר עובדיו מ־500 ל־260. המפעל מייצר צינורות לשימוש כללי, להולכת גז ונוזל, מגולוונים, לקיטור, לחץ גבוה, כימיקלים ואויר דחוס.

הפסדים גדולים ל„אורדן"

„אורדן" מקבוצת „כלל־תעשיות" הפסידה ב־1986 10.76 מיליון שקל לעומת רווח של 3.8 מיליון שקל בשנת 1985.

הנהלת החברה מתארת את שנת 1986 כקשה ביותר שידעה החברה מאז היווסדה, ומסבירה את ההפסדים בהרעת תנאי הסחר בשוקי היצוא ובירידה חדה בביקוש הבטחוני.

מלונאי אילת חזרו מרוצים מיריד ברלין: למרות העלאות מחירים של 30 אחוז (בדולרים) עונת התיירות הבאה „נמכרה" ברובה. על המודעות במרכז העיר יש עדיין מקום.

חברת הפחם: ישראל תמשיך לרכוש פחם זול מדרא"פ

אלא אם כן תקבל חברת הפחם הלאומית הנחיות אחרות

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

ישראל תמשיך לרכוש פחם זול מדרום אפריקה, אלא אם כן תקבל חברת הפחם הלאומית הנחיות חדשות בנדון. לישראל יש חוזה לאספקת פחם עם דרום אפריקה בתוקף לעוד שנה. בינתיים אין כל שינוי בתהליך ביצוע ההסכם. כך מסר לסופר „דבר" רם רון, מנכ"ל חברת הפחם הלאומית.

לדברי רון אם תתקבל בעתיד החלטה להפסיק את רכישת הפחם מדרום אפריקה, תיווצר בעיה. הפסקת החוזה עם מדינה זו תגרור חתימת חוזים עם ספקיות אחרות שמחיר הפחם שלהן גבוה בהרבה ממחיר הפחם הדרום אפריקאי המוכר לישראל.

להלן טבלת מחירים פו"ב מהמקורות השונים של ישראל:

- ארה"ב – 34–35 דולר לטונה.
- אוסטרליה – 24–28 דולר לטונה.
- דרום אפריקה – 22–24 דולר לטונה

רון אמר כי אם יוחלט על הפסקת רכישות מדרא"פ יהיה על השלטונות להודיע על כך זמן רב קודם, כדי שהחברה תוכל להתארגן. לדברי רון אין כיום בעיות כלשהן ברכישת פחם בעולם, להוציא המחיר הגבוה אצל המקורות האחרים. בעולם כיום ישנם מאגרי פחם גדולים גם אצל הספקיות של ישראל, ארה"ב, אוסטרליה וקולומביה.

מנכ"ל חברת הפחם אומר עוד כי קיימת גם אפשרות של רכישת פחם מפולין, כאשר כל האישורים לעיסקה כבר הושגו ועתה נותר רק לסכם על המחיר. מכל מקום, לדבריו, אם תיאלץ ישראל לעזוב את דרום אפריקה כמקור, לא תהיה כל מניעה לפנות גם לפולנים, לפחות המחיר.

כתבנו מציין כי מוסדות השוק שהחליטו על הטלת חרם על מוצרים שונים מדרום אפריקה לא כללו את הפחם במסגרת החרם. מדובר בארצות גדולות של פחם הרוכשות אותו מדרא"פ כמו איטליה, גרמניה המערבית, יוון, פורטוגל ויפן באסיה. אלה ממשיכות לרכוש פחם דרום אפריקאי. רק דנמרק החליטה שלא להמשיך לרכוש פחם משם וצרפת הודיעה שלא תחדש את חוזיה במועד סיומם.

בנק הפועלים: ייעוץ חסכון והשקעות טלפוני

בנק הפועלים יפעיל מיום רביעי הקרוב בשעות אחר הצהריים (7–4) קו טלפון פתוח אל בכירי היועצים של הבנק בתחומי החסכון וההשקעות.

מספר הטלפון של הקו הפתוח הוא 03־291563, ויפעלו בו בעת ובעונה אחת 7 קווים.

הפעלת הקו הפתוח באה לאחר שבסקרים שנערכו לאחרונה על ידי הבנק התברר שלרבים בציבור יש שאלות בנושאי השקעות וחסכון, שעליהן היו מעוניינים לקבל תשובה מיועצים מוסמכים בכירים בתחומים אלה.

בנק איגוד – הרווח הנקי קטן למחצית

הרווח לפני מס גדל ב־35%

הרווח הנקי הסתכם בסך 5.5 מיליוני ש"ח (3.7 מיליון דולר), לעומת 11 מיליוני ש"ח (7.4 מיליון דולר) בשנת 1985.

הרווח התפעולי לפני מס של בנק אגוד, הסתכם בשנת 1986 בסך 30.9 מיליוני ש"ח (20.8 מיליון דולר) לעומת 23 מיליוני ש"ח (15.5 מיליון דולר) בשנת 1985.

הרווח לפני מס גדל בשיעור של 34.5% על אף ההצטמקות במרווחים הפיננסיים, השחיקה במחירי העמלות והשירותים שהבנק מספק וההפרשה לחובות מסופקים. ראוי לציין, כי על אף הגידול הניכר ברווח לפני מס, היתה ירידה ניכרת ברווח הנקי. הירידה ברווח הנקי נובעת מהגידול המשמעותי בהפרשה למסים בשנת 1986, שהסתכמה בשיעור של 82%, לעומת 52% בשנת 1985.

הגידול בהפרשה למסים הושפע במידה ניכרת מהשחיקה הצפויה במסוי האינפלציה של לשכת רואי החשבון בישראל, לפיהן יחושבו המסים הנדרשים לפי שעור מס מוקטן (52.2% במקום 66.1% אשתקד).

הבורסה לני"ע תדון בהנפקות אג"ח המיועדות ל„קיבוץ הארצי"

מאת מוריה אבימלך

בישיבה הקרובה של הבורסה לניירות ערך בתל־אביב, ביום חמישי הקרוב יידונו בקשות „לאומי – חברה למימון" ו„הפועלים – הנפקות" לרישום אגרות חוב למתן הלוואה לקיבוצי ה„קיבוץ הארצי". כל אחד משני התאגידים ייעד 16.5 מיליון ש"ח מסך הנפקת אג"ח להלוואה זו.

„לאומי – הנפקות" מבקשת אישור לרישום בבורסה של סדרת אגרות חוב בסך כולל של 26.5 מיליון שקל, צמודות למדד או לסל מטבעות נושאות ריבית צמודה למדד של עד 8.5%. מההנפקה ייועד, כאמור, סך 16.5 מיליון ש"ח להלוואה לקיבוץ הארצי, 8 מיליון שקל הלוואה למילואות ו־2 מיליון שקל הלוואה לארגונים חקלאיים.

„הפועלים – השקעות" מבקשת אישור לרישום אגרות חוב בסך 16.5 מיליון שקל, המיועדים להלוואה ל„קיבוץ הארצי" ואישור לרישום הנפקה נוספת של אגרות־חוב להלוואה לקיבוצי איגוד התעשייה הקיבוצית וכן הנפקה של 20.1 מיליון שקל שיעודה הלוואה לעלית (8.2 מיליון שקל) ולחברות אחרות.

נושא שלישי על סדר היום של הועה"פ של הבורסה הינו הנפקת כתבי אופציה של „קליל" לציבור ולעובדים. ביום ההון המינימלי הנפקי הוא 4.4 מיליון שקל והחתם להנפקה הינו בנק דיסקונט.

הנושא הרביעי הוא הנפקת מניות של גלין מלאכת מחשבת בסך 1.3 מיליון דולר. הנהלת הבורסה ממליצה לרשום את החברה ב„רשימה ב'".

נושאים נוספים על סדר היום סיווגת תשקיף מתוקן תשקיף „משאבים" – חברה להשקעות של בנק מזרחי.

עוד תדון הבורסה בלוח הזמנים להגשת בקשות לרישום ניירות ערך למסחר בבורסה.

שינוי שיטת המסחר

הבורסה קבעה את ה־23.4.87 כתאריך לתחילת הניסוי בבורסה. החל מיום זה תסחרנה 22 מניות, שיפורטו להלן, במסגרת המסחר במשתנים בפקודות גדולות ובמסגרת המסחר הרב־צדדי (מסחר פתיחה) בפקודות הקטנות.

החל מ־7.6.87 יונהג המסחר ב־מ. ר. צ. ובמהלכו תסחרנה הפקודות הקטנות.

להלן רשימת המניות שתוסחרנה בשיטה החדשה

הבנק בינלאומי	דלתא גליל 1
הסנה	אורדן 10
שופרסל א'	אורדן 50
שופרסל ב'	אגן
דלק	טבע
נכסים ובנין	החברה המרכזית
הכשרת הישוב	אלון ע"ש
ישפרו	יצוא
כלל בנין	כלל ישראל 10
נכסים הדרים	פז השקעות
עלית	פז חיפושי נפט

הלוח הכללי

וילות ובתים

דירות למכירה

דירות בשכירות

עסקים

משרדים

הצעות עבודה

מכוניות

רהיטים

רוצים לקנות

מקררים

טלוויזיות

דיפוי והדרכה

פוליש וניקיון

נרשמו לנישואין

הכרזות

שידוכים

שוק המציאות

ירושלים

הצעות עבודה

דיפוי והדרכה

חיפה

דיפוי והדרכה

עבור הדפסה לאחד דרושים מורבנים להפצת ספרים בעורי, עובדים, ומבית לבית
טלפון: 03־296648 בין השעות 09.00־14.00

חבר
המרכז הגדול לכח אדם מקצועי
ל„חבר" דרושות
כתבניות ל„מעבדי תמלילים"
1. י.ב.מ, תוכנה: וורדמיל, וורדסטאר, אי בי, בשפות עברית ואנגלית.
2. „לניר" + בשפות עברית ואנגלית.
3. „לוטוס" בשפה האנגלית, בכפר סבא.
קלדניות – למסוף י.ב.מ. וכן לוטוס.
– נסיון קודם – חובה. – תנאים טובים –
– שכר גבוה / עבודה מיידית –
„חבר" – תל־אביב, בן־יהודה 100
טל: 03־221214
ירושלים, יפו 6
טל: 02־234265
חיפה, שמריהו לוין 5
טל: 04־663966

20 ש"ח לשעה!!
למבצע ענק לפסח!!
דרושים דחוף:
צעירים/ות סטודנטים/יות (משוחררי/ות צה"ל
„החברה הבינלאומית" – אלנבי 128 תל־אביב

למוסד ציבורי
דרוש
מהנדס תעשיה וניהול
לעבודות יעוץ מחקר והדרכה בתחומי הנדסת תעשיה כולל מערכות מידע ממוחשבות.
רצוי נסיון קודם בתעשיה.
נא לפנות בכתב בצרוף קורות חיים לת.ד. 33010 ת"א, 61330,
עבור „מהנדס תעשיה וניהול"

שמיר, קורפו וחריש מסתייגים מוועדת חקירה ממלכתית לאסון צומת „הבונים"

הוגש כתב אישום נגד נהג הקטר • תיבדק הגדלת משאבים לטיפול בתאונות דרכים – עדיפות גבוהה בממשלה לנושא

מאת סופרו המדיני של „דבר" יוסי ליבוביץ, סופר „דבר" בגליל המערבי

ראש הממשלה יצחק שמיר, שר התחבורה חיים קורפו והיועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש הביעו אתמול הסתייגות מן ההצעה להקים ועדת חקירה ממלכתית לאסון צומת הבונים, בו נהרגו ב־11 ביוני 1985 19 תלמידים ושלושה מבוגרים. ההצעה להקים ועדת חקירה הועלתה על־ידי צוות בראשות השופט עזרא קמא.

שמיר תיאר אתמול בפני שרי הממשלה את הפעילות שנעשתה בתחומים שונים מאז התאונה, ובכלל זה הגשת כתב אישום נגד נהג הקטר, ולקחים שנלמדו בעקבות ממצאי ועדות שבדקו את הנושא. הוא גם סקר את פעולת הצוות בראשות השופט קמא, אשר בין שאר המלצותיו קבע אשתקד כי הנושא יועבר לבדיקת ועדת חקירה ממלכתית.

לדעת חריש אין מקרה התאונה עומד בקריטריונים הקבועים בחוק שעל פיהם יש להקים ועדת חקירה ממלכתית. על פי הצעת שמיר הוחלט כי חריש יבחן את ביצוע המלצות צוות קמא בתחומים השונים.

השרים המר ונבון הטעימו כי כשל הזהרת התאונה יש לטפל בה באופן החורג מן המסגרה כדי שיובטח שיופקו כל הלקחים והנושא יתברר ביסודיות. השר יוסף שפירא הזכיר כי הורי הקורבנות קיבלו רושם ברור מראש הממשלה הקודם כי יתמוך בהקמת ועדת חקירה ממלכתית.

הממשלה גם החליטה להטיל על שרי האוצר והתחבורה לבדוק הגדלת המשאבים לטיפול בתאונות דרכים. הממשלה תראה נושא זה בעדיפות גבוהה.

כתב אישום

בינתיים הוגש אתמול בבית משפט השלום בחיפה כתב אישום נגד נהג הקטר שלמה סומך (61) מקריית ביאליק. הוא מואשם בגרימת מוות תוך נהיגה רשלנית. צויין בכתב האישום כי „אילו הבחין הנאשם באוטובוס עם תחילת וצייתו את המפגש, כפי שיכול וחייב היה לעשות, לו היה בולם ומאט מיד את הרכבת, התאונה היתה נמנעת".

לכתב האישום, שהגישה התובעת, עו"ד דליה סלבצקי, מצורפת רשימה של 44 עדי תביעה ביניהם נוסעי האוטובוסים, ראש לשכת התנועה במשטרה ששימש בזמנו כראש הצוות שמונה לחקירת נסיבות האסון, נצ"מ מנשה הראר, ומומחה לטכוגרף (קופסה שחורה) מגרמניה.

סומך, עובד ותיק ברכבת, נחקר חקירות ממושכות מאז המקרה, אולם לא נעצר אף פעם אחת וממשיך בעבודתו כנהג קטר. כתב האישום נגדו הוגש לאחר התלבטויות לא מעטות ודיונים שמצאו את ביטויים במסקנות ועדות החקירה השונות שבדקו את נסיבות התאונה.

פיצוי־שחיקה לגמלאי „מבטחים" ו„מקפת"

הוועדה המרכזת, החליטה אתמול לאשר המלצות ועדה מטעמה, בראשות רב לפלג ובהשתתפות חיים הברפלד וגרעון בן ישראל, בדבר פיצוי גימלאי קרנות הפנסיה „מבטחים" ו„מקפת" עבור שחיקת גימלתם עד אפריל 1984. בהתאם להחלטה נקבע ש„מבטחים" תשלם בעד חמישה חודשי פיצוי. „מקפת" תשלם את מלוא הפיצוי לכל גימלאי לפי ערך – עד גימלה של 350 שקל בחודש. ועדת פלג פעלה מאחר ששתי הקרנות הנזכרות לא ביצעו במלואה את החלטת הוועדה המרכזת מינוי 1984, בדבר הצמדת הפנסיה באופן חלקי גם לשכר הממוצע במשק.

ועדה ממליצה לאסור על תלמידים לשאת סכינים

(עש"ת). – ועדת מומחים לטיפול באלימות, שמינה סגן ראש הממשלה ושר החינוך יצחק נבון, ממליצה לאסור באופן מוחלט, בכל מסגרות החינוך, נשיאה והחזקה של סכינים. והמלצה תפורסם בקרוב בחוזר שיישלח לכל מוסדות החינוך.

ועדת המומחים, בראשות מנכ"ל משרד החינוך ד"ר שמשון שושני, הוקמה בקיץ ביוזמת השר נבון, בעקבות מקרי אלימות חמורים שאירעו בסופי שבוע במקומות בילוי של בני נוער. אחת התופעות שהתגלתה או היתה שימוש בסכינים קפיציות בקרב בני הנוער.

נוסף על כך תתבקש משטרת ישראל לאכוף סעיף 193 לחוק העונשין, האוסר מכירת משקאות אלכוהוליים לבני נוער. משרד החינוך יזמין מחקר מיוחד שיבדוק את היקף תופעת האלימות של בני נוער מחוץ לבית־הספר. את המחקר יערוך מכון סולד.

„גונן הורה להפסיק החקירה נגד בלס"; הותר לו לשבת שבעה עם משפחתו

(ע). – רב פקד משה פרידמן, שפרש מן המשטרה העיד אתמול מטעם ההגנה במשפטו של דוד בלס, ומסר כי היה זה ראש היחידה לחקירות הונאה במטה הארצי, סנ"צ יורם גונן, שהורה לו להפסיק את החקירה נגד בלס, לאחר חקירה של יומיים.

בהמשך סיפר כי בחקירה „היו שם דברים שלא אשכח אף פעם". לדבריו גונן חקר את בלס על „אש"ת כספים", על התק"ם ועל בנק דיסקונט. תוך כדי חקירה, טען בלס, כי הקיבוצים רימו אותו על ידי חתימה רטרואקטיבית על יפוי כוח.

בהמשך הדיון החליטה השופטת שושנה ברמן כי בלס יישב את ה„שבעה" על מות אביו יחד עם בני משפחתו, נוכח הסכמתו להמשיך ולהתייצב למשפט כל יום גם בימי האבל.

הסלון השרוף בדירת משפחת ביטון (צילום: יצחק הררי)

תינוק שיחק במצית, אש פרצה בסלון אך ההורים הצליחו להציל 3 ילדיהם

(ע) – „אני מוותרת על הכל, העיקר שהילדים בסדר", אמרה דליה ביטון, (27) זמן קצר לאחר שהצליחה, עם בעלה, לחלץ את שלושת ילדיהם מדירתם הבוערת בירושלים. שני ההורים נכוו בעת החילוץ ואושפזו בבית החולים „שערי־צדק".

השריפה פרצה אתמול אחרי 6 בבוקר בדירת המשפחה בקומה הרביעית בבית בשכונת עיר גנים.

חקירת מכבי האש, המסתמכת גם על עדויות בני הבית, העלתה כי האש פרצה לאחר שהילד חנן, בן שנתיים וחצי, שיחק במצית של אביו והאש אחזה בספה והתפשטה במהירות בסלון.

האם דליה סיפרה בבית החולים, כי בשעה שהאש פרצה היא היתה בחדר הילדים וטיפלה בבתה הפעוטה שנולדה לפני ארבעה ימים בלבד. „לקחתי את התינוקת ורצתי לדלת הכניסה. ניסיתי לפתוח אותה. בהתחלה לא הצלחתי אבל אחרי כמה שניות היא נפתחה". סיפרה בהתרגשות.

האב אלי (30), שישן בסלון בעת שפרצה האש, התעורר בבהלה ופרץ בצעקות לעזרה. למשמע הצעקות פתחו השכנים הגרים באותה קומה את הדלת וקיבלו מידי האם את התינוקת. אחר כך נכנסו ההורים לדירה שהתמלאה אש ועשן והצליחו להוציא משם את חנן ואת הבן הבכור, רועי, בן ארבע וחצי. הכבאים הגיעו לדירה חמש דקות לאחר שהוזעקו.

הכבאים העלו צינורות לדירה בקומה הרביעית וכיבו תוך זמן קצר את האש. במקביל פונו חמשת בני המשפחה באמבולנסים לבית החולים „שערי צדק". האב סובל מכוויות מדרגה שניה בידיים והאם נכוותה באורח קל יותר בפנים.

התינוקת נשארה להשגחה ושני הילדים האחרים שוחררו. לדירה נגרם נזק כבד.

„תעמולה זולה" – מכנה ראש מועצה דרוזית דברי ארנס ולוי

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר" בגליל המערבי

„מסתבר שכל הדיבורים של שרי הליכוד, בעיקר של דוד לוי ומשה ארנס על שוויון בין המועצות הדרוזיות לערי הפיתוח מבחינת הקצאת כספים, אין להם אחיזה במציאות וזו לא יותר מאשר תעמולה זולה", אמר אתמול ראש מועצת ג'וליס, סאלח טריף, אשר יחד עם מזכיר המועצות הדרוזיות ד"ר חאמד פאהד, מנהלים את מאבקן של הרשויות הדרוזיות.

מחר בבוקר אמורות עשר מועצות מקומיות ואיזוריות דרוזיות לפתוח בשביתה ללא הגבלת זמן במחאה על כך שאין הממשלה מכסה גרעון שהצטבר בקופתן ב־1985 והמסתכם בכשני מיליוני ש"ח.

מנהלי מלון „ענבר" בצפת אינם נרתעים מן הרב

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

הרב הראשי של צפת, דוד דיין, החליט ליטול את תעודת הכשרות ממלון „ענבר" בעיר בעקבות הופעתה של רקדנית בטן בחגיגת פורים שנערכה בו.

מנהלי המלון אמרו בתגובה כי ביקשו מהרקדנית להופיע בלבוש צנוע ולהצמיד סרטים לחלקים בגופה, אך היא סירבה ואיימה כי לא תופיע כלל אם יכתיבו לה.

מנהלי המלון זמעו אתמול על החלטתו של הרב ואמרו כי אם אכן החליט להסיר את הכשרות, יהפכו את המלון ללא כשר כדי להוכיח שאינם נכנעים לעסקנים הדתיים.

אב ל־7 נהרג בהתפוצצות מטף כיבוי

מאת דני צדקוני, סופר „דבר" בדרום

פרוספר לוגסי (42) מאשדוד נהרג אתמול כתוצאה מהתזת מטפה לכיבוי אש, בחנות המזון הגדולה „ש.ש.י.". האסון אירע כשהמנוח הרים את המטף לצורך העברתו לבדיקת בטיחות לחברה המספקת את המטפים. ככל הנראה היה המכשיר חלוד. מהמת הטלטול, התפרצו לפתע גזים וחומרים כימיים שגרמו לפיצוץ.

המטף הועבר לבדיקת מכבי האש ומומחים למטפים, כדי לברר את סיבת הפיצוץ.

המנוח היה אב לשבעה.

ויצ"ו תגביר פעילותה בישובי ספר

(ע). – „אנו מבליטים את הפגמים שלנו ומסתירים את מעלות החברה שבה יש גילויים נפלאים אך אינם מגיעים לתהודה ציבורית. אנו מלקים את עצמנו ואין אנו מעריכים את האורות אשר צריכים להפיח בנו גאווה", אמר אתמול נשיא המדינה חיים הרצוג, בברכתו לוועידה הארצית הי"ח של ויצ"ו בישראל שנפתחה בבית ויצ"ו בתל אביב.

סקירה על פעולות ויצ"ו מסרה יו"ר ויצ"ו ישראל, רות תקוע, שציינה כי ויצ"ו תחזק את הפעילות בישובים שעל גבול הלבנון ובישובים החדשים.

בארבע השנים הבאות תיערך ויצ"ו לפעול נגד הידרדרות בחיי המשפחה והנוער, במתירנות ובלידות מחוץ לנישואין.

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	-1	2	שלג
אמסטרדם	-2	7	מעונן
בואנוס איירס	8	23	מעונן
הלסינקי	-4	0	מעונן
הונג קונג	2	26	מעונן
וינה	-5	7	בהיר
ז'נווה	-2	7	בהיר
טוקיו	9	4	גשום
טורונטו	-3	1	מעונן
יוהנסבורג	5	26	מעונן
לונדון	0	9	מעונן
ליסבון	8	12	גשום
מדריד	-3	3	בהיר
מונטריאול	0	6	מעונן
ניו יורק	0	9	בהיר
סן פאולו	8	30	מעונן
פאריס	0	9	בהיר
פרנקפורט	2	8	מעונן
ציריך	3	6	גשום
ריו דה ז'נרו	8	32	מעונן
שטוקהולם	-3	3	בהיר
שיקאגו	-2	6	מעונן

תל־אביב: רח' בן־יהודה 1, טל' 5102625
ירושלים: רח' יפו 30, טל' 231373
חיפה: דרך הים 2, טל' 384655
באר שבע: רח' האבות, טל' 35282

swissair

לעובדי מספנות ישראל ולחברי הוועדים

אתכם ברוח איתנה

עם השקת הגוררת „איתנה", שלוחה ברכתנו ליו"ר הוועדים בתקופת המאבק והצמיחה:
חיים אמויאל, מישל אלמליח, שמוליק בירן,
לחבריהם בהנהגת המאבק ולעובדי המספנות.
יש שכר למאבק.

עכשיו הכונס מיותר!
ביום חג זה, קוראת מפ"ם לממשלה להסיר מיד את האיום בפרוק המספנות ולא להשתמש בכונס נכסים ככלי במאבק נגד העובדים.

מפ"ם תבקר ותזעק אזעק!

מפ"ם עם העובדים

קו הבריאות

לשכת דובר קופת חולים הכללית
והמרכז לחינוך לבריאות עורכים:

קופת חולים לבריאות הציבור

צוות רופאים ומומחים
ישיבו טלפונית לשאלות הציבור
בנושא:
נזקי העישון ומניעתם לנוער ומבוגרים
במבצע מיוחד שיערך
היום
בין השעות 16:00-19:00
בהשתתפות:

צוות המרכז
פרופ' י. שיינפלד
פרופ' י. כהן
ד"ר ע. אוליניק
ד"ר צ. וינטראוב
טלפונים:
03/433300 03/433306
03/217078 03/433500

צוות ב"ש
ד"ר ד. היימר
ד"ר א. גבריאל
ד"ר ר. איליה
טלפונים:
057/660321 057/74406
057/660678

שנת יוקר בריאות!
ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

מבטחים
מוסד לבטחה סוציאלי של העובדים בע"מ
ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

מועצת פועלי כ"ס

מליאת מועצת פועלי כפר סבא

מתכנסת היום, יום שני 23.3.87 בשעה 19.00
בבית מועצת הפועלים
בנושא: יחוד קרנות הפנסיה
בהשתתפות: הח' עמוס ערן – מנכ"ל מבטחים
הח' זאב בלפר – מזכיר מועצת פועלי כ"ס
הח' אהרון רק – מנהל סניף מבטחים כ"ס

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של אבינו וסבנו

חיים רודוי

ההלוויה תצא מבית העם לבית העלמין בבאר־טוביה
היום יום שני כ"ב באדר תשמ"ז 23.3.87
בשעה 4.00 אחה"צ

בנו: יצחק
כלתה: אלינור
והנכדים חלוצי ברק והילה

ביום השנה לפטירתו של

זאב קריב ז"ל

ובמלאת 12 שנים לפטירתה של

גילה קריב ז"ל

נעלה לקברם ביום שלישי כ"ג באדר 24.3.87
בשעה 15.00 בבית העלמין סגולה בפתח־תקוה

המשפחה

אבלים אנו על פטירת
יקירנו וחברנו

חיים רודוי

ההלוויה תצא מבית העם לבית העלמין בבאר־טוביה היום
יום שני כ"ב באדר תשמ"ז 23.3.87 בשעה 4.00 אחה"צ

המשפחה
וחברי מושב באר־טוביה

מרכז ישראל גלילי
בשיתוף עם המועצה המקומית שדרות
והאיגוד לשיתוף־פעולה שדרות־שער הנגב

ערב דיון: התנועה הקיבוצית ועיירות הפיתוח

יום ב', 23.3.87, בשעה 20.00, בבית העם בשדרות.

דברים לזכרו של ישראל גלילי: בנימין חכליל; הקרנת הסרט על גלילי; דיון בהשתתפות מזכיר מועצת פועלי בית שמש, חיים חרוש; הרצאת סיכום: יעקב צור, שר הקליטה; דברי פתיחה: פרץ אמיר, יו"ר המועצה המקומית; הופעת חבורת הזמר מכפר עזה, „סול ותצי", בהדרכת גילה חסיד; מנחה: זהר אביטן.
הציבור מוזמן.

במלאת שנה לפטירת אחי – היקר באדם

משה שמואלי ז"ל

נעלה לקברו ונכבד את זכרו
ביום שלישי כ"ג אדר תשמ"ז (24.3.87)
נפגשים בבית המנוח בשעה 3.30 אחה"צ

גלילה זמיר

ההסתדרות הביוכימאים והמיקרוביולוגים בישראל
מודיעה בצער רב על מותו של

ד"ר וילי שור

שהיה המזכיר הראשון שלה
ומשתתפת בצערה ובאבלה של המשפחה

משה ולדמן
המזכיר הכללי

לחברנו לעבודה
יצחק מור
מנהל סניפנו ברמלה

משתתפים בצערך על מות

אחיך ז"ל

תנחומים לבני המשפחה

הנהלת מבטחים
והעובדים

דבר היום

אין „גלאסנוסט" בעניין היהודים וישראל

למאמצים היהודיים בחוגי עולם למען יהודי ברית־המועצות מתוספים השבוע עוד ביקור במוסקווה של נשיא הקונגרס היהודי העולמי אדגאר ברונפמן שכבר היה שם, וכן ביקור ראשון של יו"ר הוועידה היהודית האמריקאית למען יהודי ברית המועצות מוריס אברם, המשמש כרגע גם כיו"ר תורן של ועידת הנשיאים. נוכח האכזבות של ביקורים קודמים מוטב להימנע מציפיות מופרזות גם הפעם. נראה שבתוך הצמרת הסובייטית, העסוקה בהרבה נושאים דחופים יותר, טרם התגבשה – חרף ה„גלאסנוסט" – עמדה ברורה כיצד לטפל בנושא היהודים המבקשים לצאת, ואלה המבקשים לקיים פעילות תרבותית ודתית כל זמן שהם מוסיפים לשבת בתוך ברית־המועצות.

אולם אין להחמיץ כל הזדמנות, כדי לממש לפחות את הסיכויים בדבר מתן 10 עד 12 אלף היתרי יציאה בשנה הבאה, המוזכרים באורח בלתי מחייב על־ידי דוברים סובייטיים. בהקשר זה בהחלט רצוי לנסות ולברר גם את האפשרות בדבר הטסה ישירה לארץ של היוצאים בעלי האשרות הישראליות, ללא תחנת ביניים בווינה או בבירה מערבית אחרת. לדעתנו, זוהי דרך פשוטה וגם טובה יותר לנסות ולצמצם את הנשירה מאשר להיאבק עם הממשל בוואשינגטון ועם הממסד היהודי בארה"ב על ביטול מעמד הפליטים המוענק שם ליהודים היוצאים מברית המועצות – ביטול הנוגד את תפיסת העולם האמריקאית.

הסדר בדבר היתרי יציאה במספרים גדולים יותר, כמו בימי ההפשרה של שנות השבעים, תלוי כבראה בעיקר בהתפתחות היחסים בין שתי מעצמות־העל. אם אמנם עוד תתקיים פיסגה נוספת עם גורבאצ'וב בתקופת כהונתו של רייגן, חייב הציבור היהודי לעמוד על המשמר שהנושא הזה לא ירד מסדר־היום.

גם הישג חלקי של המנהיגים היהודיים עשוי לתרום כלשהו לשיפור האווירה בין מוסקווה לירושלים. אך אין הוא צריך לגרוע מהתביעה החד־משמעית של ישראל לשני הדברים: לעלייה ולחידוש היחסים הדיפלומטיים מצד ברית־המועצות כתנאי לשיתופה בוועידת שלום מזרח־תיכונית שתשמש מטרייה לשיחות בין הצדדים. ועידה זו עדיין אינה נראית באופק הן בשל מיכשולים בזירה הבינ־לאומית והן בשל מחלוקת פנימית בישראל. יש בארץ כוחות, בימין וגם בקרב עולי ברית־המועצות, החוששים מכל גישוש המיועד לשיפור היחסים. אך אם אמנם יתחדש תהליך השלום בווסות של ועידה בינ־לאומית בהסכמה בין־מעצמתית, יהיה על ישראל לעמוד על כך שמוסקווה לא תתחמק מלשלם את המחיר ההכרחי הנתבע ממנה. למעשה היא צריכה להיות מעוניינת בכך לא פחות מישראל.

כל העיוותים ברפורמה אחת

מאת חנה זמר

איך לרושש את המדינה עוד יותר כדי להיטיב עוד יותר עם עשירים; איך לקצץ בשירותים חיוניים, כדי לוותר על מיליארד־פלוס; איך להקדים החלטה לבדיקה; איך להגביר את הקיטוב – והכל בצעד פופולארי אחד

ספק אם יש מעשה־מדינה פופולארי יותר מאשר הפחתת מס ההכנסה. ובשנה שבה ריח בחירות עולה באפם של המחוקקים, זהו פיתוי גדול. אף־על־פי־כן צריך לקוות, כי חוש האחריות יעמוד לחברי ועדת הכספים של הכנסת והם לא יאשרו את ההצעה המתקראת רפורמה במס, המונחת בפניהם ברוב נדיבותו של שר האוצר.

יש לקוות, גם אם יש מנה גדושה של תמימות בתקווה הזאת, שחברי ועדת הכספים ישאלו את עצמם שאלות מחוייבות מציאות: מהו הבסיס התקציבי של הנדיבות הזאת? האם יש להם מקורות הכנסה חלופיים למאות מיליוני השקלים – יש אומרים, מיליארד וחצי – שעליהם מוכן האוצר לוותר? מה הם המקורות החלופיים?

הרי לא נעשינו לפתע עתירי מקורות למימון הוצאות המשוועות למימון. הרי אומרים לנו שאין כסף להרבה מאוד מטרות טובות ולכמה וכמה מטרות חיוניות. למשל, אין כסף להילחם בקטל האכזרי בדרכים, ולהציל חיי אדם ממוות חסר־טעם. אומרים לנו שאין כסף לחינוך נאות של אזרחי המחר, אין כסף לספק שירותי בריאות ראויים לשמם לנזקקים ולבלום את ההתפתחות של החינוך האפור והרפואה השחורה. אין כסף לעצור את ההידרדרות המסוכנת של מוסדות ההשכלה הגבוהה, ועוד ארוכה הרשימה של הסעיפים שאין כסף להקצות להם. אבל יש כסף לרפורמה.

אולי־אולי, תקווה תמימה, ישאלו עצמם חברי ועדת הכספים כמה שאלות גם לגבי הרפורמה המוצעת עצמה. הרי שר־האוצר מודה כי בשלב זה היא תיטיב בעיקר עם בעלי ההכנסה הגבוהה. כשתתקבל, הוא מבטיח, תוקם גם ועדה שתדון ברפורמה יסודית יותר, צודקת יותר. אז מה בוער? מדוע צריך להקדים הנחות לבדיקת המסכת כולה?

„נעשה ונשמע" היתה עמדה נכונה של בני ישראל במעמד הר סיני. אבל לא צריך לעשות מזה עיקרון של מדיניות. לא צריך לפעול קודם ולשקול אחר כך. ההיפך הוא הרצוי. תחילה יש לשמוע, ללמוד את הנושא, לבדוק את היבטיו, לחקור את השפעתו, ואחר כך להחליט ולפעול. בלי ריח הבחירות באפה של קואליציית האחדות המפוררת הזאת, איש לא היה נוקט צעד בלתי אחראי כזה המוצע לנו ואף יתקבל קרוב לוודאי, בעוונותינו הרבים.

המדינה העניה הזאת שוב הולכת להיטיב עם עשיריה. אולי כדאי להזכיר כאן כי גרמניה המערבית, אחת המעצמות הכלכליות של ימינו, לא העזה לעשות מה שאנחנו עומדים לעשות. ממשלתה החדשה הכריזה עכשיו על רפורמה במס ההכנסה. אחרי מיקח קואליציוני ארוך, הוחד שיעור המס השולי הגבוה מ־56 אחוזים ל־53 אחוזים: הממשלה היא שמרנית, וראה זה פלא: היא אינה משאירה „רוב הכנסתו של אדם בידיו..." ועם כל היותה שמרנית, הרפורמה יותר צודקת מזו המוצעת בישראל, ואף־על־פי־כן היא סופגת קיתונות של ביקורת. ולא עוד, אלא שגם מה שהחליטה המדינה העשירה ההיא, ייכנס לתוקף רק בשנת 1990, כדי למצוא עד אז מקורות הכנסה חלופיים. אבל אצלנו זה הולך במהירות הבזק. בלי לבסס, בלי נקיפות מצפון. לחיות מחסדי אחרים, זה כשר. להעמיק את הפער החברתי, כשר. לפגוע בשירותים חיוניים, כשר. אבל לגבות מסים כמו בעבר, זה טרף. צריך להקל מן המעמסה, ומיד. ועל מי להקל? על בעלי ההכנסה הגבוהה. זהו הנושא הדחוף לאוצר, והנושא הדחוף לוועדת הכספים.

יש כאן כל העיוותים האפשריים. עיוות התהליך הנכון של קבלת החלטות. עיוות של ויתור על הכנסה שאין לה תחליף. עיוות של קיצוץ בחיוני לטובת הבלתי חיוני. אומרים שישראל היא מדינה עניה עם אזרחים עשירים. (מצב ידוע בארצות בלתי־מפותחות במשטרים בלתי־תקינים). האם באמת מצווה היא לרושש את המדינה עוד יותר כדי להעשיר עוד יותר את מי שכבר יש לו?

ואם זה המצב, מה באמת עושה מפלגת העבודה בממשלה כזאת?

בזווית חדה / חגי אשד

עוד שאלה של כפל נאמנות

כאשר חבר הקואליציה פועל נגד מדיניות הממשלה שתמך בהקמתה, משום שכעו"ד הוא מייצג לקוחות, שהאינטרס האישי שלהם מחייב אותם, לדעתם ולדעתו, לסכל את החלטת הממשלה – האין כאן ניגוד אינטרסים?

הבעיה של ניגוד אינטרסים אינה מטרידה כלל את דוד ליבאי. כך הכריז לגבי המקרה שמדובר בו עכשיו. אבל אם לא עכשיו – אימתי? ואם לא במקרה מנקר־עיניים זה – באיזה מקרה? לא מטרידה אותו כלל גם הבעיה של נאמנות כפולה, לעסקיו ולמפלגתו, למשל, עד כדי כך שהוא לא נדרש לה כלל, משום שהיא לא עלתה כלל על דעתו.

הוא אינו יוצא־דופן. הוא מצליח יותר לעשות מה שאחרים מנסים לעשות בפחות הצלחה. שיסתכלו בראי טוב־טוב כל החברים הטובים בכנסת שהם עורכי־דין, וגם סתם עורכי־דין שהם לא חברי־כנסת וסתם חברי־כנסת מן הזן החדש, מכל המפלגות, שאלה הם קווי־המיתאר שלהם. דוד ליבאי שייך לשלוש הקבוצות הללו ויש בו מן המכנה־המשותף לרבים מהנמנים עמן.

יש להם בעיה, כפרטים וכציבור. הם חייבים לכולנו הצהרת עמדות ציבורית ופומבית, הם חייבים להבהיר לנו את השקפתם ועמדותיהם. הנה ליבאי הציב לנו סימן־שאלה על כולם וכל אחד מהם חייב להשיב עליה. כל אלה ששייכים לאחת משלוש הקבוצות האמורות. הם חייבים לקבוע ולהצהיר אם הם גורסים כדוד ליבאי, שאין ניגוד אינטרסים בין מילוי תפקידו כעורך־דין המייצג את שלושת המעורבים בפרשת פולארד, לבין חברותו בכנסת ובסיעה שהיא חלק מן הקואליציה.

הם חייבים להבהיר לכולנו אם לא מתעוררת פה בעיה של נאמנות כפולה, גם במישור המוסרי־האישי וגם במישור האתיקה המקצועית והפוליטית, מעבר לשאלה הצרה המוגדרת של ניגוד אינטרסים עסקי־דוחי. זו שאלה שיכולה לנקר במוחו של כל אדם, של כל מי שנקרא גם בלשון משפטית „האדם הפשוט", „האדם הרגיל", זה המדבר בלשון בני־אדם עם אנשים כמוהו. לא עורכי־דין ולא חברי־כנסת. זו השאלה האנושית הפשוטה – האם מותר לחבר־כנסת, שהוא חבר הקואליציה, והוא גם עורך־דין בעת ובעונה אחת, לפעול להכשלת מדיניות הממשלה, שהוא תמך בהקמתה בהצבעת אמון והוא חלק ממנה בתוקף חברותו בקואליציה, וכל זאת משום שכעורך־דין הוא מייצג לקוחות שהאינטרס האישי שלהם מחייב אותם, לדעתם ולדעתו, להתנגד להחלטת הממשלה ולהכשיל אותה? האם אין כאן שאלה של נאמנות כפולה? האם זו נאמנות קודמת? זהו „טסט קייס". פה אין מקום להתחמקות. פה צריך להתפקד ולהתייצב בשער ולהשיב בלשון בני־אדם פשוטה וברורה על כל השאלות הללו. וחד וחלק.

כל השאלות הללו יישארו בעינן ויחייבו תשובה, כאמור, גם אם תימצא היום נוסחת פשרה בין עורך־הדין הפרטי דוד ליבאי לבין היועץ המשפטי לממשלה, שהוא במקרה זה עורך־הדין הממשלתי. עורך־דין מול עורך־דין. השאלות הללו היו נשארות בעינן גם אילו התברר שהצדק עם דוד ליבאי מבחינה מקצועית־משפטית. מעכשיו כל פעם שדוד ליבאי ינקוט עמדה כחבר־כנסת בשאלה אם להקים ועדת־חקירה משפטית־ממלכתית, ידבק בו יותר מדבב של חשד שעמדתו מושפעת מהאינטרס שלו כעורך־דין, המגן על לקוחותיו, אשר על־כן על־פי דעתו ועדת חקירה משפטית מעניקה ללקוחותיו את החסיון הטוב ביותר מפני הסגרת עדותם למשרד המשפטים האמריקאי.

אגב, דוד ליבאי טועה אם הוא מאמין שהאינטרס של לקוחותיו יהיה מוגן בוועדת־חקירה משפטית ובוועדת־המשנה של הכנסת יותר מאשר בוועדת בירור ממשלתית. הוא טועה, מפני שגם יושב־ראש הכנסת וגם נשיא בית־המשפט העליון עלולים להיכנע, בדיוק כמו ראש־הממשלה, ללחץ אמריקאי ברוטאלי ולאיום בהטלת סאנקציות כלכליות וצבאיות, למשל. להיבהל ולהיכנע יכול כל אחד. זה שורש הבעיה. והוא טמון לא במקום שהצביע עליו עורך־הדין דוד ליבאי. אין זו בעיה של נוסח התחייבות זה או אחר, אלא של הערך והתוקף שיש בכלל להתחייבות ישראלית כלשהי.

מה שמוטל בספק זה הכוח המוסרי הפוליטי של מדינת ישראל כולה – על כל רשויותיה וזרועות השלטון שלה – לקיים את התחייבויותיה ולהתייצב מול לחץ אמריקאי ברוטאלי להפרת הריבונות הישראלית מעיקרה. משרד המשפטים האמריקאי מסוגל לצפצף גם על הממשלה, גם על הכנסת וגם על המערכת המשפטית, [illegible] גם את עורך־הדין דוד ליבאי עם כל מכתבי־ההתחייבות שהוא יקבל.

מה שצריך עכשיו הוא להתגייס למערכה ציבורית ופוליטית להגנה על הריבונות הישראלית גם במקרה המר כמו פרשת פולארד וגם בפרשת משלוחי הנשק לאיראן. אנחנו פגענו בריבונות האמריקאית בחשאי ובטעות התנצלנו. הם רוצים לפגוע בריבונות הישראלית בגלוי ובמוצהר, כאילו אין ממשלה בישראל. יש כאן שאלה מוסרית ממדרגה ראשונה של נאמנות הממשלה לאזרחיה ולשליחיה וגם שאלה של כיבוד חוקי המדינה, שאסור לממשלה להפר אותם.

האמת היא שהגיע הזמן שממשלת ישראל תשאל את הקונגרס האמריקאי ואת המימשל כולו – גם את משרד המשפטים – אם הם החליטו לבטל את הריבונות הישראלית ומה צריך לדעתם לבוא במקומה: האם סיפוח מדינת ישראל לארה"ב? האם הפיכתה לשטח אמריקאי כבוש או מוחזק? עד שיחליטו ויודיעו לנו, צריך לקיים את הריבונות הישראלית ככתבה וכלשונה ולא להפר את כל המתחייב ממנה. חבל רק שדוד ליבאי פתח בחזית שניה נגד הממשלה מבית, במקום להתייצב יחד איתה בחזית העיקרית כלפי חוץ.

דו־קיום לאחר פולארד

מאת שלמה שפיר

לפחות עוד שניים שלושה דורות יהיו קיום המדינה היהודית ובטחונה תלויים במידה רבה בהמשך קיומו של כוח יהודי משמעותי בארה"ב

בסיום מושב המשלחת של ארגון־הגג היהודי האמריקאי העוסק בישראל ובבעיות העם היהודי (ועידת הנשיאים) נעשה מאמץ משותף להצניע את חילוקי־הדעות שהתגלעו על רקע פסק־הדין החמור נגד ג'ונתן פולארד. גם אם תגובות של אישים יהודים אמריקאיים הרגיזו ישראלים לא־מעטים, אפשר לבטוח בראשי הארגונים היהודיים שיוסיפו לפעול במלוא מרצם לתיקון הנזק שגרמה פרשת פולארד ליחסי ישראל עם הממסד האמריקאי, עם דעת־הקהל ואף עם הציבור היהודי המאורגן והבלתי־מאורגן. למרות דברי היוהרה של המלומד היהודי פרופסור ג'ייקוב ניוזנר מפרובידנס, בדבר העליונות הרוחנית והתרבותית של „ציון החדשה" (ארה"ב) על ציון שלנו ביצירה, באיכות ובקיום היהודי, מודעים גם היום רוב המנהיגים האחראים של יהודות אמריקה לקשר שבין שגשוג הקהילה הוולונטארית הגדולה, לרבות עוצמתה הפוליטית הרבה, לבין קיומה של מדינה יהודית ריבונית מתוקנת ואיתנה. התגייסות למען

יו"ר „ועידת הנשיאים" מוריס אברם

כינונה, ולאחר מכן הערבות לבטחונה, היו התוצאה העיקרית של אוזלת־היד הנוראה של יהודי ארה"ב בימי השואה, שזכרונותיה רודפים אותם עד היום. אולם לקוזה של פרשת פולארד – ולהבדיל, לקוזה של פרשת יפת ובנק לאומי במישור היחסים בין ראשי המגביות למימסד הציוני הישראלי בסוכנות – לא יימחקו בקרוב ממאזן השותפות שבין ישראל לבין הקיבוץ היהודי הגדול בעולם.

ההתעלמות השחצנית, האופיינית כל־כך, מרגישות יהודי אמריקה בפרשת פולארד, חשיפת העדר הפיקוח הציבורי על המשכורות המקפיצים האגודים של ראשי בל"ל, היו רק הנדבכים האחרונים בסידרה של ליקויים ומחדלים שגרעו מתדמיתה של ישראל בעיני היהדות האמריקאית. החיים היהודיים מעבר לאוקינוס רחוקים מלהיות אידיאליים: למרות ריבוי הארגונים והמוסדות, למרות מוסדות ההשכלה הגבוהה של הזרמים הדתיים, בתי־הספר היומיים ורשתות החינוך המשלים, בתי־הכנסת והמרכזים הקהילתיים למיניהם העיסוק המתרחב בנושא השואה ואי־השכחתה, התוכן של החיים היהודיים שם דליל. התחזיות הדמוגראפיות אינן מעודדות, ואחוז נישואי התערובת גדל והולך. באחרונה אף זועזעה הקהילה מגילויי מעשי המירמה הרבים של אנשי כספים יהודים, ביניהם נדבנים, בוול סטריט. אולם גם לאחר ההתפכחות מגיבורי „אקסודוס" עדיין רוצים יהודי ארה"ב לראות את ישראל מושכת, חזקה ובריאה יותר מכפי שהיא במציאות, גם אם אין הם מאוחדים בדעתם לגבי הדגם וההיקף הרצוי של ישראל האידיאלית ומדיניותה. מכל מקום, הקפאון שאליו נקלעה המערכת הפוליטית הישראלית בעקבות התיקו בין שני הגושים הפוליטיים הגדולים והיעדר הסיכויים לרפורמה בשיטת הבחירות הנוכחית, חולשת המנהיגות והמתיחות המתמדת בממשלה הרחוקה מאחדות לאומית, סחטנות המפלגות הדתיות וההקצנה הדתית המתמדת הגורמת גם להעמקת הקרע עם הזרם השמרני והריפורמי בארה"ב, חוסר היכולת לדרבן צמיחה כלכלית מחודשת של המשק על־אף ההישגים שבבלימת האינפלאציה הדוהרת, המכשולים האובייקטיביים והסובייקטיביים בדרך לקידום תהליך השלום, הנשירה והירידה של טובים ורבים – כל אלה אינם נעלמים מעיניהם של הפעילים היהודים האמריקאיים נאמני ישראל, אפילו אין הם מזלזלים בהישגיה המרשימים בתקופת מעט ארבעים שנה לכינון המדינה.

עובדות אלה הרתיעו את התגובות הנזעמות של ראשי הארגונים היהודיים הגדולים על התנהגות הישראלית בפרשת פולארד. אמנם הצדקת עונש מאסר העולם על־ידי יו"ר ועידת הנשיאים ואחרים אינה משכנעת גם כיום, ועם כל ההבדלים היא מעלה זכרונות בלתי־נעימים מגזר־דין המוות על בני הזוג אתל וג'וליוס רוזנברג בראשית שנות החמישים, שחרג ממידת עונש מוצדק על ריגול (וכותב שורות אלה אינו נמנה עם המאמינים בחפותם של בני הזוג שריגלו לטובת הסובייטים). אולם אפשר בהחלט להבין לרוחם של המנהיגים היהודיים, המשוכנעים כי שתיקתם היתה מזיקה הרבה יותר ומערערת את אמינותם בקרב הציבור האמריקאי, שבקרבו יש להשפיע ולטפח הבנה וקואליציות למען האינטרסים של ישראל.

הטענות הישראליות, שאמריקאים ממוצא אתני אחר ספק אם היו מגיבים בנימה חריפה כזאת לו נתפס אחד מהם בריגול, אינן תופסות. בשום פנים ואופן אין להשוות את האינטנסיביות של ההזדהות והתמיכה היהודית בישראל עם זו של קבוצות אתניות אחרות בארצות המוצא שמהן היגרו לארה"ב. ארצות המקור באירופה, עם כל האהדה שיש לאמריקאים בני הדור הראשון, השני או אף השלישי כלפיהן, אינן נמצאות במצב המיוחד שבו נתונה המדינה היהודית שקמה, לאחר כמעט אלפיים שנה, בתוככי סביבה ערבית עויינת, ואף אינן זקוקות לסיוע פוליטי, צבאי וכלכלי בממדים שמקבלת מדינת ישראל. השמחה החבויה לאיד המתגלה אצל ישראלים לא־מעטים – בגלוי או בהסתר – נוכח הבעייתיות של הפלוראליזם בארה"ב ומקומו המיוחד של המיעוט היהודי גם במציאות השונה מהגלויות האירופיות בוודאי אינה מוצדקת. עליה למקלט הישראלי, שאינו בטוח עדיין, לא תצמח בדרך זו; לפחות עוד שניים שלושה דורות אם לא יותר יהיו קיום המדינה היהודית ובטחונה תלויים במידה רבה בהמשך קיומו של כוח יהודי משמעותי בארה"ב. גם פריצת דרך בתהליך השלום או נרמליזציה של היחסים עם ברה"מ, ככל שהן רצויות, לא יפטרו אותנו מכך.

בביקורת על ישראל בפרשת פולארד לא נחלקו הארגונים היהודיים האמריקאיים בין ימין לשמאל. דיברו בעניין זה פחות או יותר בלשון אחת נציגי „הליגה נגד השמצה", שראשיה נמנים עם המחנה הניאו־שמרני ושבנושאים פנים־ישראליים הם מצדדים לא אחת בעמדות הכוחניות של הליכוד, נציגי „הוועד היהודי האמריקאי" שבמרכז (ארגון חשוב זה רשמית אינו חבר ב„ועידת הנשיאים") ונציגי הקונגרס היהודי האמריקאי שבשמאל הליברלי. ההבדל בלט בין הארגונים הגדולים, הקהילתיים והדתיים המוגדרים כלא־ציוניים, לבין המפלגות והארגונים הציוניים, שפרט ל„הדסה" משקלם זעום.

גם בעתיד אין מנוס מהמשך השותפות בין ישראל הריבונית לבין היהדות האמריקאית. למרות נוסחאות והצעות שונות להרמוניזציה של השותפות או לריאורגניזציה של המוסדות היהודיים העולמיים, ספק אם ניתן לשנות ולשפר את מערכת היחסים לעומת מה שהיא כיום; בעצם אין מקום לרוגז אלא דווקא לשביעות־רצון שבעלי־הברית היהודיים העזו להשמיע בגלוי את קובלנותיהם כלפינו. זה עדיף לפעמים על טשטוש הבלגה ועשוי לסייע גם לטיהור האווירה. האשר לנו, דווקא התביעה המוצדקת למרכזיותה של ישראל בעם היהודי מחייבת התחשבות מתמדת בשותף האי־סימטרי בפעולות בלתי־אחראיות ובלתי־מחושבות. יתר על כן, האירועים האחרונים אף עשויים לשמש תזכורת למיגבלות שיתוף־הפעולה האסטראטגי בין ארה"ב לישראל – שיתוף שהתפתח רק בעשור האחרון והעלול להצטמצם כאשר יתחלף המימשל בעוד פחות משנתיים – ולהכרח להוסיף ולחשל את השותפות המושתתת על ערכים והים – שותפות שגם אותה לא ניתן יהיה להבטיח בלי המשך המחוייבות וההתגייסות היהודית.

הטוב, הרע והמכוער

מאת טדי פרויס

יצחק שמיר השמיע כבר פולארד גינויים רבים יותר משהשמיע בואנונו, „לפי [illegible]" כלשון [illegible]

לאחר שנטש, באמצע שנות ה־60 את שורות הליגה למניעת כפיה דתית, החל אהרן פאפו להקדיש את חייו לציד בוגדים ושמאלנים. הוא תופס אותם בסיטונות. תחת כל עץ רענן, על כל גבעה רמה, נוכח כל מצלמה ומול כל מיקרופון, הוא מוצא סוכן זר. השב"כ, המוסד, ח"כ דב שילנסקי, המשטרה לק"מ חסמבה במשולב, לכדו פחות בוגדים משלכד פאפו. אך לאחרונה, כמו לאלה של קאסנדרה בת פריאמוס מלך טרויה, רק מעטים התייחסו באמון. המוסדות המוסמכים הניחו לסכינאים להמשיך ולתחוב את פגיונותיהם בגב האומה.

עתה ניתנה לשירותי הבטחון הזדמנות נוספת (אחרונה?) לבער את הרע מקרבנו. מתוך רשימות שפאפו מכין, מודקר צילו של שמאלן נוסף, שאין קוראים אותו לסדר, לפחות לא בהקשר הנכון אליבא דפאפו: יצחק שמיר! ברשימה „המרגל הטוב והמרגל הרע" („חדשות", 16 במארס) כתב פאפו, כי מבין שני מרגלים ששמותיהם עלו לאחרונה לכותרות, מתואר אחד כרע והאחר כטוב. הרע הוא יונתן פולארד והטוב הוא מרדכי ואנונו, על־פי התקשורת שעל־פי פאפו. ואנונו, ש„פעל נגד ישראל וחשף את סודותיה וסיכן אותה ישירות הוא הסימפאטי בעיני התקשורת" ואילו האחר „סיפק את המידע המאפשר למדינה לחסוך חיי אדם רבים במלחמה עתידה..." ו„היא ההופכת אותו ואת מפעיליו לאנטיפטים בעיני השמאל התקשורתי". „מיוסי שריד ושמאלה כולם זועקים שיש להוקיע ומיד לחשוף ולפטר וכו', הכל לפי מיטב המסורת הבולשביקית".

דברים כדרבונות, אלא ש„יוסי שריד ושמאלה" ממנו לא כל־כך מצאו את ואנונו סימפאטי. מיד לאחר שנלכד, כינה אותו שריד בהופעה טלוויזיונית מספר פעמים „בוגד". שריד חזר על המלה בהדגשה ובדחיפות, המזכירות במקצת את עוצמת הגינויים לפולארד, שמשמיעים מנהיגי היהדות האמריקאית (שמאלנים?). אפילו עורך־הדין השמאלני של ואנונו, אמנון זכרוני, לא הגיע עם מרשו לעמק השווה ודרכיהם נפרדו.

לעומת זאת צודק פאפו בכתבו על ההתגברות ועל הגינויים לפולארד. אלא שאת הגינויים משמיעים לא כל־כך שמאלנים, אלא בין היתר מנהיגי יהדות ארה"ב, אנשי המחנה הלאומי, ומעל לכל, אדם בשם יצחק שמיר. פאפו אולי שמע עליו. יצחק שמיר היה זה שהזכיר באילת בשבוע שעבר, כי פולארד גרם לישראל „נזק עצום", עצום כל־כך עד שיצחק שמיר נאלץ להסביר בראש חוצות שפולארד לא פעל בשם ישראל ושבשום פנים אין המדינה צריכה לסייע בידו. שמיר השמיע על פולארד דברי גינוי רבים יותר משהשמיע על ואנונו, „לפי מיטב המסורת הבולשביקית", כלשונו של פאפו. ושמיר היה נאמן למלתו. עד רדת שורות אלה לדפוס לא נודע על עזרה חמרית או מוסרית שהוגשה לאיש, שלדעת פאפו „הציל את חיי רבבות ישראלים" ולדעת שמיר גרם „נזק עצום". את גיוס העזרה לפולארד התיר ראש הממשלה לוועד ציבורי, שבראשו עומדים בין היתר ליבראלים (פאפו היה אומר „שמאלנים") כמו אמנון רדוד ואמנון ברזאב, אם להזכיר שניים המוכרים לכותב שורות אלה. „שמאלני", כמו חנוך ברטוב, צירף לתרומתו מכתב עידוד נרגש, מעשה שלא נודע כמותו בקשר ללאומיים רבים או לפאפו עצמו. האם הוא כתב לפולארד או תרם למענו, או שמא הניח מצוות אלה למקיימי המסורת הבולשביקית?

כל זה אינו מפריע לפאפו. עובדות כבר הפריעו לו בעבר ולמה אם כן להתרגש עתה? אלא שהפעם הוא יוצא נגד ראש ממשלת ישראל ומטיל עליו האשמות של שמאלנות, בולשביזם והפיכת פולארד ל„אנטיפאט". לזכות פאפו אפשר לומר, שמאחר שהוא מרבה לכתוב יותר מאשר לקרוא, העובדות אינן נהירות לו. אך הפעם סיבך בהבליו אפילו את ראש הממשלה. כלום לא הגיע הזמן שיצחק שמיר יגונן על עצמו ויתבע את פאפו לדין בגין הדיבה שהוציא עליו כשמאלני וכבולשביק?

מאבק על יהודי ברית המועצות

מאת יהודה גוטהלף

הומאניזם מפוקפק הוא מצד יהודים, בכללם ישראלים, לתבוע לאלתר יציאה חופשית של יהודים מברה"מ, לרבות זכות ה„נשירה" של יהודים המקבלים אשרת עליה לישראל ומנצלים אותה להגירה לארה"ב

ייתכן שכהונתו של גורבאצ'וב ו„הרפורמות" שהוא מנסה להפעיל בתחומים שונים של המשק החברה בברה"מ מבשרות כי תמורות עתידות להתחולל במשטר הסובייטי. לפי שעה בא המפנה לביטוי במגמת הרקונסטרוקציה המשקית־חברתית והמאבק נגד הביורוקראטיה, אך לא מן הנמנע כי התהליך החדש יתן אותותיו גם בבעיות האתניות, לרבות היחס המעוות למיעוט היהודי. השינוי ביחס לעם היהודי לא יבוא בנקל, כי הוא מושרש במורשת המארקסיסטית־לניניסטית. מדיניות הדיכוי והאפליה נועדה להטמעה מכוונת של היהודות, אם כי באורח פאראדוקסלי זו מביאה להעמקת ייחודו ולהמשך קיומו הנבדל של המיעוט היהודי. אם אמנם מתכוון גורבאצ'וב למדיניות החדשה בכנות, היא עשויה להשפיע גם על היחסים בין המעצמות בכיוון ה„דטאנט", לרבות תופעות־לוואי בתחומים שונים, כגון היחס לישראל וליהודים.

לעם ישראל יש עניין בהצלחת ועידות בין ראשי המעצמות הגדולות, מטעמים גלובאליים, אזוריים ולאומיים – אומר פרופסור אמנון סלע. בתקופת הדטאנט נפתחו שערי ברה"מ ליציאת יהודים, כמחווה רוסית לארה"ב, ועם התערערות הדטאנט הלכו ונסגרו שעריה בפני יהודים שביקשו להגר משם.

ישראל ודעת־הקהל היהודית בעולם יעודדו, כפי יכולתם, את מדיניות הדטאנט שיש בה, כאמור, לשפר גם את יחס הסובייטים לתביעות היהודים. כלשון אדגר ברונפמן, נשיא הקונגרס היהודי העולמי: „יהודי ברית־המועצות הם בני ערובה של היחסים בין ברית־המועצות וארצות־הברית. כאשר יחסים אלה היו חמים, מספרי ההגירה (יציאת היהודים) היו מרשימים. כאשר היחסים היו קרים כקרח, הדלת נסגרה. עכשיו אנו עדים להפשרה מסויימת בין שתי המעצמות; מתרחש תהליך תת־קרקעי, שכולנו מקווים כי יוביל לצמצום מירוץ החימוש וישפר את יחסי התרבות והמסחר... בעוד תהליך היחסים בין מעצמות־העל הולך ומתרחב, עלינו לוודא כי גורל יהודי ברית־המועצות לא יירד מסדר היום – עד שיושג פתרון משביע רצון. הקרמל יכול לטעון, כי השאלה היהודית היא שאלה פנימית, ועל כן אין לקשור אותה לשאלות של מסחר בינ־לאומי, ובוודאי לא לשאלת הפיקוח על הנשק. אבל אני שמח לציין, כי הממשל האמריקאי הבהיר מעל לכל ספק, שאכן קיים קשר בין נושאים אלה" (ר' הקובץ ה־10 של „יהודי ברית המועצות – עליה ומאבק בשנות השמונים" – בעריכת דוד פריטל).

הקונגרס היהודי העולמי עומד, בדרך כלל, על שני עקרונות בכל הקשור ליהודי ברה"מ: א) שיינתן ליהודים הרוצים בכך לעלות לישראל; ב) שהיהודים המבקשים להישאר בברה"מ יוכלו לנהל שם חיים של כבוד, לרבות הזכות לקיים את מצוות הדת שלהם, לחיות לפי התרבות שלהם ולזכות בגישה שווה לכל היתרונות של החברה, כראוי לאזרחים שווי זכויות בארצם. אך המשך הקיום היהודי בברה"מ נראה לנו מפוקפק, ועלינו לחזור ולהטעים את זכות היציאה של היהודים הרוצים בכך.

יציאה לאן? יש סבורים, כי על נציגי העם היהודי לעמוד בתוקף על זכות ההגירה, ויהיה מוחו המצב של המהגרים אשר יהיה. גם בציבור הישראלי תמצא „הומאניסטים", כביכול, הטוענים כי אין לכרוך את זכות היציאה מברה"מ עם העליה לישראל דווקא. דרישת ישראל לחייב את מנהיגי הארגונים היהודיים בארה"ב לתמוך בדרישה זו, כדי לצמצם את מספר „הנושרים" ולא להתייחס אליהם כמו ל„פליטים", נראית בעיניהם של „ההומאניסטים" הללו כ„אטימות וגסות־רוח, בעוד קהילת יהודי ארה"ב היא כולה קהילה של צאצאי פליטים ונרדפים ממזרח אירופה. כשאתה דורש מאמריקאים יהודים, כי יסרבו לבקשת המהגרים לחסות בצל פסל החירות, אתה פוגע ברגש גאווה, בערך ובסמל לאומי חשוב".

הכצעקתם? מאז נוסדה ישראל אין יהודי נודד בבחינת פליט. במקום להחליף גולה בגולה, מוטב שהיהודי הנודד יעלה לישראל, כי לטובת העם היהודי הוא, שיתוספו יהודים לחיזוק מדינת ישראל ולהבטחת קיומה של האומה. יתרה מזו, המאבק על זכות עלייתם של יהודי ברה"מ יהיה בו ממש, אם יהיה מכוון להחזרת היהודים למולדתם־מדינתם: לא כן ריבוי הנושרים. הם גורמים לנעילת שערי היציאה, כי הם מערערים את הבסיס החוקי ליציאה. בדצמבר 1966 הצהיר ראש ממשלת ברה"מ, אלכסיי קוסיגין, כי „יהודים יכולים – אם יבקשו לעשות כן – להגר לישראל, כדי להתאחד עם משפחותיהם". ואמנם באותה שנה הוצאו – לאחר הפסקה של שנים – ויזות יציאה ליהודים. ב־6 באוגוסט 1969 שלחו 18 משפחות יהודיות מגרוזיה מכתב גלוי, ובו פניה קבל־עם־ועולם: „תנו לנו לשוב לארץ אבותינו". העשור (שנות ה־70), שנפתח במחאות נמרצות נגד הסירוב הבלתי־חוקי להעניק ויזה ליהודים לשוב למולדתם, הביא להגירת רבע מיליון יהודים מברה"מ. שני שלישים מהם הגיעו לישראל. אולם לאחר שגדל והלך מספר הנושרים לארה"ב ולמדינות אחרות שמחוץ לישראל, החלו מ־1980 ואילך להיסגר שערי היציאה. למעלה מ־350,000 יהודים, שביקשו את ההזמנה החיונית מישראל, מצאו עצמם במלכודת. יותר מ־12,000 יהודים מסורבי עליה מתייסרים עתה בתחומי ברה"מ. לא רק יהודים אלא גם בני מיעוטים לאומיים אחרים מבקשים לצאת מברה"מ, אך המשטר הסובייטי שולל זכות היציאה, אפילו היא מקובלת כאות מוכחת האורח בארצות דמוקראטיות וחופשיות. לחץ דעת הקהל העולמית ומאבק היהודים מבית ומחוץ הביאו להענקת זכות חלקית לפחות ליהודים, שביקשו ויזה למדינת ישראל. אולי גם השפעת השואה תרמה לכך, שהרי מוסקווה היתה בין המדינות הראשיות שסייעו להקמת המדינה היהודית. אך אי־אפשר להתעלם מן ההשפעה השלילית של ה„נשירה", שהגיעה לשמונים אחוז, בעוד שזכות היציאה היתה מבוססת על העקרון של איחוד משפחות ושיבה אל המולדת ההיסטורית.

הומאניזם מפוקפק הוא של יהודים, בתוכם ישראלים, לתבוע לאלתר יציאה חפשית, לרבות הזכות ל„נשירה" של יהודים המקבלים את אשרת העליה לישראל ומנצלים אותה להגירה לארה"ב. ראשית, נשירה זו מביאה למניעת יציאה של יהודים אחרים. שנית, לא למען החלפת גולה בגולה אחרת, ב„תפוצה", שתאפשר התבוללות וטמיעה בתנאים נוחים יותר – נאבקו יהודים ברוסיה ומחוץ לה. שלישית, אין להשלים עם הונאה – כלפי הסובייטים וכלפי ישראל – של מקבלי ויזה לישראל הניצלת למטרה אחרת. ישראל אינה מדינה טוטאליטרית ואינה שוללת מאזרחיה את זכות היציאה. יבואו ויעלו יהודי ברה"מ: רובם ישתקעו וישתלבו בה, כעולים הקודמים. אם לא תהיה המדינה לפי רוחם, יעזבוה. אך לא כפליטים הפטורים מאחריות לגורל אחיהם, שלא הספיקו עדיין לצאת.

רוחות אחרות הללו מנשבות בברה"מ וזה הזמן להגביר את המאבק על עתידם של יהודיה. לאחר שאיבדנו במלחמת העולם השניה שני שלישים מיהדות אירופה,

(המשך בעמוד 8)

מכתבים למערכת דבר

שכר הדירה ב"עמידר"

במדור "מכתבים למערכת" ("דבר", 17.3.87) פורסם מכתבם של עולים חדשים (104 חתימות), בו מובעת תרעומת כנגד העלאת שכר הדירה בדירות "עמידר" החל מאפריל 1986. לנוכח טענותיהם של הכותבים יורשה לי להעיר:

א. שכר הדירה שהונהג בשיכון הציבורי היה מלכתחילה נמוך בהרבה מהמקובל בשוק החופשי, אך בעקבות האינפלציה הגדולה שהיתה בשנים עברו, נשחק שכר הדירה במידה כזו שמנע מהחברות המשכנות ("עמידר" ו"עמיגור") לקיים את התחזוקה התקינה של הבתים שבטיפולן. (ערכו הריאלי של שכר הדירה בתחילת 1985 היה רק 13% מערכו בשנת 1972).

ב. כדי לחלץ את משק הדיור של השיכון הציבורי ממצבו הלחוץ ולאפשר לחברות המשכנות לספק את השירותים הדרושים לציבור הדיירים, החליטה הממשלה להעלות את שכר הדירה בשלושה מועדים – ב־1.4.86, 1.10.86 ו־1.1.87.

ג. ואולם, גם לאחר ההעלאה האמורה נשאר שכר הדירה בשיכון הציבורי נמוך ביסודו והוא מבוסס על קריטריונים מתחשבים במעמדו הסוציו־כלכלי של הדייר.

להלן כמה דוגמאות: לדירה של 3 חדרים בשטח כולל של 72 מ"ר.

שכיר חודשי	שם היישוב
19 ש"ח	קרית־שמונה, בית־שאן, חצור, מעלות, שלומי, ירוחם, מצפה־רמון
52 ש"ח	צפת, מגדל־העמק, נצרת־עלית, בית־שמש, קרית־גת
77 ש"ח	ערד, יבנה, עכו, טבריה, אילת
127 ש"ח	ת"א, חיפה, ירושלים, גבעתיים

ד. בנוסף לשיעורים הנמוכים נקבעו הנחות כדלקמן:

1. למשפחות ברוכות ילדים – עד 50% משכר הדירה הנדרש.
2. לעולים חדשים – באזורי פיתוח, 40% בשנה הראשונה לשהותם בארץ, 25% – בשנה השנייה, ו־15% בשנה השלישית. בשאר היישובים – 30% בשנה הראשונה ו־15% – בשנה השנייה.
3. מעוטי הכנסה זכאים להנחה עד 50% לפי מספר הנפשות וגודל ההכנסה.
4. דיירים המתקיימים על קיצבת הביטוח הלאומי בלבד, משלמים גם כיום – לאחר ההעלאה – רק 5 עד 10 ש"ח בחודש.
5. כמו כן ניתנות הנחות ניכרות למשפחות שכולות, לנכי מערכות ישראל, לנפגעי הנאצים ולחסידי אומות העולם.

מ. שוצמן
דובר החברה

האם הלקח – השלת חרם?

כבן לניצול שואה (נכבן לעם היהודי) אני עוקב בדריכות, ולעיתים קרובות בהתרגשות, אחר מהלך משפטו של איבן דמיאניוק. לצערי מלווה האירוע ההיסטורי בעל החשיבות החינוכית העליונה בצלילים צורמים המסיטים את תשומת־הלב מהלקח העיקרי של השואה.

לאחרונה הצטרף למקהלה דיסוננטית זו המפקח המוסיקלי במשרד החינוך, בן ציון אורגד, בהטלת חרם על השפה הגרמנית בכנס המקהלות בכפר סבא, שפירושה המיידי בכנס זה ביטול השמעה של יצירות מאת באך (כוראל) ומנדלסון (מזמור תהילים).

האם הקונטקסט בו נוצרה יצירה או שפתה שולל את האוניברסליות שלה ואמת בנצחיותה? האם אין ביצירותיו הכנסייתיות של באך מסר תובק עולמו? כמה אירונית החרמתו של מזמור התהילים של מנדלסון רק משום שבחר להשתמש בתרגום גרמני. לא תהיה זו החרמתו הראשונה של המלחין. הנאצים כבר קדמו לאורגד, אלא שאז היתה הסיבה לזרם יהדותו.

האם הגרמנית היא שפתם הבלעדית של היטלר וגבלס? האם אין זו אותה שפה בה כתובה אודת השמחה של שילר (גרמני, אבוי!) המשמשת בסיס לפרקה האחרון של הסימפוניה התשיעית של בטהובן (אף הוא גרמני!) – סימפוניה שאין כדוגמתה שיר הלל לחיים ורוח האדם? ואפשר להוסיף עוד רבים: את מוצארט והיידן ושוברט ושומאן וברהמס ושינברג וברג והנדל, האם גתה ורילקה כתבו סיניות? ובאיזו שפה מדברים גיבוריהם של כל ובראשם? האם קטנו של אורגד יוצא גם על הלידים הגרמניים שהלחין רעהו נועם שריף? האם גם על אלה יעלה אורגד את הכורת?

עכשיו ובכל זמן יש להבין את המסר האמיתי של תופעת הנאציזם ושואת אירופה כתוצאתה הישירה: הנורא איננו מה שעשו גרמנים ליהודים אלא מה שעשו בני־אדם לבני־אדם. הלקח הוא אהבת האדם ועמדה איתנה כנגד פגיעה בחייו ובחירותו.

החרמת יצירות, בן ציון אורגד, קודמת לשריפתן, וכמו שאמר היינריך היינה: "במקום בו שורפים ספרים ישרפו אחר כך בני־אדם".

צפריר מור
ירושלים

★

חרם אמנותי מכל סוג שהוא פסול לחלוטין. הנה בא המפקח על לימודי המוסיקה במשרד החינוך והתרבות ומטיל איסור על השפה הגרמנית, בטענה של רגישות בשל משפט דמיאניוק? מה עניין השפה הגרמנית למשפט? מה עניין נכסי צאן ברזל של המוסיקה למשפט?

אם, אכן, נכנע המפקח לדרישת אנשים לא מבוזים, מתפקידו של שר החינוך והתרבות לברר את הדבר. הוא הדין באשר ליצירות אחרות, המוכירות, רחמנא ליצלן, את ישו. חלילה לנו לרדת לרמתם של מטילי חרמות, שהיו תמיד בין שפלי האנושות, במשטרים החשוכים של העבר הרחוק.

רות חפץ
חיפה

האם להשמיע את ואגנר?

כמה הערות למאמר המקיף של המוסיקולוג יהודה כהן:

המאיסה (אגרסיה) לואגנר היא מורכבת ואפילו מסובכת. ואגנר גם כתב את המלילים ליצירותיו, וזה גורם נוסף: הנאציונל־סוציאליזם אימץ את התיאוריות של ואגנר. תוכן רוב האופרות שלו הוא לקח מהאגדות הגרמניות עם אנטישמיות מוסגנת, מלבד "המייסטרזינגר" שיש להם רקע עממי מימי־הביניים. היטלר היה מיודד עם נכדתו של ואגנר – ויניפרד – וכך מזהים את ואגנר עם הנאציונל־סוציאליזם, אף כי ואגנר חי יותר מחמישים שנה קודם. המנצח לוי היה יהודי משומד (וזה הספיק לואגנר). פורטוונגלר וריכרד שטראוס נכנעו לנאצים, אבל היה להם עבר עם יהודים רבים בשטח המוסיקה.

אי־אפשר להפריד לחלוטין בין מוסיקה ופוליטיקה: הסימפוניה התשיעית של בטהובן מנגנים גם במערב וגם במזרח. ואין זה מקרה.

גד כ"ץ
הרצליה

יהודה כהן מגיב:

תודה למר גד כ"ץ על הערותיו, הנותנות לי הזדמנות להוסיף מעט מן החומר הרב שהייתי נאלץ לצמצם מאוד במאמרי, ועם זאת עלי להעמיד על הנכון טעויות מספר שבמכתב.

ביצירתו האמנותית של ריכרד ואגנר אין שם "תיאוריה". במרכז עלילות הדרמות שלו עומדת תמיד גאולה על־ידי קורבן אהבה. הרקע לרוב הדרמות שלו הוא נוצרי. המחזור "טבעת הניבלונג" – אם כי פתרונו לבסוף גם כן נוצרי – מושתת על "אגה", ובעיקר על הצפונית, לרבות ה"אדה". ואגנר אינו מהלל עולם זה, אלא מרשיע אותו. מגמת "הטבעת" מנוגדת לאידיאולוגיה הנאצית. ואגנר מנבא בה שואה על כל שלטון רשע ומקלל את כוחו ההרסני של הזהב. לו חי אותו ואגנר בעל אותן הדרמות בעת עליית הנאצים לשלטון, היה אנוס לברוח מגרמניה.

אכזריות לשמה מפגין ואגנר רק ב"טבעת", שבה הוא מגנה אותה. אין לו מונופול עליה. האכזריות היא מניע דרמטי מצוין ומוסיקה, לעיתים קרובות מטעם הכנסייה, באופרות יהודים רבות.

בימי־הביניים מתרחשות אצל ואגנר העלילות של "ריאנצי", של "טנהויזר", של "לוהנגרין" ו של "מייסטרזינגר" במאה הט"ו.

ויניפרד לא היתה נכדתו של ואגנר, אלא כלתו. היא היתה אנגליה שנולדה 14 שנים לאחר מותו. בתה פרידלינד, נכדתו של ריכרד, שהתה בעת המלחמה מחוץ למולדתה והיתה פעילה נגד הנאצים; טוסקניני עזר לה לעבור לארה"ב בשנת 1941. היא חיברה ספר על ביירויט בימי הנאצים בשם "מורשת האש", שבו היא מאשימה את אמה בבגידה במסורת ביירויט.

המנצח הרמן לוי היה יהודי נאמן במשך כל חייו. הוא לא התנצר על אף לחציו של המלך לודביג השני.

שגיאתם של פורטוונגלר וריכרד שטראוס היתה, שלא עזבו את גרמניה עם עלות הנאצים לשלטון. עם זאת עזרו, ככל שהיה אפשר להם, לאמנים יהודיים נרדפים רבים. שטראוס "התפטר" ממשרתו הגבוהה, כאשר גילו הנאצים את חילופי מכתביו עם סטפן צוויג בדבר המשך שיתוף־הפעולה שלהם. עבר עם יהודים רבים, מהם ידידים, היה גם לואגנר עד מותו.

לגבי הסימפוניה התשיעית של בטהובן יש לואגנר זכות מיוחדת, כי הוא הוציא אותה מ"גניזה" על־ידי ביצוע היסטורי בניצוחו בדרזדן בשנת 1846. נכון שמבצעים אותה גם במערב וגם במזרח, כמו את כל יתר המוסיקה של שומאן, של שוברט, של ברהמס, של ואגנר (גם במזרח!), של מנדלסון, של פרוקופייב, של שוסטאקוביץ', של סמטנה, של ורדי. ואין זה מקרה.

האם להשמיע את יצירותיו של ריכרד ואגנר – לאחר ה"שערוריה" בפילהרמונית לפני ארבע שנים, כאשר היא ניגנה בניצוח זובין מהטה את "מות האהבה של איזולדה" מאת ואגנר (שלבסוף זכה לתשואות רמות), פירסם "ג'רוזלם פוסט" תוצאות של סקר דעת־הקהל עם 65% נגד 35% בעד נגינת ואגנר אז, תחת הרושם של ה"שערוריה". נדמה לי, ש־35% אחוזים הם מיעוט נכבד שגם עמו יש להתחשב. לו שאלו רק את המנויים על הקונצרטים של הפילהרמונית היתה התוצאה ודאי הפוכה או אפילו מעבר לזה. כאשר הודיעה התזמורת בעבר במודעות רחוב על קונצרט שבו יצירות ואגנר, אזלו הכרטיסים תוך שעות ספורות. בראשית מאמרי הזכרתי את הרשימה ברדיו עם הפרופ' יעקב כ"ץ, חוקר האנטישמיות בעל השם הבין־לאומי. לפי דעתו אין למנוע בעד השמעת המוסיקה של ואגנר, וכפי שהצ"ע בראיון ל"דבר", לא לשבץ אותה בקונצרטים למנויים, אלא במיוחדים, שם ישמע אותה רק מי שרוצה.

לא רק הסלוניקאים

השוותי הערותי על רשימתו של נתן רועי ("דבר השבוע" מס' 7) על תולדות נמל תל־אביב, כי ציפיתי שהקיבוץ המאוחד וגם מועצת פועלי תל־אביב יעשו זאת טוב ממני.

ברשימה זו, כמו בפרסומי "מכון לבון" (ומן הסתם גם בעצות שלא הוזמנתי אליהן) תואר הקמת נמל תל־אביב ותיפעולו כאילו באו בזכות עולי סלוניקי בלבד. נכון, שאלה היו רגילים למלאכה זו מעבודתם בעיר מוצאם, ובבואם הנה יכלו לתרום רבות להפעלת הנמל. אבל, עד מהרה רבתה העבודה. פועלי תל־אביב המובטלים היו רשאים להתקבל, וגם קיבוצי הסביבה שסבלו מחוסר־עבודה (וגם בהם היו עולים חדשים רבים) היו זכאים להקצאת מקומות במרכז־עבודה גדול זה.

בפרק מכסס נתן רועי מן "הפועל הצעיר", כי הנהגת ההסתדרות, קרי מפא"י, היתה מודרכת על־ידי הדאגה "איך נוכל להתחרות במוחזי העבודה והולה ההנהגה ביותר הנמלים בארץ?" והכנסת הפלוגה המקובצת של הקיבוץ המאוחד (תחילה בראשותו של בני מרשק, הרבות הימים פוליטרוק הפלמ"ח) לעבודה קבועה בנמל בוודאי היתה מכוונת להציב במרכז המפעל גורם מוכר, מבוקר... וכו'.

אבל, אין בזה כדי להקטין עד כדי ביטול את תרומתם של חברי הקיבוצים ושל פועלי תל־אביב "הלא־סלוניקאים" בהפעלת נמל תל־אביב. תמונות רבות (גם כאלה הנמצאות בידיי) מראות סוואריים, ספנים וסבלי נמל – תל־אביבים, "סלוניקאים" וקיבוצניקים – עובדים במשותף ובחברות טובה.

יעקב וילבר
תל־אביב

לפני 60 שנה

ועד מרכזי לסיוע בא"י

לאחר שנדונה שאלת המחסור בארץ בשתי ישיבות של הועד הלאומי, הורכב מטעם הוה"ל ועד מרכזי לעניני הסיוע, שלתוכו נכנסו ד"ר י. ל. מגנס (יו"ר), ד"ר יעקבוס קאן (גזבר) וה"ה ד. ילין, פ. קישן, מ. דיזנגוף ול. יפה. תפקיד הועד – לרכז את פעולת הסיוע בכל הארץ. לשם כך ישתמש במוסדות של הקהלות. הוא יתאמץ להשיג כספים מחו"ל וגם מתוך הישוב.

אחרי ההחלטה בענין חבל הסאר

ברלין. העתונות אינה מגלה שום התפעלות מההחלטה שנתקבלה במועצת חבר הלאומים בענין חבל הסאר לפיה במקום הצבא הצרפתי שיצא משם תבוא משטרה בת 800 אנשים לשם שמירה על מסילת הברזל. שטרזמן הסכים להסתלק מדרישתו שמספר השוטרים יועמד על 500. "דויטשה צייטונג" דורש כי גרמניה תעזוב את חבר הלאומים וכי שטרזמן יתפטר ממשרתו.

לפני 40 שנה

מושב מיוחד של או"ם – ודאי

לייק סאכסס. מושב מיוחד של האסיפה הכללית של האו"ם לשם עיון בשאלת א"י נחשב לדבר ודאי כמעט בעיני המוסמכים של האו"ם לאחר שהליגה הערבית דחתה את ההצעה של טריגווה לי, המזכיר הכללי של האו"ם, על הועדה לקביעת עובדות בשאלת א"י.

כן ירבו...

ניו יורק. ראש עירית ניו יורק, מר ויליאם אודוייר, פנה בקריאה למפקדי העזרה ועובדיה שמספרם מגיע ל־175.000, לתרום למגבית היהודית המאוחדת. מטרת המגבית לאסוף השנה בניו יורק 75 מיליון דולר.

נידונו למוות

גנרל סטרופ ו־12 קציני ס.ס. ומשטרה אחרים נידונו למוות על ידי בית דין אמריקאי בדכאו בעוון רצח טייסים בזמן המלחמה. גנרל סטרופ היה ראש המשטרה הגרמנית בוארשה – וזכור לשמצה בתולדות הגטו.

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים • אנשים •

השתייכות מורגשת

ההשתייכות במצוקת שמיר ולוי הורגשה בכפר הדרוזי סאג'ור שבגליל בעת חנוכת בית התפילה במקום. אורח הכבוד היה סגן השר רני מילוא (בתמונה) אשר פנה בדברי ברכתו לראשי המועצות המקומיות בכפרים הדרוזים וביקשם שלא לשבות בימי שלישי ורביעי כפי שהחליטו בשבוע שעבר. הוא ציין כי הממשלה עושה את כל המאמצים כדי להעביר את כל הקצבות המגיעות לישובים הדרוזים. חבר הכנסת אמל נאסר אל דין שהתבקש אף הוא לשאת את דבריו אמר, כי הדרוזים לא יסכימו לפחות מאשר לשוויון מלא. הוא הוסיף ואמר שאם הממשלה לא תחליט על השוויון בין הישובים הדרוזים ובין עיירות הפיתוח עד סוף חודש זה, הוא יארגן הפגנה גדולה של הדרוזים, שיפגינו מול בנין ראש הממשלה בירושלים. שני הנואמים ביטאו כל אחד לחוד להבליט את דאגת מחנהו לדרוזים. יצויין כי חבר הכנסת נאסר אל דין הוא אחד הפעילים המרכזיים במחנהו של דוד לוי, וכי לדרוזים יש בעיירת חורות ארבעים ושניים צירים שכל מחנה מנסה לגייסם לשורותיו.

מסרים סותרים

אחרי שתי שאילתות בכנסת הורה אתמול שר החינוך להפסיק העסקתו של הרב מאיר זיבל מורה בתיכון דתי ברמת גן העוסק זה למעלה משנה בהפצת חוברת המטיפה נגד גיוס בנות לצה"ל.

עיסוקו של המורה הרב זיבל פורסם לפני כשנה ב"דבר" תוך הבאת ציטוטים מהחוברת ובעקבות הפירסום אף נשאל השר על ידי ח"כ עדנה סולודר אם הוא מודע להפצת החוברת. שר החינוך מסר בתגובה כי ידוע לו שהרב מפיץ את החוברת בעצמו במוסדות חינוך דתיים, עם זאת נמנע עד עתה השר מלפעול נגד הרב. באחרונה שוב פורסם דבר הפצת החוברת ושוב נשאל על כך שר החינוך על ידי ח"כ יאיר צבן. הפעם הודיע נבון כי הורה ליועץ המשפטי של משרד החינוך לחקור בפרשה והתחוור כי מפיץ החוברת הוא מורה בשכר במוסד חינוכי הנמצא בפיקוח משרד החינוך ומשמש כבודק רשמי של בחינות בגרות בתורה שבעל פה. השר הודיע כי תופסק העסקתו של הרב זיבל כבודק הבחינות ואם לא יפסיק להפיץ את החוברת, תתבקש עיריית רמת גן, שהיא המעסיקה הישירה שלו, להפסיק את העסקתו. יצויין כי באחרונה נמתחה ביקורת על שר החינוך על ידי המנכ"ל לשעבר אליעזר שמואלי על כך שמערכת החינוך נתונה למסרים סותרים המועברים אליה מצד אחד על ידי הרבנות הראשית המתנגדת לגיוס בנות לצה"ל לבין שר החינוך המחייב גיוס בנות לצה"ל.

יעל פישביין

השתלה בלונדון

העיתונאי הסובייטי ויקטור לואיס, הנחשב לצינור בלתי רשמי להעברת ההשקפות של הקרמלין, כותב עבור עיתונים מערביים, ונהנה מייחסי ידידות עם כתבים מערביים המוצבים במוסקבה, עבר אתמול בבריטניה ניתוח השתלת כבד תשעה ימים לאחר שאובחן בו סרטן. דובר בית החולים של אוניברסיטת קיימבריג' מסר כי לואיס מחלים בצורה משביעת רצון והוא הועבר אתמול לבית החולים קרומוול שבלונדון. עוד הוסיף הדובר כי לואיס אושפז כחולה פרטי ויש להניח כי שילם 15,000 עד 20,000 ליש"ט תמורת הניתוח.

לעצור את הסחף

אלוף (מיל') עוזי נרקיס (בתמונה), ראש מחלקת ההסברה בהסתדרות הציונית וירושלמי "שרוף" לקח על עצמו תפקיד הסברתי חדש – למנוע את תופעת נטישת הצעירים מירושלים. השבוע כינס נרקיס בלשכתו את נציגי תנועות הנוער בירושלים וביקש מהם לסייע בהעלאת הנושא על סדר היום הציבורי ולהצטרף למאמצים הנעשים כדי לעצור את הסחף בתופעה ההולכת ומתגברת. בתום הדיון הודיעו נציגי תנועות הנוער כי יום תנועות הנוער שיתקיים יום לפני "יום ירושלים", יוקדש לנושא "צעירים בירושלים". נוסף למאמץ ההסברתי מונה נרקיס באחרונה לעמוד בראש קרן "בני ירושלים" המעניקה מילגות לסטודנטים ירושלמיים המבקשים ללמוד בטכניון ומתחייבים בתום לימודיהם לחזור ולהתגורר בירושלים.

יקיר צור

הזמנה מכובדת

להקת "קול ודממה" של משה אפרתי תפתח בשבוע הבא (1.4.87) את הפסטיבל לתרבות יהודית שיערך במילאנו שבאיטליה. הלהקה תופיע בשני ערבי הפתיחה ותגיש שתי תוכניות – "סיוטות", יצירתה החדשה המוצגת השבוע באולם הקאמרי בת"א (23.3, 24.3) ותוכנית המורכבת מהיצירות "ד' אמות", ו"תהילים". הלהקה הוזמנה להשתתף בתוכנית הטלוויזיה היוקרתית של הזמרת והבדרנית האיטלקית – רפאלה קארה – המשודרת בימי ראשון והזוכה לצפיית שיא של כ־20 מיליון צופים. הלהקה תופיע בקטע מתוך "סיוטות" אשר ישולב בראיון עם הכוריאוגרף ומנהל הלהקה משה אפרתי. ההזמנה ל"קול ודממה" לפתוח את הפסטיבל באה כתוצאה מהמלצתה של הגב' לואיזה מאריאני, היועצת האומנותית של הפסטיבל והמנהלת של פסטיבלי המחול הנערכים מדי שנה ברחבי איטליה. הגב' מאריאני ביקרה בישראל לפני מספר חודשים וצפתה בהצגת הבכורה של "סיוטות". היא שיבחה את רמתם הגבוהה של רקדני הלהקה והגדירה את יצירתו של אפרתי כ"הופעה מהממת של אחת מלהקות המחול הטובות בעולם".

אמן השחמט הסובייטי אנדריי סוקולוב, (משמאל) נושף בנרות עוגת יום ההולדת שלו תחת עינו הפקוחה של אלוף העולם לשעבר אנטולי קרפוב, בבאר בעיר ליגארס שבספרד, שם מייצגים השניים את ארצם באליפות העולם בשחמט. סוקולוב הוא בן 23. (צילום: א.פ.)

נפטר

בשבוע שעבר מת בפריז נינו של קארל מרקס, רובר־ז'אן לונגה (85), שהיה עורך דין ועיתונאי. הוא היה הנכד של בתו של מרקס, ג'ני שנישאה לשארל לונגה, מראשי התקוממות הקומונה הפאריסאית ב־1871.

תרומה מבורכת

תוך שלוש שנים יבנה ב"בילינסון" מרכז למחקר רפואי, שיכלול מעבדות מחקר בגנטיקה ביוכימית, מעבדה למחקר רדיו־אקטיבי, ביולוגיה של התא, מחקר אורטופדי, חקר רעלים, סרטן, סכרת ועוד. בניית המרכז מתאפשרת הודות לתרומה בסך חמישה מיליון דולר, שנתן תורם החפץ בעילום שם, משורין לזכר שני אחיו שנפלו במלחמת העולם השנייה.

אתמול נחתם ההסכם בין התורם לבין יו"ר ההנהלה המרכזית של קופת חולים הכללית פרופ' חיים דורון (בתמונה). סוכם, כי חבר נאמנים בינלאומי ידאג לגיוס קרנות מחקר למרכז החדש, שתכנונו יבצע האדריכל א. שרון.

דנקה הרניש

המדור נערך ע"י אורה זרניצקי

בולים

גבעת התחמושת בבול לחללי צה"ל

מאת אריה לינדנבאום

לקראת יום העצמאות תשמ"ז ויום הזיכרון לחללי צה"ל יופיע השנה בול עם אתר ההנצחה בגבעת התחמושת, המהווה אתר הזיכרון המרכזי למלחמת ששת הימים בירושלים. זה גם מקום התייחדות עם זכרם של חללי המערכה על שחרור העיר.

האתר נחנך ביום כ"ז באייר תשל"ה (8 במאי 1975) הוא "יום ירושלים". גבעת התחמושת שמשה מתחם הגנה מבוצר סמוך לבית הספר לשוטרים בשכונת שייך ג'ראח בצפון־מערב העיר. כיום הוא מוקף בשכונות המגורים היהודיות: רמת־אשכול ומעלות דפנה, קריית הממשלה שבמזרח העיר ושכונת שייך ג'ראח עצמה. במרכז האתר הוקם מוזיאון, שנבנה בצורת קשתות מקומרות המשמרות את הגגות המעוגלים של המבנים המקוריים, שהוקמו עוד בתקופת המנדאט הבריטי.

חטיבת הצנחנים במיקודו של מרדכי גור, עלתה לירושלים ביום הראשון לקרבות. משימתה היתה להבקיע את מוצבי בית הספר לשוטרים בגבעת התחמושת. בקרב לילה אכזרי ועקוב דם נכבש המוצב הירדני. בקרב זה שכלו הצנחנים 36 לוחמים. מול חומות העיר העתיקה.

הבול החדש עוצב בידי דב כהן על פי צילום. ערכו הנקוב הוא 30 אגורות. יום ההופעה נקבע ל־16 באפריל, יחד עם גליון המזכרת לתערוכת "חיפה 87" ובול הכינוס ה־13 של "הפועל".

ציורו של רוברטס

בגליון המזכרת "חיפה 87" הודפס לפי ציור נוף של דייויד רוברטס שביקר בארץ ישראל במאה ה־19 וצייר כאן הרבה נופים. הציור שנבחר לדפית המזכרת מתאר את מפרץ חיפה, כפי שנראה משפך נחל קישון לפני יותר מ־100 שנה.

רוברטס נולד בסקוטלנד בשנת 1796. אביו שהיה סנדלר, הכיר בכישרונו של בנו בציור ותמך מאד בקידומו. רוברטס טייל הרבה בארצות אירופה ובמזרח התיכון. רישומיו היפים ביותר היו מספרד, מסוריה ומארץ הקודש. ב־1841 נבחר כחבר באקדמיה הבריטית המלכותית. הוא מת ב־1852 וציוריו מפליאים עד עצם היום הזה.

בגליון המזכרת מופיע גם בול דואר אוויר ישראלי משנת 1952 שגם הוא מתאר את מפרץ חיפה. מחירו של הגליון ארבעה ש"ח.

שתי רמות שיפוט בחיפה

בתערוכת "חיפה 87" תהיינה שתי רמות שיפוט. כל המוצגים יושקעו בשני אגפים נבדלים: אחד – התערוכה הלאומית ובה אוספים שבעבר הוצגו בתערוכות לאומיות, או בין־לאומיות וזכו בהן במדליות לפחות בארד מוכסף. באגף השני – תערוכה ארצית ובה יוצגו אוספים [illegible] הוצגו בתערוכות או שהוצגו וזכו במדליות ארד או דיפלומות בלבד. באגף לנוער יציגו צעירים בני 10־21 שימוינו בקבוצות גיל. בשני האגפים יהיו מדורים דומים כמו ארץ הקודש, קלאסיקה, תימטיקה, תולדות הדואר, דואר אוויר, נוער וספרות.

שיפוט האוספים ייעשה על־פי תקנון פי"פ לפיו הניקוד הוא כדלהלן: שלמות והתאמת החומר – 35 נקודות, ידע בולאי – 35, נדירות – 25, אופן הצגת האוסף – 5. ס"ה = 100 נקודות.

במדור הנושאי יהיה ניקוד כזה: פיתוח הנושא – 25 נקודות, היקף האוסף – 5, הקדמה ותוכנית – 20, ידע בולאי – 20, נדירות – 25, אופן הצגת האוסף – 5. ס"ה 100 נקודות.

מדליות

הנהלת התערוכה העמידה לרשות חבר השופטים מדליות זהב גדולות, זהב, כסף מוזהב גדולה, כסף מוזהב, כסף גדולה, כסף, ארד מוכסף, ארד. באגף הלאומי תינתן מדליית זהב גדולה על 91 ומעלה נקודות; מדליית זהב – 86־90 נק'; כסף מוזהב (גדולה) – 81־85 נק'; כסף מוזהב – 76־80 נק'; כסף גדולה – 71־75 נק'; כסף – 66־70 נק'; ארד מוכסף – 61־65 נק'; ארד – 56־60 נק': באגף הארצי הניקוד נמוך בכ־10 נקודות. כנ"ל באגף הנוער.

350 לביהכ"נ הראשון בדרום אמריקה

בארגנטינה צויין אשתקד מלאת 350 שנה לבית הכנסת הראשון בדרום אמריקה והאירוע קיבל חותמת דואר מיוחדת.

בבואנס איירס הוטבעה חותמת דואר מיוחדת כשבמרכזה ספר תורה. חותמת אחרת שהגיעה אלינו מבואנוס־איירס ועניינה "יודאיקה", הוקדשה שם ליום הספר היהודי שנחוג בספטמבר 1986. בחותמת זו מופיע ספר מסוגנן בצורת האות העברית "א".

סיטרואן חדש

לאלה האוספים בולי מכוניות ואספני "יודאיקה" שהאוספים מכוניות על שמות יהודים, כמו

מרצדס וסיטרואן, נבשר הופעת סדרה חדשה בוונואטו. הופיעו בארבעה בולים עם מכוניות של פורד, דטסן, יגואר וסיטרואן.

פינלנדיה 88

תערוכת הבולים העולמית "פינלנדיה 88" תתקיים בהלסינקי בין ה־1 ל־12 ביוני 1988. שטח התערוכה יותר מ־30 אלף מ"ר.

"מאבק על יהודי"

(סוף מעמוד 7)

חלילה לנו להשלים עם אבדן שארית הפליטה בברה"מ, אפילו צפוי שם ג'נוסייד רוחני בלבד. זכותם של היהודים שיישארו בברה"מ כזכות כל המיעוטים האחרים, אך לצערנו, קלושים הסיכויים שלהם להתמיד במסורתם הדתית־הלאומית ובהחייאת התרבות היהודית. אף שיש כיום גאות לאומית ברוב הקבוצות האתניות בברה"מ והחוגים מסויימים של האינטליגנציה הרוסית בפרט, ממשיכים לשלול את הלאומיות היהודית מתוך דבקות בתפיסה הלניניסטית, ששללה לא רק את הציונות אלא גם את דרישות "הבונד" (והקדמה היבסקציה) לאוטונומיה יהודית תרבותית. "מכריחים אותנו להיות יהודים, מונעים את הטמעתנו בחברה הסובייטית, ובעת ובעונה אחת מפלים אותנו לרעה בשל יהודתנו ושוללים מאתנו כל תוכן יהודי" – מעיד יעקב רואי, כיום פרופסור להיסטוריה רוסית באוניברסיטת תל־אביב. היהודים מורחקים לא רק מתפקידים במערכת הפוליטית, המנהלית, הצבאית והדיפלומאטית, אלא גם נדחקים יותר ויותר החוצה מהתחומים המדעיים, המקצועיים, החינוכיים והתרבותיים. בראיון של ר. נדלמן עם ליאוניד פרייסמן, שפורסם בכתב־העת "22" (מס' 47, 1986), נאמר: "קשה להיות יהודי בברית המועצות. האנטישמיות השתלטה על כל החברה הסובייטית, ואין להשוותה עם זו האמריקאית או הצרפתית. בברה"מ היא קיימת, בכל הרמות, לרבות האינטליגנציה הרוסית, וכבר אי־אפשר להבין היכן היא חזקה יותר, למטה או למעלה... האינטליגנטים הרוסים או האוקראיניים עשויים לשנוא את השלטון הסובייטי בלבם, אולם את היהודים הם שונאים בקול רם ומייחסים להם את כל חטאי השלטון הזה".

אין סיכויים לקיום מיעוט לאומי יהודי בברה"מ, ואין היהודים יכולים שלא לחשוב על יציאה. אך אין חבוש מתיר עצמו מבית האסורים. אפשרויות המאבק של יהודי ברה"מ על זכויותיהם מוגבלות. בהכרח שיגברו המאמצים – מעבר לגבולות ברה"מ – אם בדיפלומאטיה שקטה ואם באמצעים נמרצים יותר, להפסקת תהליך הטמיעה הכפויה על יהודי ברה"מ ולהתרת עלייתם לישראל. אם "הנשירה" היא למורת־רוחה של ישראל ומרגיזה את הסובייטים – אפשר להתקין קו־תעופה ישיר ממוסקווה ללוד.

ישראל לא תעצור ולא תכלא חלילה יהודי, שיתעקש להמשיך בנדודיו ויעזוב את ישראל ויבקש אחיזה באחת הגלויות. אנטישמיות ימצא גם שם, ואם איננה די חזקה כיום, הרי המהגר היהודי החדש יוסיף להגברתה.

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב
בני – דיזנגוף 174 – 222386
בלפור – קופת חולים מכבי – בלפור 2 – 299856

ירושלים
רפאל – זלמן סורוצקין 39 – 811801

חיפה
יבנה – אבן סינא 7 – 672288

פתח־תקוה
קופת חולים כללית – חיים עוזר – 905271

בני־ברק – רמת־גן
רש"י – רש"י 13 רמת־גן – 7510971

בת־ים – חולון
מור – חביבה רייק 20 בת־ים – 583360
אהרון – הופיין 52 חולון – 889153

מוקד מידע טלפוני
של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה של מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת ובחג וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל.

בתל אביב
בימים א' – עד ה'
מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב
ביום ו' ובערב חג
מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ.

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
אזור תל־אביב
רחוב בר כוכבא – 03־284649
בימים א' – ה' מ־21.00 עד 23.00
בימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00

חיפה
הנביאים 26 קומה ג' 04־523566
כל יום כולל ערבי חג, שבת ושבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00

ער"ן – עזרה ראשונה נפשית
תל־אביב
קו למבוגרים 03־261111
קו לילדים ונוער 03־261113
בירושלים – 02־227171
בחיפה 04־672222/3

קו פתוח – אוזן קשבת לילדים ובני נוער
בתל־אביב 03־221680 (24 שעות)

הועדה המקומית לתכנון ולבניה, חדרה
הודעה עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה, חדרה, בקשה למתן אישור להקלה על חלקה מס' 192 בגוש 10041 ברחוב משה שרת החריגה תוספת בניה של 5.3% נוספים לשטח הרצפה הכולל.
כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר / האישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה, רחוב הלל יפה, את התנגדותו המנומקת בכתב ולציין כתובתו המדוייקת.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו במשרדי הועדה הנ"ל.
אינג' [illegible]
ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה

ועדת משנה לתכנון ולבניה – חולון
ת.ב. 4266
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה מגרש 8 בגוש 6018 רח' טקון מס' 6 חולון הכוללת מתן הקלה באחוזי בניה 6% משטח המגרש 616/2 מ"ר בשתי הקומות.
החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים א'.
את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.
התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.
עו"ד ח. שרון
מ"מ ראש העיר ויו"ר
ועדת משנה לתכנון ולבניה – חולון

ה"בית" הנוסף של הנערות במצוקה

500 נערות ברחבי הארץ נעזרות במועדונים לפעילות חברתית־טיפולית ובבתי מקלט לעזרה דחופה. זהו פרוייקט ה"ויצו־עשרה", הנושא המרכזי בוועידה השנתית של ויצו, שנפתחה אתמול

מאת נעה גל

אתמול נפתחה הוועידה השנתית של ויצו. בין היתר יאשרו באי־הוועידה את פעילות "ויצו עשרה", מסגרת מיוחדת שחלקה כבר בפעולה וחלק מפעילותה יורחב בחודשים הקרובים. 20 מועדונים לפעילות חברתית־טיפולית כבר פתוחים למען 500 נערות ברחבי הארץ, מכרמיאל עד דימונה, מירושלים עד אילת. בכל מועדון תכנית מגוונת: חוגים, הרצאות, טיולים, כל זאת להעשרת השכלתן ותכנון חייהן של נערות בנות 14–18 הלומדות בבתי־ספר מקצועיים.

הן זקוקות למקום התכנסות ולעצה מפי איש מקצוע, לאוזן קשובה לבעיה או למי שירכז בשבילן תחומי עניין בנושאים שונים: חג מתקרב, חינוך לאורחות טובה, עבודות־יד, בילוי בקולנוע או בתיאטרון. במועדון מבקר באופן סדיר גם עובד סוציאלי מטעם משרד הרווחה.

בשבועות הקרובים ייפתח מקלט ארצי במרכז הארץ, שיאכלס 15 נערות בנות 13–21, אשר יש למצוא להן תחליף לבית בדחיפות. השהייה במקלט לא תעלה על ששה שבועות ובמשך זמן זה יימצא סידור של קבע – מוסד או משפחה אומנת. מקלט נוסף ייפתח בעיר אילת. העיר המשמשת יעד בריחה מועדף לנערות רבות שבעיותיהן נראות להן כדרך ללא מוצא, עוררה את הצורך לפתוח בית שבו ישהו הנערות ימים אחדים בלבד. צוות מתנדבות ויצו במקום יגיש עזרה ראשונית, יאתר את המשפחה של הנערה וידאג לסידורה בעבודה או בחזרה למשפחתה. במקום ישהה גם עובד סוציאלי.

"בית נעמה" בקיראון ו"בית עלמה" בחולון הם שני בתים של ויצו, הפועלים בשיתוף עם משרד הרווחה וקולטים נערות מצוקה בנות 14–17. כאן מקבלות הנערות הכשרה מקצועית ועזרה במקום עבודה מסודר. מלווה צמוד מטעם הבית מסייר לנערה את מקום עבודתה ועוזר לה בקליטה. ב"בית נעמה" שוהות הבנות בין שלושה לעשרה חודשים. ב"בית עלמה" – עד שנה וחצי. בכל מחזור כ־20 נערות.

מועדוני ויצו משמשים בית לפעילות חברתית השכלתית גם לחיילות המשרתות בכוח סער בבתי החולים בארץ. המועדון הקרוב למקום השירות שלהן משמש להן מקום התכנסות להרצאות בנושאי היגיינה, קוסמטיקה, כלכלת בית או מורשת ישראל, וכן מוקד לפעילות חברתית. בקרב בנות העומדות לפני גיוס פועלת ויצו לאיתור וקידום נערות בפרויקט משותף יחד עם משרד הרווחה ומשרד הבטחון. הנערות שנדחו על־ידי צה"ל בשל רמת נתונים נמוכה מופנות למועדון ובו הן רוכשות השכלה מקצועית, נעזרות בטיפול אנשי מקצוע, מקבלות תכנית העשרה להרחבת השכלתן הכללית ומוכשרות מחדש לשירות ולעבודה במסגרת צבאית.

עד כה התגייסו במסגרת זו 1500 נערות במשך שמונה שנות פעילות.

בכל מועדוני ויצו, בפעילויות השונות, מטופלות כ־800 נערות מתוך 10,000 נערות במצוקה במדינה. גילה לוי מתנדבת כבר שלוש שנים, פותחת את מועדון ויצו ברמת־גן בכל יום רביעי ב־5.00 ונועלת אותו לאחר שלוש שעות שהייה עם 15 בנות הרשומות כמופיעות בקביעות לפעילות חברתית כאן. לא כולן באות בכל שבוע. היחס חופשי ופתוח ורק מי שמרגישה שייכת מופיעה בהתמדה. גילה אומרת כי מי שלאחר זמן מה מרגישה שלא השתלבה – פורשת מרצונה. הנערות בגיל העשרה, תלמידות בתי־ספר מקצועיים, לומדות פקידות, הנהלת חשבונות, שרטוט. הריהוט תרומת עיריית רמת־גן, התמונות – מעשה ידי הבנות. על השולחן פזורים עיתונים ובמטבח מכינות הבנות קפה עם עוגה לפתיחה. על הקיר תלויה תכנית שבועית: מחול יצירתי, מלאכת־יד, כלכלת־בית, הרצאה בחינוך מיני, קוסמטיקה. בכל שבוע מתחלפת הפעילות. בצד התכניות תלוי לוח ימי הולדת של הבנות, של המדריכות, המתנדבת והעוזרת הסוציאלית מטעם משרד הרווחה, המבקרת אף היא בקביעות.

חלק מהנערות מטופלות אצלה והיא שהמליצה להן ליצור קשר עם המועדון. גם היועצות החינוכיות בבתי־הספר שבהם לומדות הבנות הפנו אותן הנה. בשיחה השבועית פורקים מהלב בעיות מציקות: אמא חולה כבר כמה שבועות, ההורים מסוכסכים, מריבה עם אח או עם חבר. לא תמיד המצב הכלכלי הוא גורם עיקרי למשבר או למצוקה. גם בנות מבתים מבוססים יחסית מחפשות כאן לב פתוח ואכפתיות למה שעובר עליהן.

מדי פעם גם מוזמנות האמהות. חשוב לשמור על קשר גם עם המשפחה, מסבירה גילה, חשוב גם שהאמהות תדענה לאן הולכות הבנות. ביום האם האחרון הגיעו הבנות בלווית אמותיהן לאחר צהריים של בישול משותף. אחר כך ישבו לאכול, סעודה ממעשה ידיהן. "בשנה שעברה התברר לנו שיש נערות שלא היו אף פעם בקיבוץ", מספרת גילה. "העובדת הסוציאלית שלנו ארגנה ביקור בקיבוץ ברורים. הבנות קיבלו הסבר מהי מזכירות הקיבוץ, מה זה חדר אוכל, רחצו בבריכה, ביקרו ברפת ובלול. למדו על חיי הקיבוץ מראייה ושמיעה, וזו היתה להן חוויה בלתי נשכחת, שלא יכלו לעבור בהזדמנות אחרת". את סיום שנת הפעילות חוגגים בחיק הטבע. נוסעים לפארק הלאומי. הבנות מכינות כיבוד ותכנית, מזמינים את המשפחה וצוות העובדים במועדון, ויצו מעניקה מתנה מיוחדת לכל בת. הבנות שהתגייסו לצה"ל באות לבקר, מספרות על שירותן הצבאי, שומרות על קשר עם "בית" נוסף לביתן הטבעי.

מעבר למסך הדממה

מאת ניצה גורביץ'

כ־40,000 בני נוער ישתתפו היום במיבצע התרמה לכל אירגוני החירשים הפועלים בארץ ומתאחדים, לצורך המיבצע המתקיים אחת לשנה.

בסך־הכל ישנם היום בישראל כ־160,000 איש הסובלים מליקויי שמיעה ברמות שונות: חירשים או כבדי שמיעה. פגיעה או ירידה בשמיעה נובעים מסיבות כמו: תורשה, מחלות, הריון בלתי תקין, תרופות, היחשפות לרעש ועוד.

קשיי השתלבותם של לקויי השמיעה בחברה השומעת נובעים בין השאר מפגיעה באיכות הדיבור, שהיא תוצאה נלווית לירידה בשמיעה. לפתרון בעיית התקשורת משתמשים לקויי השמיעה בשפת סימנים או דיבור, לצורך הבעה וקליטה במכשירי שמיעה וקריאת שפתיים.

אגודות שונות בארץ לטיפול בבעיית החירשים הוקמו ביוזמות שונות. אגודת אחיא הוקמה על־ידי חירשים צעירים, שמצאו עצמם מבודדים מהחברה השומעת. הם החלו לארגן פעילויות חברתיות במסגרת מועדונים לקהילת החירשים בארץ. האירגון מונה כ־5,000 חירשים. האירגון מופעל על־ידי מתנדבים חירשים באמצעות אנשי מקצוע, שומעים וחירשים גם יחד. בין השאר נאבקת האגודה על הכרת החירשות כנכות בחוקי המדינה.

מיחש, אגודה המטפלת בילדים מיום איבחון הליקוי עד גיל בית־הספר. ככל שאיבחון הליקוי מוקדם כך גדולים הסיכויים לצימצום הפיגור בין הילד לבני גילו השומעים.

שמע, אירגון הורים לילדים חירשים וכבדי שמיעה. מטפל בכ־4,000 בני נוער בכיתות א'–י"ב. האירגון בנוי ממרכז ארצי וממרכזים נוספים בירושלים, חיפה ובאר־שבע. במרכז פועלות מחלקות שונות האחראיות להכוונת החירש.

כשיב, אירגון כבדי שמיעה ומתחרשים, פועל כקבוצה לעזרה עצמית ותמיכה הדדית בין מבוגרים מעל גיל 18, שלקו בשמיעתם. ישנה באירגון קבוצה של כבדי שמיעה ששמיעתם לקויה בדרך כלל מילדות וקבוצה שניה, של מתחרשים שנפגעו בגיל מבוגר, בדרך כלל לאחר שכבר רכשו את שפת הדיבור.

רשת בתי ספר לחירשים פועלת במסגרת משרד החינוך והתרבות ומיועדת לילדים שנכותם אינה מאפשרת להם להשתלב במסגרות הלימודיות הרגילות של שמע. בבתי ספר אלה לומדים כ־350 תלמידים בכיתות א'–ט', והם נמצאים בתל־אביב, ירושלים, חיפה, באר־שבע, ובמיגזר הערבי: בנצרת ובבית־לחם.

"נוער הדממה", אירגון של חברים חירשים, הורים לילדים וצעירים חירשים.

מטרת האירגונים כולם לדאוג לצורכיהם ולרווחתם של ילדים, בני־נוער ומבוגרים, במסגרות חברתיות, כל אירגון שם דגש על גילאים שונים, פגיעות שונות בשמיעה והתאמת הטיפול ואבזרי העזר לרמת הפגיעה. היום, בעזרת המדע והטכנולוגיה המתקדמת, אפשר להגיע לאיתור ליקויי שמיעה בשלב מוקדם, לטפל בבעיה ולקבל תוצאות שלא חלמו עליהן פעם. אבל הטיפול והשיקום דורשים משאבים כספיים רבים. החל ממיכשור וכלה באמצעי עזר וההוראה מתוחכמים ויקרים. למי שמעוניין לתרום או לקבל פרטים, מספרי טלפון של כמה מהאגודות:

אחיא – 03־303355 לפנות לאסתר בריק.
מיחש – 03־415146 – צופית.
שמע – 03־335691 אהובה מגן.
כשיב – 03־6532200 – סילביה.

מותר האדם מן החוה – אין

מעתה גם נשים יכולות בעמידה

מאת אראלה דאור

בעולם בו הולכים ומיטשטשים ההבדלים בין המינים, עומדים הורים רבים נבוכים מול השאלה הנצחית תשנית של ילדיהם: מה ההבדל בין ילד וילדה. עד כה יכלו ההורים למצוא אחיזה בתשובה הקלאסית: ילדים משתינים בעמידה, ילדות בישיבה. אולם יתכן שהמצאה חדשה תהפוך אף תשובה זו למיושנת.

נשים ברחבי ארה"ב נענות בהתלהבות להמצאה שיכולה להביא מהפכה בהרגלי ההשתנה של בנות חוה. את המהפכה מביא התקן ממשפחת המוצרים לשימוש חד־פעמי, שמו Le Funelle, והוא מאפשר גם לנשים להשתין בעמידה. אסלות ומושבים מלוכלכים ומזוהמים לא יעיבו יותר על יציאה מהבית [illegible] הציבוריים ומסכנת הזיהומים, בקטריולוגיים ואחרים.

ההתקן הוא המצאה של הגב' לור הרפ (Lore Harp) מקליפורניה. לור הרפ שימשה במשך שנים רבות כמנהלת עסקים ועבודתה חייבה אותה להרבות בנסיעות. מדי שנה היא גמאה כ־150,000 ק"מ ונאלצה להזדקק לבתי שימוש רבים מספור שלא תמיד עמדו ברמה. "פשוט נמלאתי בחילה", היא מספרת, "חיפשתי דרך לפתור את הבעייה".

המשפך בנוי כרזוס פתוח המסתיים בצינורית באורך של 12 ס"מ והוא עשוי מנייר מצופה בעובי של כ־3 מ"מ. הרזוס מולבש אל הגוף, הצינורית מרחיקה את השתן אל האסלה.

ההתקן משווק בחפיסות של 20 יחידות כל אחת, בגודל המאפשר נשיאה בארנק. וכך, בעד פחות מחמישה דולאר לחפיסה, יכולות הנשים האמריקאיות לחסוך להן את האיומים של שירותים ציבוריים מזוהמים.

ההיענות להמצאה היתה מדהימה. העיתונות תיארה אותה כפריצת דרך וחמשת אלפי החפיסות הראשונות של השיווק הנסיוני נמכרו מיד.

לור הרפ, העוסקת בעצמה בשיווק המצאתה, עומדת במשא ומתן עם רשתות השיווק הגדולות, כך שבעתיד יהיה אפשר בארה"ב לרכוש את המוצר בבתי מרקחת ובסופרמרקטים.

אין ספק שהצלחת המצאה זו נובעת במידה רבה מהפחד של נשים מבתי שימוש במקומות ציבוריים. כבר בגיל צעיר ביותר מלמדים את הילדות להימנע מלשבת על מושב האסלה ולהשתדל שלא יהיה כל מגע בין הגוף והמושב – התנוחה המתבקשת, לכן, אינה נוחה במיוחד.

התעניינות במוצר באה גם מחוגים רפואיים הרואים בו אמצעי להקל על נשים מוגבלות בתנועתן, מפאת נכות או גיל או מסיבות אחרות.

ובארץ שלנו, שאינה משופעת בבתי שימוש ציבוריים נקיים – צפוי עתיד גדול למוצר קטן זה. לתשומת לבכם, היבואנים!

ראש אינדיאני לקיץ: בופונים בצללית בובתית, ולאנים ואבזורים רומאנטיים. אילנה כרמלי עיצבה

מה מתברר? אבוקדו...

האלה עלי קאסם עתאמנה

באסמה זוהרי אל חליל

עאידה אליאס זבאנה

מאת איזי לונג

אתה מוזמן להכתרת "מלכת האבוקדו של המגזר הערבי 1987" – ואתה גם הולך...

מה מתברר לך?

מתברר שבארץ יש לא רק אבוקדו אלא גם ערבים וכיוון שהערבים לא כל כך אוהבים אבוקדו צריך לדאוג שהם יאהבו...

מה עוד מתברר? שיש משרד פרסום ערבי, "אלכסנדאני", מקבוצת "אריאלי לתקשורת", שקיבל את תקציב הפרסום של "מועצת הפירות" לאוכלוסיה הערבית.

ומתברר גם, שתכנית הרדיו "סטודיו 1" של בית השידור הערבי היא תכנית די פופולארית, מפני [illegible] אבוקדו הגיעו למערכת 5000 (!) מכתבים, כולל [illegible] מירדן וממצרים (!).

ומתברר גם, שהאבוקדו הולך מצויין עם בשר, כפי שהוכיח המרשם של אחת הזוכות, שהגישה חצי אבוקדו ממולא בבשר טחון ברטבים שונים.

האבוקדו, מתברר, הוא גם טעים מאוד כשחותכים אותו לתוך אורז מבושל בתוספת נתחי בשר וענבניות. הגדילה לעשות הזוכה השלישית, שקרמה ואפתה "סינייה" על בסיס אבוקדו במקום טחינה – מעדן שהיה, לדעת רבים לפחות, גולת הכותרת של סעודת ההכתרה.

משהו? מעדן... אבל די מסובך להכנה (ראה מתכון מצורף).

שלוש הזוכות: באסמה זוהרי אל חליל (42) מרמאללה, האלה עלי קאסם עתאמנה (24) מריינה ועאידה אליאס זבאנה (45) מעוזה נראו נבוכות מגודל האירוע, אבל גם מאושרות מחלקן בו ומן המעמד שאותו כיבדה בנוכחותה, ובמלים קצרות, רעיית השגריר המצרי נגווה בסיוני.

הנה, הרבה דברים מתבררים לך כשאתה הולך להכתרת "מלכת האבוקדו של המגזר הערבי 1987"!

להלן המתכונים הזוכים:

"סינייה" עם אבוקדו, תפוחי־אדמה ופיסטוק חלבי

ל־6 מנות.

חומרים:

1 ק"ג אבוקדו בשל, 1 ק"ג תפוחי־אדמה, ¼ ק"ג בשר אדום טחון, 50 גר' צנובר, 100 גר' פיסטוק חלבי, כ־200 גר' זיתים ירוקים [illegible] מלח, פלפל שחור, אגוז מוסקט

אופן ההכנה:

מבשלים את תפוחי האדמה. בינתיים, מטגנים את הבשר במעט מרגרינה. מורידים מהאש. מטגנים את הצנובר ואת הפיסטוק־חלבי עד לקבלת צבע זהוב, ומערבבים יחד עם הבשר. מתבלים במעט מלח, פלפל שחור ואגוז מוסקט. מרסקים את הזיתים. מקלפים את האבוקדו. מועכים את תפוחי האדמה המבושלים עם האבוקדו. מתבלים במעט מלח ופלפל שחור. ניתן להוסיף גם שיני שום כתושות ומעט שמן זית. משמנים תבנית אפיה בגודל בינוני בשמן זית. שמים מחצית מכמות העיסה, פורשים מעל זה שכבת בשר והפיסטוק־חלבי ומכסים בשיכבה השניה של תפוחי־האדמה והאבוקדו. מקשטים בפיסטוק־חלבי מטוגן. ומכניסים לתנור ל־3 דקות.

להגיש חם עם סלט ירקות.

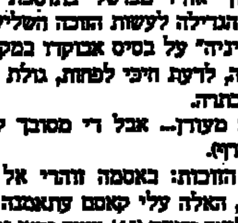
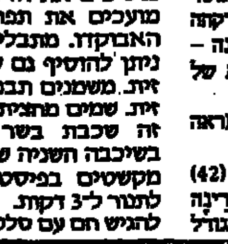
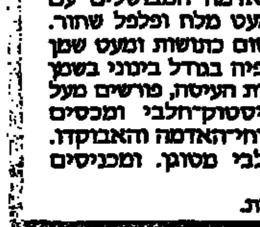

תיקן חצות

מה לעשות עם הדברים האלה שאצים־רצים במטבח כאשר נדלק עליהם האור בהפתעה – ובעברית פשוטה: איך להיפטר אחת ולתמיד מהג'וקים

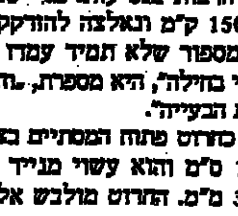
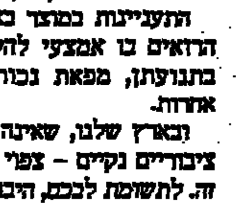
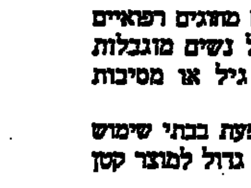

הסל של מרתה

מאת מרתה מיירלס

בפעם האחרונה שעברתי את בדיקות הבטחון בדרכי לטוס ארצה, אף אחד לא שם לב שאני נושאת עמי את הנשק הסודי האמריקאי החדש, הנקרא "קומבט" (Combat) היו לי אריזה אחת לעצמי ואחת לאיש צבא בכיר. שנינו היינו במרדף אחרי אותו האויב – התיקן (ג'וק) המצוי.

המוצר מורכב ממלכודות עם קוטל־חרקים חדש, ונראה שזה עובד. אפילו ה"ניו־יורק טיימס" שיבח את המוצר. אחרי שלושה חודשים של מאבק בלתי־פוסק בעזרת קומבט, אינני יכולה לטעון שמטבחי נקי לגמרי מתיקנים, אך הוא קרוב לזה. למעשה, אינני זוכרת תוצאות טובות יותר אלא בחודשים שאחרי הריסוס המקצועי, וזה בדרך מאמץ רציני בריקון כל ארונות המטבח.

ה"קומבט" יעיל רק למשך שלושה חודשים, לאחר מכן צריך להחליף את מגשי הפתיונות. עד עתה לא ראיתי את המוצר מוצע למכירה בישראל.

כשהזמן פועל לרעתי ולטובת התיקנים, ביקרתי אצל רפי לידור, האנטומולוג הרפואי הראשי במשרד הבריאות, שהוא הגורם הרשמי המומחה לתיקנים וליצורים רוחשים אחרים. מחלקתו היא זו המנהיגה הוראות ורשיונות למדבירים המקצועיים, מאשרת שימוש בכימיקלים לשימושם ולשימוש הציבור, ומייעצת ומזהירה בנושא פיקוח על החרקים.

תמיד הנחתי שהתיקנים הם חלק בלתי נפרד מהחיים בארץ. רפי לידור טוען אחרת: בית בלי תיקנים הוא מטרה ניתנת להשגה, אפילו בלי עזרת מדביר מקצועי. יש להדגיש שזה דורש מאמץ והקדשת זמן. לידור אינו רוצה לגזול את פרנסתם של קרוב ל־1000 מדבירים, אבל דעתו היא שמדיניות בנושא פיקוח על המזיקים. הוא מאמין שמוטב שהאוויר יהיה חופשי מרעלים חזקים. לטענתו, יכול בעל הבית להילחם במסירות, בעצמו, ולהשיג אף תוצאות טובות יותר מהמקצוען המשתמש בכימיקלים חזקים. לידור גם מציין ששיטת "עשה זאת בעצמך" פשוטה, [illegible] על־כל־פנים, הדברה מקצועית אינה יקרה – כ־40 ש"ח במבצע.

לפני שנרדן במתודולוגיה, כמה מונחים בנושא השם. העממי "ג'וק" מתייחס לחרק המשמש בבית; והמכונה, בדרך כלל, היא לתיקנים. השם "ג'וק" בא אלינו עם המתיישבים הראשונים מרוסיה. כמה "צברים" מקומיים של קוטלי־חרקים, מעדיפים את השימוש במלה "מקק" במקום "ג'וק" בתוויות שלהם, אך גם זה אינו מדויק, כפי שמציין לידור. לפי המילון שלי (עברי־אנגלי) פירוש המלה "מקק" הוא תולעת־ספרים.

המינוח הנכון למלה "ג'וק", לפי לידור, הוא "תיקן", ברבים תיקנים. המונח הזה מקורו ב"תיק", הוא ה"תיק" החום, שבו מטילות הנקבות את הביצים. תיקים אלו נדבקים למקומות מסתור בבית, כמו בצידם האחורי של הכיורים והרהיטים. התיקנים הצעירים יוצאים לאוויר העולם כעבור ארבעה עד שישה שבועות.

איתרנו שלושה סוגים עיקריים של תיקנים בארץ. ה"ג'וק" המצוי במשק הבית הוא תיקן גרמני, קטן וצבעו חום בהיר עם פסים בגבו. סוג זה מתרבה במהירות, אך באופן תיאורטי אפשר להתגבר עליו, ולהשמיד כיוון שאינו בא דרך הביוב. הוא מועבר לעיתים קרובות דרך קרטונים של מזון או מהשכנים.

באיזורים ההדריים רואים בדרך כלל תיקנים כהים יותר. הגזע המזרחי. הם מעט יותר גדולים מהגרמנים, אך לא הגדולים ביותר.

הגדולים ביותר – והקשים ביותר להדברה – הם התיקנים האמריקאיים. הם רצים מהר מאוד ויכולים לעוף. מערכת הביוב שלנו מלאה בהם והם יכולים לגרום לזיהומים. הם נכנסים לבתים לעיתים קרובות דרך צינורות הביוב, והדרך היחידה להתגבר עליהם היא על ידי ריסוס מערכת הביוב של כל הבית, הבנין, או השכונה.

ולפני שאתם רצים סביב הבית בנסיון לזהות את סוג הג'וקים, זיכרו כי אפשר לטעות בקלות בזיהוי הצעירים. שיטת ההדברה שלכם צריכה להיות מכוונת נגד כל הסוגים כאחד. ולהשמיד גם נמלים אם הן בנמצא.

גם אם אינכם רואים את הג'וקים לאור היום, אתם יודעים שעליכם רק לערוך ביקור לילה במטבח ולראות אותם מתרוצצים כשהאור נדלק. אפשר גם לקחת פנס ולהאיר באופן פתאומי נקודה חשוכה, מתחת לכיור או מאחורי המקרר, לראות אם יש משהו מפחיד שם. כמו כל אויב, זה מועיל להבין אותם מבחינה פסיכולוגית ופיזיולוגית, לפני הכרזת מלחמה. תיקנים אוהבים לחות ומקומות צרים וחמימים. הם זקוקים למזון, אם כי מעט מאד. האנטומולוג לידור החזיק בחיים פעם ג'וק במשך שלושה חודשים בחתיכה קטנה של לחם.

אם אתה מתכוון לשחק במשחק הצייד הגדול בלי עזרה מקצועית, רפי לידור מציע התקפה משלושה כיוונים: עם אבקה, תרסיס ופתיון רעיל. את התרסיס אפשר למצוא בקלות בחנויות המכולת, במרכולים ובחנויות לצרכי הניקוי. מדובר בסוגים שונים של תרסיסים נגד תיקנים ונמלים המשווקים לציבור עם מספר רשיון של משרד הבריאות.

באשר לאבקות ופתיונות, צריך לחפש אותם בחנויות לממכר זרעי גינה, צבעים וחנויות לצרכי גינות. גם אז המבחר דל. מצאתי אבקה אחת, בשם אקרדיניקטול, בחנות לצרכי גינה, ואחת בשם דיאזינון. בחנות זו לא היה פתיון רעיל מוכן למכירה, אך הבנתי שקיימים לפחות שני מינים: ליאגון וצפלון. כמובן שאפשר להכין במו־ידיך פתיון מורעל על־ידי מזון מתוק (נאמר לי שג'וקים אוהבים חמאת בוטנים מתוקה) ונוזל קוטל־חרקים. הנסיון יכול להיכשל כיוון שלנוזל קוטל החרקים יש ריח הדוחה אותם במקום למשכם.

אם אפשרי, מציע לידור, שלושת "כלי־הנשק" יהיו מורכבים משלושה כימיקלים שונים כיון שהתיקנים מתחסנים במהירות. בהתקפה משולבת – אם רעל אחד לא יעזור, השני עלול להשיג אותם. המרכיבים המדויקים של כל מוצר מודפסים על התווית בעברית, ולעיתים קרובות גם באנגלית וערבית.

שמעתי שבכמה מהחנויות מוצעים – באופן בלתי חוקי – קוטלי־חרקים חזקים במינונים המיועדים רק לאנשי מקצוע. צריך לדחות הצעות אלה מפני שהן מסוכנות ובלתי חוקיות. כמה מהחובבים חושבים שאם הם משתמשים בכימיקלים לא לפי ההוראות, הם יקבלו תוצאה יותר טובה. זה בוודאי יכול להיות מסוכן.

האנטומולוג לידור אומר שהוא משתמש בביתו במוצרים שאושרו לשימוש הציבור והם משפיעים לכמה שנים. הוא עשה זאת כמובן "במסירות מיוחדת".

השלב הראשון הוא האיבוק. התיקנים אוהבים את רשת החשמל. סיגרו את זרם החשמל הביתי, ואחר כך שימו אבקה בחורים הקטנים של השקעים. (כמובן שזה אינכם יכול לעשות עם נחלה) לידור אומר שיש מכשירי עזר דמויי מזרקים כדי להחדיר את האבקה לשקעים ולסדקים בקירות. אפשר גם להשתמש בקסם.

נסה לחשוב כמו ג'וק. רד לרצפה ואבק תחת הכיורים, המקרר והתנור והאפיה. אחר כך, עלה על הסולם, ונסה לדחוס אבקה ברווח בין ארונות המטבח והקיר. לידור מעדיף ארונות בלי דפנות אחוריים, אך הם אינם בנויים כך. הוא גם אינו נלהב לשימוש בנייר ארונות כיון שהתיקנים אוהבים להסתתר מתחתיו.

שלב שני – עדיף לאחר יום־יומיים – הוא הריסוס. קודם נסה את הגישה הישירה: אחר חשיכה, האר באופן פתאומי בפנס את המקומות החשובים במטבח ובחדרי השירותים ורסס כל דבר שרץ מהר. השאר פס של תרסיס לאורך השוליים התחתונים של הכיורים וכו'.

לאחר מכן, רוקן את כל הארונות מכלים ומוצרי מזון (וגם מהמקרר), כמו שהיית עושה לפני הדברה מקצועית. רסס בצורה יסודית עד לרוויה את הארונות, הדלפקים והרצפה. נעל את החדר לכמה שעות, רצוי לכל הלילה. למחרת יש לאוורר היטב, לנקות את משטחי העבודה ואת הרצפה, [illegible] למעט הפינות, והחזר את הכלים למקומם. כדאי שהמזון ישאר ארוז בצורה הרמטית למניעת חזרת הנגע.

אם אתה מקוה למנוע את חזרת התיקנים דרך צינורות הביוב, נחוץ צעד נוסף המצריך קניית קוטל־חרקים נוזלי. עליך לאתר את נקודות החיבור המרכזיות של הביוב – בעזרת ועד הבית או השרברב – ולשפוך כמות של בערך חצי ליטר לכל נקודה. רצוי לארגן את כל הבנין למלחמה בתיקנים. לפעמים נוקטת העירייה פעולות כאלה בכל השכונה.

שלב שלישי, כמה ימים לאחר הריסוס, הוא הפתיונות המורעלים. צריך לפזרם בפינות המטבח וחדרי השירותים – אך רק במקומות שאין לילדים או לחיות השעשועים גישה. ודא שכל המזון ארוז, כדי שהג'וקים לא יימשכו לדברים הלא־נכונים.

כעבור חודש עד שישה שבועות ייצא לאור העולם דור חדש של תיקנים אשר לא הושפעו מהריסוס. נסה בעזרת הפנס לראות מה קורה – ורסס כל דבר שזז. אם אתה רוצה להיות בטוח לחלוטין בהשמדת הדור החדש לפני שהוא יתרבה, עליך לחזור על שלושת השלבים מחדש. לאחר זאת, אומר לידור, יהיו לך חמש או שש שנים של שקט, אם תשמור על רמה גבוהה של היגיינה ביתית.

לאחר שמיעת כל ההוראות הללו, בעל הבית הממוצע – כולל אני – יכול לשאול האם לא יהיה זה פשוט יותר מלכתחילה לשכור את שירותיו של בעל מקצוע. לפי לידור, החומרים החזקים ביותר של המדביר המקצועי אינם מחסלים את ביצי הדור הבא של הג'וקים. אך הוא גם מודה שהחומרים המרוכזים המקצועיים פועלים לטווח ארוך יותר ומחסלים את הדור הבא של התיקנים לאחר שהם בוקעים, ולפני שהם מטילים ביצים. המדבירים המקצועיים נותנים רק שנה אחריות. לידור מזהיר להתייחס לאחריות ברצינות כיון שנהוג לשלם למדביר עם סיום העבודה בלי אפשרות לראות את ההשפעה. אם התופעה מתחדשת לפני חלוף שנה, סביר שהמדביר יטען שהתיקנים באו ממקור חיצוני ולכן אין דופי בעבודה שלו.

אם אתם אכן מחליטים להזמין מדביר מקצועי, זיכרו כי התקופה מפורים עד פסח זו "העונה הבוערת". הזמינו מיד אם אתם רוצים לאחד ריסוס נגד ג'וקים עם נקיון פסח. עליכם לדרוש לראות את רשיונו העדכני של המדביר מטעם משרד הבריאות. עדיף שבעל המקצוע עצמו יבוא לעשות את ההדברה ולא ישלח עוזר לא־מומחה או מתלמד. בחברה המעסיקה כמה עובדים, על כל עובד לשאת תעודה מטעם החברה המעידה, שהוא אמון על מקצועו.

עליכם גם להזכיר למדביר שהחוק מחייב להשאיר מסמך המעיד על סוג הכימיקלים וחוזקם למקרה שתהיה תופעת לוואי – למרות שמקרים נדירים. המדביר חייב גם לתת הוראות לכמה זמן יש לסגור את המקום ואיך לאוורר לפני שבני הבית נכנסים.

לידור מזהיר את הצרכנים מפני מדבירים המפרסמים שהם עושים את העבודה "ללא הוצאת הכלים". [illegible] בחומרים בלתי יעילים.

לידור מוסיף שאי אפשר לתבוע מדבירים בגין פירסום שהם מרססים "ללא הוצאת כלים". צריך לתפוס אותם בעזרת בדיקות מעבדה שיוכיחו הימצאות חומר כימי אסור על כלים או מזון. המשרד אינו מארגן בדיקות כאלו כיון שזה יכול להשתמע כ"שידול". הוא אומר שבעוד שהמשטרה משתמשת בטכניקות כאלה לגבי הזנות, אין משרד הבריאות רואה את הדבר מתאים במקרה זה. [illegible] שידול לזנות.

מדביר מקצועי [illegible] בשם יוסי, [illegible] אפשר בשנים שאחר [illegible] להפסיק רק את הרצפות ומתחת לכיורים בלי להוציא את הכלים. זה לפחות אינו בלתי חוקי. המדבירים מציעים בדרך כלל לרסס גם מגירות בעליים ואת הספגלים בכל הבית, למרות שלידור חושב זאת כפיזור בלתי נחוץ של רעלים.

אותו יוסי מודה גם, שהמקצועיים אינם מתנדבים בדרך כלל למצוא את נקודות הביוב ולטפל בהם. אך אם המזמין דורש זאת – המדביר יבצע בתוספת של חמישה שקלים לכל פתח הקשור לביוב.

יש נקודה אחת שלגביה אני מסכימה עם המדביר ולא עם לידור. והיא, האם לרסס דירות חדשות או ריקות לפני שנכנסים? נראה לי, כמו גם למדביר, שרצוי לעשות זאת ולחסוך את כל הבלגן כשכבר גרים בדירה.

במקרה של דירות חדשות לגמרי, לידור טוען שזה לגמרי לא נחוץ. "אל תרעילו סביבה נקיה", הוא מייעץ. יש סיכוי מעט מאד למצוא תיקנים במקום שאף אחד עדיין לא התגורר או אכל בו. ידידי יוסי המדביר מתנגד לה: "מי אומר שהבנאים לא אכלו את הכריך בדירה שלך?" יותר מכך, ג'וקים יכולים לבוא יחד עם המטען מהדירה הישנה.

כאשר זה נוגע לדירה או בית מיד שניה, אינני משוכנעת לגמרי בצדקת דעתו של לידור שזה תלוי בהרגלי הנקיון של הדיירים הקודמים. איך אתה יכול להוכיח על כך?

רבים מהמדבירים מציעים היום תרסיס "ללא ריח" העולה קצת יותר מאשר הסוגים המצויים. לידור מציין שהתרסיס ללא ריח הוא קצת פחות יעיל מהרגיל, ומוסיף שהתרסיס נטול הריח מכיל חומר שאליו רגישים במיוחד החתולים. כללית, הוא אומר שחתולים וצפורים יותר רגישים לקוטלי־חרקים מאשר כלבים. בכל מקרה יש להוציא את בעלי החיים בזמן הריסוס ובמשך כמה שעות לאחר מכן – כמו בני האדם.

אם ברשותך בעלי־חיים, יהיה זה חכם אם תתייעץ בווטרינר האם לערוך ריסוס יסודי, עם או בלי מדביר מקצועי. יש וטרינרים הנוקטים עמדה זהירה ומייעצים נגד ריסוס בקוטלי חרקים.

יש כמה דרכים לא כימיות למלחמה בתיקנים, אך השפעתן חלקית. ערכתי נסיון עם מוצר מסחרי הנקרא "רואצל – מלכודת המקקים" (מתוצרת פימוקילה האיסלקית), שהוא מלון עשוי פלסטיק. המקקים נמשכים לתוכו בלתי רעיל ונלכדים בפנים. זה אינו מתאים לאיסטניסים, כיון שיש לשטוף מדי פעם את החלק העליון ולסלק את הג'וקים שנלכדו. אך זה אכן לוכד אותם.

ניתן להשיג עוד מוצר נגד תיקנים הנקרא מקמט אינסקטייפ (תוצרת הרקו, ארה"ב). הוא מורכב מרצועות קטנות ודביקות שאותן מצמידים למקומות שונים במטבח ובמקומות נגועים אחרים. התיקנים מטיילים על הרצועות, סופגים את החומר הרעיל, ומתים תוך זמן קצר. כנהוג עם פתיונות אחרים, אין לשים אותם במקומות פתוחים שבהם יש גישה לילדים או לחיות בית.

באשר למוצר האמריקאי החדש – "קומבט", שבו התחלתי את המאמר, לידור זוכר שניתן לו רשיון יבוא [illegible] שהוא בנמצא במקום [illegible] הוא מיוצר על ידי [illegible] סיאנאמיד", [illegible] למשך שלושה [illegible] עד של 5 ש"ח. [illegible] ילדים. [illegible] שאפילו במקרה שילדים או בעלי חיים, אוכלים את החומר, החומר פעיל "הרבה מתחת לרמה שתגרום נזק כלשהו". החברה טוענת שגם אין שום סיבה לדאגה אם חיות בית תאכלנה את התיקנים שהורעלו מ"קומבט".

שימוש בכימיקלים נגד תיקנים צריך להיות תוספת, ולא תחליף, לצעדים היגייניים המונעים את הבית מלהיות מקום מושך למגורי המקקים. בין אלה: לא לשמור עיתונים ישנים ולהשליכם מוקדם ככל האפשר למכלי האיסוף (אמנזיר תשמח לקבל אותם). כידוע, מזון מהווה מוקד משיכה למקקים, אך לא ידעתי, עד שלא קראתי את הפרסומת של "קומבט" ש"מקקים אוכלים סבון ומשחת־שיניים".

הצעה אחת בפרסומי החברה מצאה חן בעיני באופן מיוחד כיון שיש לי ילד האוהב להשאיר חצאי כריכים. הפרסום מסתיים בלשון זה: "השגחה על הרגלי הטיפת מזון של ילדים: שארית עוגיה על שולחן או קרוב ללחם יכולה להיות סמורגאסבורד (ארוחת בוקר ידועה של הסקנדינבים) של התיקנים לחודש".

על הדשא

בעריכת ארנון מגן

"סב יום" – מקום מפגש לוותיקי עמק־יזרעאל

כתב: יצחק מרידור
צילם: אלי יוסף

ההחלטה להקים בעמק מרכז־יום לקשיש, שישרת את הוותיקים הראשונים של האיזור, גמלה במועצה האזורית עמק־יזרעאל לא רק בשל רגשי הוקרה והערכה עמוקים וכנים כלפי אבות ההתיישבות העובדת, הרצון לגמול להם ברוך באותה על מפעל חייהם – אלא גם כדי לענות על צרכים של ממש שהתעוררו במשקים ולהתמודד איתם בצורה קלה, יעילה וחסכונית יותר בכוחות משותפים, במסגרת גדולה, במקום בכל מושב וקיבוץ לחוד.

את המשימה של הוצאת רעיון זה לפועל הטיל ראש המועצה דאז, ישראל „סולה" פרדקין, חבר מושב תל־עדשים, על גברוש בושתן, חבר קיבוץ יזרעאל, עובד סוציאלי וגרונטולוג. גברוש ואיתו אלי אנגלנדר, סגן ראש המועצה האזורית, נרתמו לפרויקט בהתלהבות ובדבקות. עתה עומד „המרכז" על תילו והוא מוקד של פעילות בקרב קשישי האיזור.

„היום, חודשים ספורים אחרי הפעלתו המעשית של המרכז, אני יכולה להגיד, שגברוש עשה עבודה לתפארת, יוצאת מהכלל", אומרת לי אירים קליין, מנהלת המוסד החדש, ששמו בישראל „סב יום". „גברוש תכנן מרכז־יום יהודי, שלא יהיה חברתי בלבד או שיקומי בלבד, אלא מעין שילוב של הכול, מתוך תפיסה שלשיקום יש ממילא גם היבט חברתי: אדם חולה, אפילו אחרי אירוע מוחי, עם בעיות נירולוגיות, בעיות גפיים ואחרות, זקוק גם לשיקום חברתי. אנחנו גם קולטים במרכז שלנו אנשים עצמאיים. אני גורסת שאנשים אינם צריכים להיות מוגבלים פיזית כדי שיזדקקו למקום כזה. לכן 'סב יום' הוא מרכז־לקשיש משולב ויחיד במינו בארץ כולה".

ידידי יוסף ורד, איש כפר־יהושע, הוא אדם „צעיר" בן 77, המבקר פעמיים בשבוע ב„סב יום" החדש: גבה־קומה ובריא־גוף, שלחיצת יד שלו משאירה בך, גם היום, לא פעם „סימנים כחולים". רק לפני שנים אחדות פרש מעבודתו כמנהל חשבונות ראשי של המושב. הוא הרבה לטייל בעולם, אוסף בולים נלהב ועסוק ימים אחדים בשבוע בעבודות התנדבות, כגון הדרכת קשישים במוסד לביטוח לאומי ועוד.

וזה מה שאומר יוסף: „אני נהנה מאוד לבקר ב'סב יום' וכמוני גם האחרים. יש לנו כאן מבנה נאה, אנחנו פוגשים ידידים ותיקים ויש כאן שפע של עיסוקים הן בתחום הלימודי־חברתי והן בתחום השיקומי".

חיים ראם, איש בית־שערים, הוא יו"ר „האגודה למען הקשיש" בעמק. ראם, שכבר רשם לזכותו הקמתו של בית אבות אזורי אחר, בגבעת־המורה בעפולה, המשרת ארבע מועצות אזוריות בעמק ובן את עפולה ומגדל־העמק, גאה מאוד במוסד החדש שעל הקמתו טרח, יחד עם אחרים, לא מעט: „'סב יום' איננו לוקסוס. הוא בא לענות על צרכים אמיתיים וחשובים, וההוכחה לכך היא המספר הגדול של המתדפקים על דלתותיו. הקמנו בית יפה ומרווח ועכשיו צריך למלא אותו תוכן. לי נדמה שאכן עלינו על הדרך הנכונה, לא מעט בזכותה של המנהלת, אירים קליין, העושה כאן עבודה נפלאה".

„סב יום" ליד מרחביה: שילוב של שיקום גופני, קשרים חברתיים ולימודיים

לא במקום הבית

„התפיסה הייחודית שאימצנו לעצמנו היא שמכתיבה לנו גם את השותפים שלנו", אומרת אירים קליין ואינה שוכחת להזכיר את השותפים במפעל המסייעים לה: אש"ל, קופת חולים ומשרד הבריאות.

„עם התחלת ההפעלה קלטנו אצלנו את 'חוג הוותיקים', חוג שהיה פעיל פעמיים בשבוע כמסגרת לימודית במכללת 'אוהל שרה'. החוג נקלט בגרעין של אנשים בעלי מוגבלות קלה, המסוגלים לשרת את עצמם, וסביבו פיתחנו את הענף החברתי. חוג הוותיקים לא היה מסוגל במתכונתו הקודמת לקלוט אלא עצמאיים בעיקר, ואילו אנחנו רואים לנגד עינינו כל זקן בקהילה. באים אלינו קשישים מכמעט כל יישובי המועצה האזורית יזרעאל וכן מגולדת, רמת־צבי וכפר־יחזקאל, ולשיקום מגיעים גם מעפולה, מנצרת עילית ומגדעונה, ממושבי תענך ועוד".

רוב באי הבית הם בני גיל 75 פלוס־מינוס. כ־40 איש הם מעל גיל 80. אבל יש גם צעירים יותר, סביב גיל 60. רובם מגיעים לבית פעם או פעמיים בשבוע. אנו גורסים, אומרת אירים, ש'סב יום' אינו תחליף לבית, הוא רק מוסד משלים לבית. חלק גדול מן הבאים אליו, ובמיוחד הקיבוצניקים, עדיין עובדים בקיבוציהם, וגם המושבניקים פעילים במידה מסוימת במשק ביתם.

„אנחנו מהווים קודם כול עילה למפגש חברתי רחב. אנו עוסקים בשכבות גיל שהולכות ומצטמצמות. רוב ההתיישבות בעמק הולה בתקופה קצרה יחסית, בשנים 1921 עד 1926. רוב הראשונים הם גם מאותו רקע תרבותי, מאותה ארץ מוצא, עם אותה שפה, אותו חינוך. כל חייהם בארץ היו עסוקים בבניית המשק, בהקמת המדינה. כל השנים הם כמעט לא נפגשו ביניהם, והנה היום הם נפגשים ויש להם על מה לדבר ולשוחח. הרקע וההיסטוריה המשותפים לאנשים אלה גם מכתיבים לנו את בחירת העיסוקים ב'סב יום': ותיקים אלה עזבו כרובם בנעוריהם את הספר, את הלימוד המסודר. היום, לעת זיקנה, הם כמהים ללימודים. כמובן, יש מכללות. אבל בגיל זה יש גם בעיות. לא נוח לו לאדם שיש לו בעיות שמיעה, למשל, לחזור ולשאול מורה במכללה: 'מה אמרת?' הם מרגישים יותר טוב בין בני גילם.

„ה'סב יום'", אומרת אירים, „לא נועד לשמש לוותיקי העמק כ'מקום' בית. הוא בסך־הכול מעין גורם שאליו הם 'מתנדבים' פעם, פעמיים בשבוע, וזה נותן להם כוח להמשיך. מרכז־יום כמו שלנו אינו בא לפתור את כל הבעיות, אבל הוא חלק מרכזי של פתרונות.

„אנו מציעים לקשישים מסגרת לימודית, תעסוקתית, שיקומית, אך מעבר לתעסוקה פרופר זה נותן את המפגש החברתי. המטרה היא לא תמיד זאת הנראית לעין. אנשים באים כדי לפגוש אחרים, כדי לצאת מתוך לגדר, ואין חשוב מזה".

פיזיותרפיה וחוג לפסיכולוגיה

ב„סב יום", הסמוך למרכז הפסיכולוגי של המועצה ליד קיבוץ מרחביה, מבקרים מדי יום 60 עד 80 קשישים. הם מוסעים, בהרבה אהבה ודאגה, בהסעה מאורגנת מטעם המועצה האזורית, בשיתוף עם הקיבוץ או המושב ובעזרת הרבה מתנדבים, רובם בני משפחה, המלווים, דואגים, מושיטים יד.

השעות – הלא־רבות – שהם עושים ב„סב יום" חולפות ביעף. חלקם מקבלים טיפול פיזיותרפי, אחרים משתתפים בחוגים לתנ"ך, להיסטוריה, ל„סוגיות לאומיות", לספרות, לפסיכולוגיה, לחגי ישראל. בין חוג לחוג שותים תה, עושים התעמלות. יש שמעדיפים מלאכת יד, כמו עבודות בקרמיקה, בנחושת, בבדים. יש גם חוג דרמטי וחוגים להאזנה למוסיקה, לגידול צמחי בית, לסריגה ושזירת פרחים ולציור. מעטים אף אוכלים כאן את ארוחת הצהריים.

לקראת הצהריים מורגשת באוויר מתיחות: הגיע הזמן לנסוע הביתה. לגבי לא מעטים מהם זהו מבצע מעייף המחייב הרבה כוח. אך כולם – כך לפחות התרשמתי – סבורים שהמאמץ כדאי והשעות שהם ב„סב יום" יקרות להם וחשובות. איש מהם לא יוותר עליהן.

הארוחות הן הזדמנות לשיחות רעים

החכם והפיקח

על הנזק הציבורי שנגרם עם הדיונים על הסיוע לתק"ם

כל אחד יודע כי החכם לא מכניס עצמו למצבים שהפיקח יודע כיצד להחלץ מהם. „כל אחד" אמרתי: אולי כולם, מלבד התק"ם. „סיפור" המאבק הציבורי שהתנהל בוועדת הכספים של הכנסת מסביב להלוואה לפריסת חובות קיבוצי התק"ם הוא „קייס" קלאסי, כיצד אסור להסתבך במלכודת פוליטית שהנזק הציבורי שלה כלל אינו שקול כנגד היתרון, כביכול, שהושג עם אישור ההלוואה לפני מספר ימים. עובדה, הקיבוץ הארצי, שגם חלק מקיבוציו נמצאים בצרה צרורה, בחר במסלול שונה לגמרי של גיוס כספים, בלא שנחשף בעצמה רבה כל־כך לביקורת ציבורית קטלנית.

בשורה האחרונה – כמאמר הביטוי האהוב על הכלכלנים – נקבל הלוואה לאו דווקא בתנאי ריבית מי־יודע־מה. אולם בציבור הרחב נתפסים הדברים כאילו שוב זכתה התנועה הקיבוצית בנתח הגון מן ה„עוגה" הלאומית המדולדלת. על חשבון מי? כמובן, על חשבון התנחלויות, אך גם על חשבון ערי הפיתוח. התרגיל המבריק של הליכוד – בין שתוכנן כך ובין שלא – העמיד את התק"ם כמי שבעזרת מניפולציות פוליטיות של מפלגת האם שלה גוזלת את כיבשת הרש. אם יש אבטלה בעיירות הפיתוח ואם יש בריחת הדור הצעיר מהן, הנה לך הסיבה – הקיבוצים מקבלים (ואילו הם ממשיכים להיות על תקן של מקופחים. רק חכו לבחירות ותראו איך אפשר לעשות מהלוואה קטנה, יחסית, הון פוליטי גדול. אחר־כך לך וצעק שאין לך אותה.

כבר עתה נשמעים קולות במפלגת העבודה, המודאגים מן הנזק האלקטורלי הצפוי למפלגה מהמאבק העיקש שניהלה למען אישור ההלוואה לתק"ם. קולות אלה יילכו ויגברו, קרוב לוודאי, ככל שיקרבו ימי הבחירות העליונים. אך מה היה קורה, למשל, אילו התק"ם היתה מצטרפת לדרישה – לא־עניינית ככל שתהיה – לכרוך את הסיוע שיינתן לה עם סיוע כספי גם לעיירות הפיתוח? מדוע היינו צריכים להעמיד עצמנו בעיני הציבור, שאינו מבין ובקי בכל רזי העניין, כמי שאינם מוכנים לכרוך את צורכיהם עם אלה של עיירי הפיתוח? גם אם עניינית לא היה יוצא מכך כלום, קרוב לוודאי שהיינו חוסכים הרבה עוגמת נפש ונזק ציבורי ארוך־טווח.

כאמור בכותרת – ראה את ההבדל בין החכם לבין הפיקח. חבל ש„הצלחנו" להיות מתוסרים אל מצב אווילי וחסר טעם כל־כך. הנזק כבר נגרם והוא ללא ספק כבד. הרבה כסף לא נראה מכל הפרשה, אך גם הרבה כבוד לא ייצא לנו ממנה. האם זה בכלל היה שווה? תמהני.

המזכיר רן כוהן, עלון צרעה

רשות הדיבור לגברים

ושוב – בעניין קיפוחה האמיתי או המדומה של האשה (ומוטב לומר: החברה) בקיבוץ. יש קיבוצים שעושים סטטיסטיקה של העמדות שתופסות החברות בקיבוץ, ויש קיבוצים שעושים את הסטטיסטיקה של השתתפותן בשיחות הקיבוץ.

וכך מצאנו באחד העלונים סיכום שנתי (1986) של השתתפות החברים והחברות ב־41 שיחות הקיבוץ שנערכו אותה שנה. המדובר בהשתתפות פעילה, כלומר נטילת זכות דיבור, ולא כהשתתפות סבילה שכל־כולה ישיבה על הכסא והאזנה לדוברים. הסטטיסטיקה בודקת השתתפות זו לפי הנושאים שנדונו בשיחות.

והנה התוצאות: בכל הנושאים היתה השתתפות החברים גבוהה מזו של החברות. המקסימום שאליו הצליחו החברות להעפיל הוא 46% (כלומר, 46% מן הדוברים היו חברות, ו־54% חברים) – בנושאי בריאות. השתתפות נסבלת היתה לחברות גם בנושאים „קבלה למועמדות" (37%) וחינוך (35%). אבל בנושאים אחרים – משקיים ואחרים – היתה השתתפותן הפעילה של החברות זעומה למדי: 9% בענייני רכב, 14% בנושאים פוליטיים ורעיוניים, 16% בנושאים משקיים או נושאים הקשורים בעבודה, 27% בנושאי בחירות ופניות אישיות.

אגב, נושא אחרון זה היה הנדון ביותר בשיחות הקיבוץ באותה שנה: נערכו בו 34 דיונים. אחריו באים, בהפרש ניכר (17) דיונים בבעיות חברה וקליטה. לעומת זאת, בעיות חינוך, למשל, נדונו במרוצת השנה ארבע פעמים בלבד, ודיונים פוליטיים התקיימו רק חמש פעמים. אגב, כמעט שכחנו: הקיבוץ הוא של „השומר הצעיר". אילו היה זה קיבוץ של התק"ם, ספק אם היינו מוצאים אפילו מספר כזה של דיונים פוליטיים.

רחל המשוררת: השיר שלא נגמר

ותיקי דגניה א' דוחים בתוקף את הטענה, שהם גירשו בזמנו את חברתם מן הקבוצה

מאת שמעון וייס

ספק אם רחל שיערה אי־פעם, כשכתבה את שיריה בראשית המאה, שפרק קצר וטראגי בחייה יוסיף להסעיר אנשים, מהם שחיו עימה אז, עד עצם הימים האלה.

רחל באה לדגניה בראשית שנות ה־20, בשוך מלחמת־העולם הראשונה. מרוסיה הגיעה, לאחר ששבה אליה בעקבות המלחמה. „היא באה לדגניה, כי כאן היתה לה חברה, שעימה עבדה ולמדה בחוות הלימודים החקלאית של חנה מייזלס בכנרת, חיה קסטלנץ", מספרת יונה בן־יעקב, בת 90, שריד לדור הראשונים המייסדים באם הקבוצות. „היו לה חברים נוספים, אבל עם חיה היא למדה וגרה. אנשי דגניה היו מוכרים לה והיה זה טבעי שתחזור אלינו".

חברי דגניה קיבלוה בלבביות. היא השתלבה היטב בחיי העבודה והחברה בקבוצה. תחילה עבדה בחקלאות, אך עד־מהרה גילתה כי נפשה יוצאת אל העבודה עם הילדים. „בגלל מצב בריאותה", נזכרת יונה בן־יעקב, „היה לה קשה לעבוד בחקלאות. היא פשוט היתה אשה חלשה". באותה תקופה היו בקבוצה שני ילדים בסך־הכול, אך במרוצת הזמן נוספו עוד ילדים. רחל טיפלה בהם במסירות והרעיפה עליהם אהבה רבה. אחד הילדים האלה היה משה, בנם של דבורה ושמואל דיין.

ותיקי דגניה שחיים עימנו עד היום זוכרים היטב את כשרונה הפיוטי של רחל. לאחר מתני הפורים חיברה כמה שירים בחרוזים ואלה עוררו התפעלות בקרב החברים. „עוד לפני זה ידענו שהיא כותבת", מספרת יונה.

כשבעה חודשים אחרי בואה של רחל לדגניה אירע הדבר. בקבוצה לא חשו בחולשתה הגוברת ובחולניותה, משום שהמשיכה לעבוד עם הילדים כאילו הכול כשורה. „יום אחד", שכה ומספרת יונה בן־יעקב, „מצאנו את רחל שוכבת מבודדת בחדרה. הרופא שבא לבדוק אותה גילה לנו את מצבה הגופני. הוא סיפר לנו, שהיא נושאת בחובה את מחלת ה'שחפת הפתוחה' ואסור לה להימצא בחברת אנשים, ומובן שאסור לה לטפל בילדים. הרופא הסביר, שזוהי מחלה מידבקת ומסוכנת. 'יש למצוא לה סידור אחר', אמר. לא צריך היה להגיד לנו, שזוהי מחלה אנושה. ידענו במה המדובר והבינונו את חומרת המצב. היינו הלומים מן הבשורה. אנשים התהלכו עם ראש באדמה.

„לא היתה ברירה והיה צורך להודיע לה על גורלה. קשה היה לאנשים לבוא ולומר לה, שאסור לה עוד להימצא בינינו. המבוכה היתה מורגשת בכל פינה בחצר. קשה היה להשלים עם כך, שרחל לא תוכל להמשיך ולחיות איתנו, וגם לא היה אדם שיאזור עוז ויספר לה את האמת האכזרית.

„על רחל נאסר להשתמש בכלים של הציבור וברכוש הכללי. צריך היה ליצור תנאים מיוחדים. הרי באותם ימים היינו במצוקת דיור קשה, באקלים חם, בלי מאווררים ועם יתושים בלי סוף. אנשים קרחו וסבלו וכולנו היינו דלים".

מאז ביקר אצלה הרופא, מספרת יונה, לא יצאה רחל מחדרה. רק מאוחר יותר יצאה ובאוהל של יונה המתינה לגזר־דינה הקיבוצי. אחרי שעות וימים ארוכים של התלבטות התנדב דוד גלעד, חבר הקבוצה, לגשת לרחל ולבשר לה את הבשורה הקשה. יונה בן־יעקב ומרים זינגר זוכרות עד היום, כיצד נבהלה דבורה דיין משמעה על מחלתה של רחל, ביודעה שהיא טיפלה במשה הקטן, חיבקה ונישקה אותו.

חברי הקבוצה העבירו את רחל לבית־החולים בצפת, משם העבירו אותה ל„הדסה" בירושלים ואחר־כך לדירה שכורה ברחוב בוגרשוב בתל־אביב, שם חיתה עד יומה האחרון. בדגניה כאבו את ההחלטה הקשה ותכורת הבריתה וחברי הקבוצה הרבו לבקר את רחל בתל־אביב.

ותיקי דגניה מעידים היום, כי מעולם לא שמעו מרחל, גם בשעותיה הקשות והאחרונות, טרוניות על הדרך שבה נאלצה להיפרד מהם. שמועות מסביבתה של רחל סיפרו על אביה, בעל האמצעים, שאולי בלחץ אשתו השניה, אמה החורגת של רחל, התרחק מבתו וסירב לסייע בידה. רחל ואחותה, שושנה, חיו יחדיו במחסור ובמכאובים בדירה הקטנה ברחוב בוגרשוב.

שנים רבות חיו אנשי דגניה בתחושה שלא היתה ברירה אלא להוציא את רחל משורותיהם, שמא תדביק את כולם, והרי כך גזר הרופא. מצפונם היה נקי.

האשמתו של מילשטיין

לפני שנים אחדות יצא הסופר והחוקר אורי מילשטיין, קרוב משפחתה של רחל, בגירסה חדשה, לפיה גורשה רחל מדגניה וחברי המשק לא נקפו אצבע כדי לסייע בידה. בספרים ובהתכתבויות רדיו העלה מילשטיין את גירסתו ועורר בכך את כעסם של אנשי דגניה הוותיקים. לשיאם הגיעו הדברים כאשר מילשטיין הגיש לא מכבר תביעה נגד רחל סבוראי, בת עין־חרוד וחברת רביבים, גם היא קרובת משפחה של רחל, ונגד „על המשמר" ומוספו, „הדף הירוק", על שבמאמר שפרסמו נכתב, כי מילשטיין לוקח לעצמו תמלוגים לאילו על שירי רחל. לאנשי דגניה היה ברור, לאיזה צד הם שייכים בהתדיינות זו. ואמנם הקבוצה סייעה לסבוראי במאבקה המשפטי. בסופו של דבר הפסידה רחל; אורי מילשטיין זכה בתביעתו. אבל בית־המשפט התייחס רק לטענה בדבר התמלוגים – הוא לא נדרש כלל לטענותיו של מילשטיין בדבר יחסה המתנכר, כביכול, של דגניה לרחל.

„דגניה לא קומצת ידה כשמדובר בכבודה", אומרים בקיבוץ הוותיק. יונה בן־יעקב, מרים זינגר, יהודית גלעד ומשה קיפניס, היחידים שנותרו מאז, מעידים אמנם שנמאס להם לשוב ולדוש בנושא, אבל אין הם מוותרים על קביעתם הנחרצת, שלא היתה ברירה אלא להוציא את רחל משורות הקבוצה. „אין לנו צורך להצטדק", אומרת מרים זינגר, בת 89. את מילשטיין היא מכנה, לא פחות ולא יותר, בכינוי „החי על המת". לדבריה ניסתה בזמנו לשכנע את מילשטיין שדעתו אינה נכונה, אך הוא עמד על שלו.

מרים זינגר וחבריה הוותיקים אולי התעייפו מהנושא, לא כך בנה, אליעזר („זייטיק") ברקוביץ', המתייחס לפרשה כאילו מדובר בו עצמו. ברקוביץ' ניסה לשכנע את מילשטיין לרדת מהנושא, אך נכשל. „יש פה עדים חיים שמספרים מה היה. יש כאן אנשים ששומרים את הדברים, שחוו אותם. לא מאמינים להם. מילשטיין עושה מזה קפיטל ונצמד לתזה שהוא בעצמו החליט עליה. מדוע הוא חושב שהתיאוריה שלו נכונה יותר ממה שאומרים האנשים שחוו את הדברים על בשרם?" שואל ברקוביץ' בלהט.

ברקוביץ' סבור, שדגניה חייבת להטביע את מילשטיין בנקודה הזאת. „צריך ללכת למשפט כל עוד יש עדים חיים", אומר ברקוביץ' ומציין, שהוא אינו היחיד החושב כך. עכשיו צריך לשכנע את המזכירות שתלך לצעד כזה. הוא חושב שדגניה חייבת זאת לראשונה.

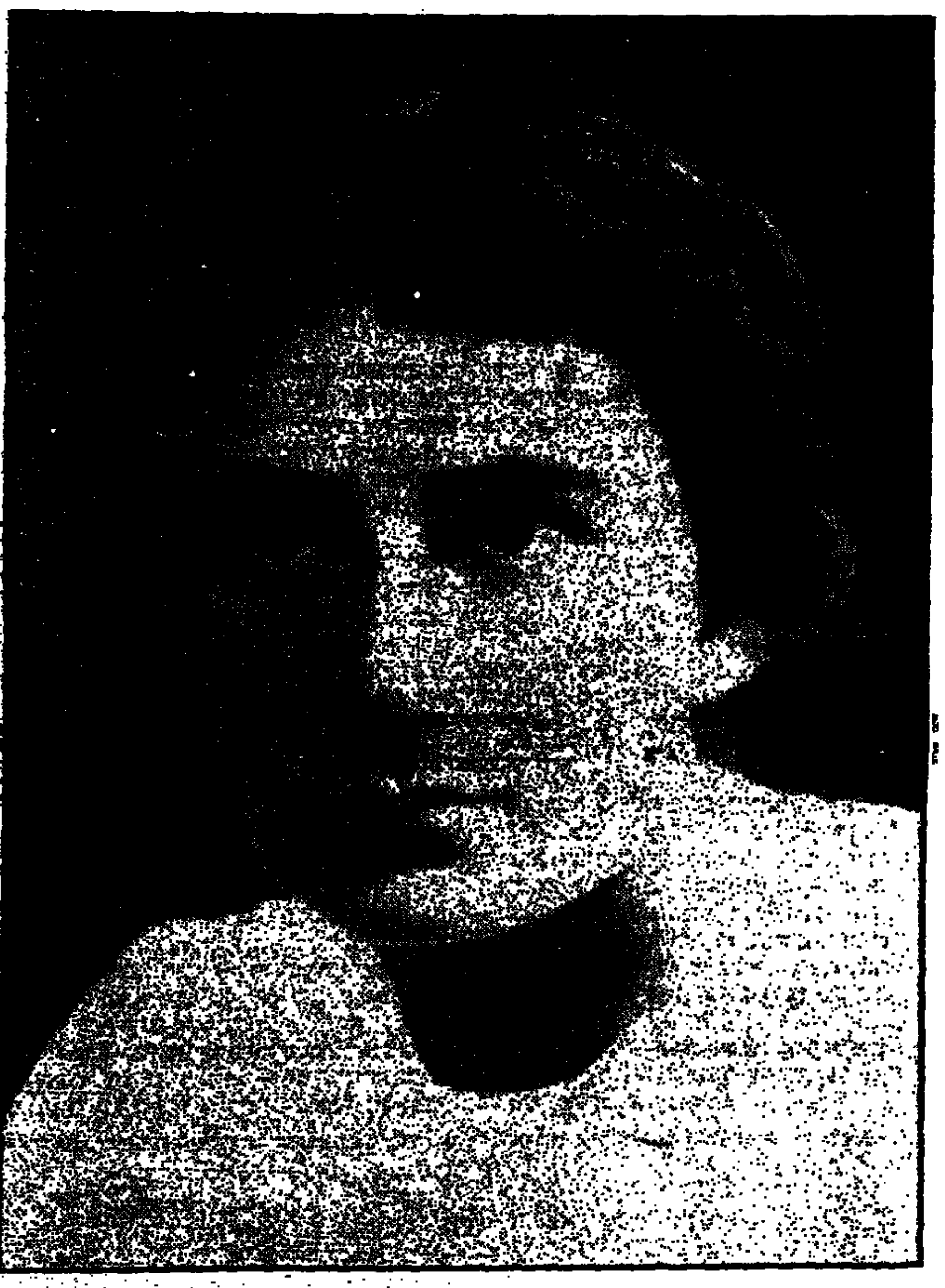

בעל המפתחות

שביבים ממושבים

דן בר־און

האדם החשוב ביותר במושב, אחרי הגזבר, הוא עובדיה, בעל המפתחות. כל חייו של המושבניק תלויים בטיב במפתח השמור לבטח בצרורו של עובדיה. ביום ראשון עליך להוציא סחורה ממחסן א' וביום שני עליך להכניס סחורה למחסן ב'. ביום שלישי מתברר שאתה נזקק לעוד סחורה ממחסן א', וביום רביעי אתה נזקק כמו אוויר לנשימה לחומר השמור בבטנו של מחסן ג', ולקראת סוף שבוע עליך לקבל בהשאלה פריטים ממחסן ד'.

קשה, קשה מאוד למצוא את עובדיה, בעל המפתחות. הוא איש־עבודה ולא תמצא אותו יושב במשרדים. עניינים רבים וחשובים לו ברחבי המושב ואין לדעת מראש לאן יפנה ברגע הבא. גם רעייתו, עם כל רצונה הטוב, אינה יכולה אלא לענות במאור־פנים לפונים אליה בשאלה „איפה אפשר למצוא את עובדיה?" – משהו כעין „הוא הלך למרכז, אבל אם לא תמצא אותו שם, אולי הוא אצל ספיבק, בסוף המגרש, כן שם יש סככה, ואם הוא לא שם, יכול מאוד להיות שהוא נסע מחוץ למושב. מתי יחזור? זה תלוי. אם הכול יתנהל כשורה, בשעות הצהריים, אבל יכול להיות שרק בערב מאוחר". אשה תבונה היא רעייתו של עובדיה, גם אם אינה יכולה לעזור לך.

עובדיה הוא היפוכה של רעייתו: מאוּיף פנים, מקמץ בתשובות, לא נוח להסברים, תוקפן בדיבורו. ולמרבה הצרה מרבה מלל דווקא כשלא צריך, אבל על כך עוד ידובר. אשריך, אם „תפסת" אותו, אלא שמעתה עליך להמתין עד שיתפנה מעיסוקו. לפי שעה הוא עסוק עד מעל ראשו, ומוטב שלא תכביד עליו בנוכחותך. האם הבחין בך בכלל? האם הוא לוקח לתשומת ליבו, שאתה נזקק לו, שאתה ממתין לו? והאם הוא מבין שגם זמנך יקר? יש לו עסק עם משאית עמוסה ונהגה. הסחורה יקרה, הפועלים עצלים, הנהג טיפוס חשוד. בספירה החוזרת ונשנית קורות טעויות, הניירת מרובה, ובכלל, איש לבדו אינו עושה מה שצריך וכפי שצריך ועליו להשגיח בשבע עיניים ולבתוך מכל הצדדים. „עכשיו אתה בא? איפה היית לפני שעה כשהייתי פנוי? אל תשאל אותי עכשיו מתי אהיה פנוי! הרי עיניך רואות שאני עסוק. אין לך זמן? אז מה אני אשם? אל תעמוד לי בדרכי כי זה מפריע. אל תדבר אלי, כי אני לא שומע, אל תלך אחרי כי זה מעצבן. לתת לך מפתח שתוציא לבד? לאן נגיע, אם כל אחד יקבל מפתח ויוציא לבד? אני ארוץ אחריכם שתחזירו לי את המפתח, האז והסחורה, זה הפקר?"

בינתיים בא שמעון. יש לו רק שאלה אחת, קטנה, לשאול את עובדיה. השאלה האחת מצריכה תשובה אחת, ותשובה אחת גוררת שאלה נוספת המצריכה אף היא מענה, והעניינים נמשכים ויגעים, אולם אנו לא נוגע בהם את הקורא, שמא תפקע סבלנותו. סוף דבר, אתה עומד לפני המחסן ועובדיה שולף את צרור המפתחות מכיס מכנסיו.

עובדיה עומד ובוחן בקפידה את הצרור שבידו וממיין בידיים מנוסות את המפתחות הסדורים סביב הטבעת, זה לכאן וזה לכאן. ניכר בו שהוא מכיר כל מפתח כאילו בשמו הפרטי, יודע מקורו, תולדותיו, ייעודו, יתרונותיו וחסרונותיו („את זה אסור להכניס עד הסוף. צריך קצת לשחק עד שמוצאים את המקום"), כאילו הוא אביהם והם צאצאיו. אדם מהצד בא בעל־כרחו לידי השתאות, כיצד אפשר בכלל להבדיל בין מפתח אחד למשנהו, כאשר רבים מהם דומים איש לאחיו כשתי טיפות מים? ואיך אפשר לזכור כל מפתח מהו או מיהו? אבל עובדיה כבר אמר „אוהו", וזה סימן שהוא מצא את מבוקשו. הנה המפתח מורם מעל אחיו בראש הטבעת, בעוד כל היתר ראשיהם וזקניהם שמוטים מטה:

הנה, כאן האיש והנה המפתח והמנעול ועוד מעט־קט יתחברו שלושתם – וסוף המעשה. אלא שדווקא ברגע הזה יש לעובדיה זמן, הרבה זמן, כי הוא באמצעו של סיפור, ואי אפשר להפסיקו בלי להיות גס־רוח, ולסיפור יש ספיחים וגורר אחיו סיפור נוסף שבא לחזק את לקחו של הראשון. האם מישהו חושב שלהחזיק מפתחות זה תענוג? זה לא פשוט, האם הוא יודע זאת? הוי, מי ימנה עלילותיו ומי יתנה צרותיו של בעל־מפתחות במושב?! כמה מזימות נרקמות סביבו, וכמה ידיים חמדניות נשלחות לעברו! ובשביל מה לו לעובדיה כל זה? אם הם רוצים, שייקחו להם ויבושו להם. הוא, עובדיה, אינו זקוק למפתחות.

כשאתה מגיע הביתה, קרוב לוודאי שמישהו מבני הבית גוער בך: „כמה זמן לוקח לך לגשת למחסן? שכחת לחזור? ודאי עמדת שם וקשקשת..."

גם עובדיה מגיע הביתה ורעייתו רוטנת: „כמה שעות אתה בתפקיד? אתה שוכח בכלל שיש לך בית. כאילו שמישהו ישלם לך על טרחתך..."

אקהויז וארמלי שוחררו מהנבחרת לקראת גרמניה

מאת אשר גולדשלגר

יעקב אקהויז וזאהי ארמלי שוחררו אתמול על־ידי המאמן מיודי' מסגל הנבחרת הלאומית, המתכונן למשחק מחרתיים מול נבחרת מערב גרמניה.

המאמן 'מיודי' העדיף את שיחרורם על־פני הכללתם בנבחרת המשנה, שכן לדבריו אין זה מכובד לשחקנים בעלי ותק בנבחרת הלאומית להכלל בנבחרת המשנה.

המאמן מיודי' הסכים להכליל את הקשר ניסים כהן בנבחרת המשנה, שתשחק מול האולימפית של מערב־גרמניה, וזאת על־פי בקשת הכדורגלן.

המאמן הלאומי 'מיודי' קבע אתמול את 16 השחקנים בכל אחד משני הסגלים, שיופיעו מחרתיים באיצטדיון רמת־גן.

הסגל הלאומי יכלול את: אבי רן, בני גינזבורג, גיד לקינגר, אבי כהן, מנשה שמעונוב, ציון מרילי, אפרים דוידי, אבינועם עובדיה, משה סיני, משה איזנברג, ליאור רוזנטל, אלי אוחנה, שלום תקוה, אלי דריקס, אורי מלמיליאן, דניאל בריאלובסקי.

סגל המשנה יכלול את: אריה אלתר, יעקב בלדב, דוד פיננסי, אבי כהן, חנן אזולאי, יהודה עמר, איתן אהרוני, ניסים כהן, דוד גודדנה, גיד לוין, מאיר קדוש, אופיר שמואלי, אלון נתן, אלי יאני, יגאל מנחם ואייל בגלייכטר.

המאמן 'מיודי' עשוי ברגע האחרון להחליף את בגלייכטר, שהתלונן על פציעה. שתי הנבחרות יתכנסו הערב ב־6 לאימון ראשון באיצטדיון רמת־גן.

טוטנהאם ניצחה את ליברפול 0:1

שער של כריס וודל מ־20 מטרים בדקה ה־59 העניק אתמול נצחון לטוטנהאם על ליברפול 0:1, במשחק השלמה בליגה האנגלית.

בכך קטעה טוטנהאם 12 משחקים בלא הפסד של ליברפול, המוליכה בהפרש נקודות גדול – 67 מ־34 משחקים, לפני אברטון 61 מ־32 משחקים.

הנצחון העלה את טוטנהאם מן המקום השביעי למקום השישי עם 53 נקודות, בעוד שנוטינגהאם שניצחה את לסטר 1:2, טיפסה למקום הרביעי עם 54 נקודות.

הנערים קיימו אימון בבלגיה

מאת מאיר ריבמן, שליחנו המיוחד

נמור (מיוחד ל"דבר") – נבחרת הנערים של ישראל בכדורגל הגיעה אמש לעיר הבלגית, נמור, הנמצאת 100 ק"מ מעיר הבירה, בריסל.

אנשי המשלחת הישראלית הופתעו למצוא מזג אויר נאה בבירה הבלגית. מיד לאחר בואם קיימו הנערים אימון קל והיום הם יקיימו אימון נוסף.

טל סנונית קוצר הצלחה באיטליה

כוכב הכדורים של נבחרת ישראל והפועל גבעת חיים, טל סנונית, ממשיך לקצור הצלחה במדי קבוצתו האיטלקית סורי. במשחק צמרת ניצחה סורי את סטרולה, המדורגת שלישית, במשחק חוץ 2:9. סנונית הבקיע במשחק זה שישה שערים והיה גיבור הנצחון.

במשחק נוסף ניצחה סורי את סורינג 6:7.

אדברג ניצח את מקנרו ברוטרדם

הטניסאי השוודי שטפן אדברג קטע חמישה נצחונות של ג'ון מקנרו, כשגבר עליו במשחק הגמר ברוטרדם 1:6,1:6,6:3, ונטל פרס כספי בסך 50 אלף דולר.

מנסדורף מדורג שמיני בבריסל

אלוף ישראל בטניס, עמוס מנסדורף, מדורג שמיני בטורניר היוקרתי בבריסל, שיחל היום. מנסדורף הוגרל להתמודד עם האוסטרלי ברוד דייק, המדורג 50 בעולם.

המדורג מספר 1 הוא בוריס בקר, לפני מאטס וילאנדר, ג'ון מקנרו, אמיליו סאנצ'ז, אותו ניצח מנסדורף ברוטרדם, יואכים נסטרום(?), יעקב לאשק ואנדרס יארריד. הפעם יעדר איוואן לנדל, עקב ניתוח ברגלו.

מילר: הפועל ת"א לא פיטרה שוויצר

עניינו של המאמן דוד שוויצר יסתיים ככל הנראה היום אחה"צ ואז יודע סופית אם שוויצר אכן פוטר, או לאו.

מחזיק תיק הפועל במועצת הפועלים, אלי מילר, הודיע אתמול, כי הפועל תל־אביב לא פיטרה את שוויצר וההחלטה על הפסקת עבודה היא של המאמן בלבד.

מילר ביקש שלא להתערב בהחלטתו של יו"ר מחלקת הכדורגל, חיים ציטר, אולם לדבריו יהיה צורך לשמוע את שני הצדדים.

אוהדים וראשי הפועל תל־אביב מצפים לראות היום אם שוויצר יופיע לאימון הקבוצה. גם המאמן עצמו בודק את הנושא מבחינה משפטית.

120 ניחשו נכונה 14 תוצאות בטוטו

בשבת, ללא הפתעות מיוחדות, ניחשו 126 משתתפים את כל 14 תוצאות המשחקים במחזור 29/87, שהתקיימו על משחקי הליגה הלאומית הארצית וכל אחד מהם יקבל כ־5400 שקלים.

2613 המשתתפים ניחשו 13 תוצאות נכונות וכל אחד מהם יקבל כ־86 שקלים. 25,802 משתתפים ניחשו 12 תוצאות נכונות וכל אחד מהם יקבל כ־8.50 שקלים.

בגלל ריבוי הזוכים בפרסים הרביעי והחמישי, לא יחולקו הפרסים והם מועברים למחזור הבא. ההכנסה במחזור 29/87 היתה 3,631,155.60 שקלים ולפרסים הופרשו 1,565,051.31 שקלים.

מכבי ראשל"צ 19 הפועל ראשל"צ 17

מאת יוסי חבב

קבוצת מכבי ראשל"צ הבטיחה אמש את השתתפותה במשחקי ה"פלייאוף", לאחר שגברה על יריבתה המושבעת, הפועל ראשל"צ בתוצאה 17:19 (8:10).

בתום משחקי העפילה בגמר יד נקבע סופית, כי קבוצת אס"א ת"א תרד לליגה הארצית, למרות נצחונה על מכבי רחובות – 17:18. קבוצת הפועל נוף ים תתמודד במבחנים נגד הירידה לליגה הארצית.

יתר תוצאות המחזור ה־22: הפועל ר"ג – הפועל נורדיה 19:25; אליצור הרצליה – הפועל פ"ת 19:21; מכבי ארזים ר"ג – מכבי נתניה 22:25; מכבי פ"ת – הפועל רחובות 20:30.

בקנבאואר: ההתמודדות נגד ישראל מחייבת רצינות רבה

מאת שמואל טל

"יש להם נבחרת צעירה וטובה. ראיתי אותה נגד צפון־אירלנד והתרשמתי בעיקר מהיכולת הטכנית של השחקנים. אני יודע שלפנינו צפויה בהחלט התמודדות קשה. נתייחס למשחק במלוא הרצינות" – כך אמר אתמול פרנץ בקנבאואר, מנהלה של נבחרת הכדורגל המערב גרמנית, בבואה לארץ לקראת מפגשה הידידותי עם ישראל מחרתיים.

הגרמנים הגיעו עם שתי נבחרות, זו הבוגרת הנושאת את התואר המחייב של סגנית אלופת העולם, והנבחרת האולימפית, כשורותיה כמה מטובי השחקנים בבונדסליגה.

כיאה למקצוענים יצאו הגרמנים היישר מנמל התעופה לאיצטדיון בר"ג, כדי לעשות היכרות עם הדשא עליו יופיעו ביום רביעי. ואסור לשכוח, כי כדורגלנים אלה נטלו חלק 24 שעות קודם לכן במחזור ליגה מתיש.

מהסגל הבכיר לא הגיעו לארץ שניים משחקני ההרכב הראשון, אאוגנטלר וברטולד, הסובלים מפציעות. עובדה זו תאפשר למנהל הגרמני לבחון את שני המוזמנים החדשים, פלוגלד ודריטר, להם תהיה זו הופעת בכורה במדים הלאומיים.

בקנבאואר אמר, כי הוא מייחס חשיבות רבה למשחק בישראל, משום שיהיה זה מבחן ראשון לנבחרתו לקראת השתתפותה באליפות אירופה לאומות. "אנחנו נגיע לטורניר גמר היבשת ללא מוקדמות ולכן כל משחק חשוב לנו. לישראל יהיה אתגר נגדנו ולכן אני מאמין שיהיה זה משחק טוב עבורנו", אמר המנהל הגרמני.

בקנבאואר התייחס בעקיפין גם למקרה שומאכר כשאמר: "המשחק בר"ג יהיה מבחן גם לשוער איקה אימל, המחליף את טוני שומאכר. אני רוצה לראות אם הוא מסוגל לקחת אחריות, לפעמים הוא נראה לי רדום מדי"

שביעות רצון הביע ה"קייזר" מיכולתו של חלוץ בורוסיה מינשנגלאדבאך, אובה ראן, שמקומו בהרכב הפותח מובטח. לדבריו מצוי ראן כיום בשיאו. הוא שמע גם בשמחה על החלטתו של הכדורגלן לוותר על חוזה שמן עם איינדהובן ההולנדית. ראן ישאר בגרמניה לפחות עד 1988 ויעמוד לשרותו של בקנבאואר במשחקי אליפות היבשת.

הגרמנים יבקרו היום, לאחר אימון בוקר, בי"ד ושם' בעיר העתיקה ובבית לחם.

חולון ניצחה את מכבי חיפה 85:96

מאת אבי וינרמן

שחקני הפועל חולון עשו אמש את חצי הדרך לקראת הופעתם בשנה הבאה במשחקי גביע קוראץ', לאחר שגברו על מכבי חיפה בתוצאה 85:96 (48:48).

החולונים, בראשותם של כרי, באביסטר ובדמור, ניצלו בקצב הסיום את חולשת יריבתם, כדי להבטיח את נצחונם. ברוב שלבי המשחק היו הצדדים במאבק שקול הפכפך, אך חולשתם של פלזהארס וג'ונסון במחצית השניה מנעה משחקני עיר הכרמל אפשרות להפתיע.

שפטו עובדיה ופישר לעיני 500 צופים בחולון. משחק הגומלין בין שתי הקבוצות יערך ביום חמישי בחיפה.

- נקודות להפועל חולון: כרי (21), בדמור (20), באביסטר (19), אלימלך (13), בגין (13), מאור (2).
- נקודות למכבי חיפה: ג'ונסון (30), פלזהארס (26), ארי רוזנברג (10), גורדון (7), שטייהאור (4).

הפועל חיפה 100 אליצור נתניה 84

מאת יעקב חזיאש

שחקני אליצור נתניה ממשיכים לאכזב. אמש הם הובסו באולמם הביתי ע"י הפועל חיפה בתוצאה 84:100 (52:47).

שחקני עיר הכרמל הוליכו ברוב שלבי המשחק ללא עוררין.

- נקודות להפועל חיפה: ולס (28), דלול (25), יוסטון (18), שם טוב (15), ברבע (9), כספי (5).
- נקודות לאליצור נתניה: סימס (17), פייר (15), גידגם (15), גבדמן וג'ונסטון (10 כ"א), אביתגב (8), מאלוביק (7), מזרחי (2).

הערב ה"דרבי" ה־1 בהכרעת האליפות

מאת משה כהן

הערב יערך המשחק הראשון בין קבוצות מכבי והפועל ת"א, שיתמודדו ביניהן על אליפות המדינה בכדורסל.

השאלה הגדולה היא כיצד יתפקדו השחקנים הפצועים בשתי הקבוצות. במכבי עדיין סובל קרין מאגי מכאבים חזקים בכף רגלו. אומנם בשלושת אימוניה האחרונים של הקבוצה הוא נטל חלק באופן חלקי, אך במכבי חוששים, כי מכבם שחקן העוד טרם שב לכושרו הטוב מלפני הפציעה.

בכל מקרה, נראה, כי מאגי יטול חלק במשחק. במכבי מקווים, כי ג'ונסון, לאסוף וקורנליוס יצליחו לחפות על פציעתו של מאגי, אך שחקני החוץ של הקבוצה יאלצו לגלות שיפור ביכולתם, משום שהפעם יתקשה מאגי להתמודד בהצלחה מול מרסר ודובינזון, המצויים באחרונה בכושר שיא.

גם בהפועל מוטרדים מבעיות בריאות. מייק לארגי עדיין לא החלים מהשפעת הקשה, שפקדה אותו, וחיים ולוטיקמן לא מסוגל עדיין לשוב לפעילות מלאה. אבל נראה, כי שניהם ישותפו במהלך המשחק.

[illegible]

מרתון ססגוני בנוף תל־אביבי

כתב משה כהן, צילום אורון לתב

העידוד הרב שהעניקו תושבי ת"א לרצי המרתון והסדר המופתי ששרר ברחובות העיר בעת הריצה הוכיחו כי המרתון השנתי נהפך בשנתו השביעית לחלק ססגוני בחיי התרבות והספורט של ת"א הגדולה.

מישל קונסטאנט, דיוויד קלארק, ארמנדו סקוזארי ומוחמד לאורו העניקו למרתון גושפנקא בין־לאומית

●●● פקקי התנועה הפחידו רבים מהנהגים, שהעדיפו להקדים את בואם לעבודה או לנצל את המרוץ ליום של כייף בחיק המשפחה. גם המשטרה נערכה בכוננות מתוגברים לקראת המרוץ, אך הסוף היה טוב, כפי שהגדיר זאת ראש מחלקת התנועה במשטרת ת"א, סנ"צ יששכר מדהן: "לא היו פקקי תנועה רציניים במהלך המרוץ, הלוואי שמידי יום יהיו לנו פקקי תנועה כמו בעת המרוץ" ●●●

●●● בעיריית ת"א היו רוצים לקיים את מרוץ המרתון בשבת. סגן ראש העיר ומחזיק תיק התרבות והספורט, נתן וולך הבטיח, כי העירייה תסייע למרוץ כזה גם אם יערך בשבת. לדעתו הדבר יפחית למינימום את פקקי התנועה ויגרום לבילוי משפחתי של רבים מתושבי העיר, שיעמדו ביום השבתון שלהם לאורך המסלול ויריעו לרצים. וולך יזם "מרתון אופניים", שבו יטלו חלק עשרות רוכבים מכל הארץ. המרוץ יערך באחת מהשבתות הקרובות וגם אז יסגרו כמה צירי תנועה מרכזיים ●●●

לאורך המסלול הוצבו תחנות שתיה ומקלחות

●●● מחזיק תיק הספורט בהסתדרות, יעקב ישי, עדיין לא מסתפק ב־5000 משתתפי המרתון. "היקף המשתתפים מצביע על כך שהמרתון חודר לתודעת התושבים, אך צריך יותר משתתפים כמו למשל במרתון בריסל בו נוטלים חלק מידי שנה 20,000 רצים. בשנה הבאה נקדיש לפחות ששה חודשי הכנות למרוץ ואז אני מקווה ליותר משתתפים", הוא הסביר ●●●

●●● מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, נעלב מהשאלה מתי יטול גם הוא חלק במרוץ המרתון. "כל בוקר אני רץ על מגרשי הטניס במשך שעה וחצי", הוא הסביר. בעת חלוקת הפרסים לא שכח קיסר לעקוץ בהומור את הממשלה: "אתמול ירד גשם ורק לכבוד ההסתדרות הגשם נפסק לפני המרוץ, אם הדבר היה תלוי בממשלה או הגשם היה ממשיך לרדת גם בעת המרוץ" ●●●

●●● בעת הזנקת המרוץ ל־21 ק"מ ירה קיסר באקדח ההזנקות שתי שניות לפני הזמן. אבל כולם בטוחים כי במרוץ הבא כבר ידייק קיסר, כיוון שהניסיון עושה את שלו ●●●

●●● עובדי עיריית ת"א עבדו לאחר המרוץ שעות נוספות כדי לפנות מכבישי המרוץ את עשרות אלפי כוסות השתיה, בקבוקי המים והספוגים, ששימשו את הרצים. נסיעה ברחובות העיר לאחר המרוץ היתה דבר יוצא דופן, כיוון שהאספלט וסימוני הכבישים לא נראו בגלל הכוסות והבקבוקים. גם המים של נחל הירקון לא נראו בגלל הבקבוקים והכוסות, אך בגלל המים העכורים בכל ימות השנה היה מי שהציע, כי מוטב להשאיר את הכוסות הצהובות על הנחל המזוהם ●●●

●●● התירוצים לכשלונות לא חסרים אף פעם. כך למשל טען ה"פייבוריט" של המרתון, ארמנדו סקוזארי מאיטליה, כי החום, הרוח והמחסור בספאגטי מנעו ממנו לזכות בנצחון. הזוכה המאושר, קונסטאנט מישל מצרפת סבל גם הוא מהחום והרוח, אבל כנראה שאינו מורגל לאכול בצרפת ספאגטי, כך שהדבר לא הפריע לו ●●●

●●● ראש מה"ד, האלוף דורון רובין, נטל חלק בפעם השביעית ברציפות במרוץ המרתון של ת"א. הפעם השתתף במרוץ גם בנו בן ה־16.5. רובין לא נראה נרגש בתום המרוץ ל־21 ק"מ: "אני אוהב לרוץ בכל ימות השנה ותמיד אני מסיים בזמן זהה של שעתיים" ●●●

●●● מי שעורר תשומת לב רבה בעת המרוץ היה רס"ן יצחק מייש שרץ את כל 21 הק"מ בחברת שני ילדים בני חמש ושבע. לשם הארוע הלביש מייש את אחד הילדים בחולצה אדומה ואת השני בחולצה צהובה. הילדים נראו תשושים בתום המרוץ. מייש טען, כי הם רצו לסיים את המרוץ בכל מחיר, לכן הוא לא הפסיק את ריצתו. העיתונאים והצלמים, שעטו עליו דווקא, גרמו לו שביעות רצון: "עד עכשיו היו לי מריבות עם אשתי לפני כל מרוץ, אולם לאחר שאשתי תקרא עלי בעיתון המריבות יפסקו", הוא הסביר בחיוך ●●●

●●● לגרמניה אירייקה קרוגר, שהיתה האשה הראשונה שחצתה את קו הגמר לאחר 42 ק"מ לא היה כח לאחר המרוץ והיא מיהרה להודות. הדבר מנע ממנה לקבל את גביע התוקרה. קרוגר נראתה לרבים

החבורה הישראלית ובראשה יעקב סולומאני (משמאל) ולצידו ציון נגר

כגבר לכל דבר. היא סיפרה, כי מידי שבוע היא רצה 80 – 90 ק"מ והדבר אינו מפריע לה לגדל שלושה ילדים. למרבה ההפתעה סיפרה האצנית המהירה כי היא בת 45 ●●●

●●● זוכה המיני מרתון בייארי מטאנאן מהיחידה הפינית של כח האו"ם בדרום לבנון טען, כי זמנו במרוץ ל־42 ק"מ טוב יותר מזמנו של הזוכה במרוץ. את ידיו של הרץ הפיני אוחזה כל הזמן בחורה ישראלית בשם לאה. היא סרבה בתחילה להזדהות וממש התחננה שלא יצלמו אותה. רק לאחר שהתברר לה, כי היא מעניינת את עיתוני הבוקר היא שינתה את דעתה. כנראה שהוריה קוראים רק עיתון ערב ●●●

●●● לנשיא הבינלאומי של ספורט הפועלים "פוריס" היו כמה הצעות יעול לגבי ארגון מרוצי המרתון. כך למשל הוא מציע לקיים את המרוץ בחודשי הסתיו, כדי למנוע מהאורחים מאירופה את הסבל של המעבר החד מהקור לחום. הוא גם מציע להפריד להזניק תחילה את המרתון המלא ורק אחר

יאיר קרני (מימין) לצד הכרוז העדיף הפעם את הפרשנות על פני המסלול

כך את הריצות הקצרות יותר כדי שלרצים הטובים יהיה מסלול נקי מכוסות שתיה ויותר האשפה הנערמת בעת כל הריצות ●●●

●●● להערכה רבה זכו רצי המרתון של הפועל אשקלון שלמרות התחרות העזה ביניהם על הבכורה הם נראו כחברים לנשק. יעקב סולימאני וציון נגר רצו את רוב המסלול יחדיו, כששום מעודדים אחד את השני. מאמנם האישי, אמיתי אלמוג העדיף לרוץ את המיני מרתון, כדי לפעול על־פי תוכנית האימונים של שלושתם. את הרצים מאשקלון עודדו עשרות מתושבי עירם, שהגיעו במיוחד לאירוע ●●●

●●● מארגני המרוץ נראו בסיומו שבעי רצון, כפי שביטא זאת מנכ"ל הפועל, יצחק אופק, שאמר: "המרתון ה־7 של ת"א היה אחד ממרוצי המרתון היפים ביותר". אופק לא שכח לציין בסיום דבריו, כי המשימה העיקרית היא משחקי הפועל, שיפתחו בעוד חודש וחצי ●●●

●●● הקמע של משחקי הפועל. "קיפי" עודד את רצי המרתון לכל אורך המסלול ובסיום הריע לכל אחד מן המסיימים ●●●

[illegible]

אנו משתתפים באבלו הכבד של חברנו לעבודה **אריה רוזנברג** במות אשתו

חנה ז"ל

תנחומינו למשפחה האבלה

תנובה סניף מחוזי תל־אביב ההנהלה והעובדים

לאיתן קנמון והמשפחה

אתך באבלך על מות

האב ז"ל

הנהלת תעל והעובדים

אנו אבלים על מותה של

יהודית בורש ז"ל

ההלויה תתקיים היום, יום ב' כ"ב אדר תשמ"ז 23.3.87 בשעה 15.30 בקבוץ נחל עוז.

האבלים: משפחת בורש קרית טבעון
משפחת בורש קבוץ נחל עוז
ובית קבוץ נחל עוז.

אוניברסיטת חיפה **אורנים**

בית הספר לחינוך של התנועה הקיבוצית, דואר טבעון, טל. 04-920811

בית אורנים

אבל על מותו הפתאומי של

ברוך בן־אברם ז"ל

ומשתתף בצערם של

חוי, המשפחה וקיבוץ כפר מכבי

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של חברנו הוותיק

דוד בן־דב ז"ל

ומשתתפים באבלה הכבד של המשפחה

ועד עובדי חברת החשמל לישראל
מרחב הדרום
ההסתדרות העובדים בחברת החשמל

לחברנו

שמואל נוימן

איתך באבלך על מות

אביך ז"ל

בית הסנה

לחברנו

גיורא בן יוסף

איתך באבלך על מות

אביך ז"ל

בית הסנה

אקו"ם – אגודת קומפוזיטורים, מחברים ומו"לים למוסיקה בישראל

אבלה על מות חברתה

קריינקין יפה ז"ל

המביעה תנחומים למשפחה

אנו מודיעים בצער רב על פטירתו של חברנו

לאו סטביסקי ז"ל

הלויה תערך ביום ב' כ"ב אדר 23.3.87 בשעה 15.00 מרחבת בית התרבות ברורות

המשפחה
וקבוץ רורות

לקיבוץ משמר השרון והמשפחה

משתתפים באבלכם על מות

יצחק אביאסף (פילד) ז"ל

בית גונן

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965

מרחב תכנון מקומי רחובות
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה רחובות הופקד שינוי תכנית הנקרא שינוי תכנית מתאר מקומית מס' רח/800/א/3 ביחד עם התשריט המצורף אליה.

עיקרי הוראות השינוי: שינוי מאזור מגורים 6/ לאזור מגורים א'.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 3703 חלקה 735, רחוב סמילנסקי.

כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה, ועליה לכלול פרוט ההנמקות להתנגדות ולהיות מלווה בתצהיר חתום ע"י עו"ד המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

דב שיש
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה – מחוז המרכז
4.3.1987

כוכבים ולילות

בעריכת זאב פרי

אלווין איילי ולהקתו – להופעות בארץ

בימים אלו נחתם הסכם עם הכוריאוגרף **אלווין איילי**, לקראת בואה של להקתו בחודש ספטמבר הקרוב לארץ. להקתו של איילי ביקרה לראשונה בארץ לפני חמש שנים, כאורחות להקת בת דור, אשר ברפטואר שלה כלולות שלוש יצירות של איילי.

אלווין איילי, יליד ארה"ב, כיום בן 56, יסד את להקתו בשנת 1957. בין עבודותיו הבולטות: „גילויים", „שירי אהבה", פה דה דיזק" „שחור חום בז'", ועוד. לאחרונה, הופיעה הלהקה במשך חודש, בסיטי־סנטר בניו יורק בהצלחה מרובה.

גילה מצא

הקאמרית החדשה

„התזמורת הקאמרית של ירושלים", שנוסדה בסיוע שגרירות צרפת בישראל, תופיע בשבוע הבא בקונצרט הבכורה שלה

ז'ראר וילגוביץ', מנצח

תזמורת חדשה המורכבת מ־21 נגנים (כלי־קשת וכמה כלי נשיפה בהתאם לצרכי הרפטואר), שאינם חברים בתזמורות מקצועיות אחרות, עומדת לפתוח את הופעותיה ביום א' הבא, באולם „הנרי קראון" בירושלים. על התזמורת ינצח המנצח הצרפתי־יהודי ז'ראר וילגוביץ' וראשי קבוצות הנגנים הם מוסיקאים ותיקים ומנוסים: זהה ויידמן (כינור ראשון), שמואל מגן (צ'לו ראשון) ודיב אלוני (ויולה ראשונה).

המנהלת המוסיקלית, אורלה אברהם, עורכת תכניות מוסיקה ב„קול ישראל" מספרת: „הקמת התזמורת התאפשרה עקב מציאותם של כוחות מוסיקליים טובים, רובם כשרונות צעירים, המחפשים מסגרת לפעילות קבועה. הרעיון לייסד תזמורת חדשה נולד כהוצאה משיתוף־פעולה מוצלח עם המנצח וילגוביץ', בארגון קונצרטים בפאריס".

בשנתיים האחרונות שהה אברהם בפאריס, חלק ממגמה; יחד עם בעלה עמנואל הלפרין, מרשות השידור, המשמש כיועץ לענייני תרבות בשגרירות ישראל. ביחד עם וילגוביץ' ואשתו מרים אניסימוב (עתונאית וסופרת) ובעזרת השגרירות, הוקמה בפאריס „אגודת ידידי האקדמיה למוסיקה ע"ש רובין בירושלים", ומאפשרת למוסיקאים ישראלים צעירים, בוגרי האקדמיה, להופיע בפאריס ויחומת השמעת יצירות מאת מלחינים ישראלים בצרפת. מאז הקמת האגודה התקיימו שני קונצרטים מוצלחים, בהשתתפות תזמורת "האנסמבל הכלי של צרפת" בניצוח וילגוביץ' ובהשתתפות סולנים הקשורים לאקדמיה הירושלמית. השמעו גם יצירות מאת מלחינים המלמדים במוסד זה. מספרת אברהם: „בעקבות הצלחה בפאריס החלטנו לארגן בירושלים תזמורת קאמרית, שתפעל תוך שילוב סולנים צרפתים וישראלים ותיתן לנגנים צעירים הזדמנות לנגן ביחד ולהופיע כסולנים, בארץ ומחוצה לה.

לתזמורת החדשה מתוכנן כבר סיור בעשר ערים בצרפת, בחסות אגודת הידידות צרפת־ישראל. לקראת הסיור מתזמר המלחין צבי אבני את „קדיש" מאת יהויכין סטוצ'בסקי, שינוגן על ידי הצ'לן שמואל מגן".

לסדרה הראשונה מגיעים השבוע מפאריס גם הסולנים: הכנר הצעיר פיליפ בייר והויולן ז'ראר קוסה, מטובי נגני הויולה באירופה, שינגנו עם התזמורת את הסימפוניה הקונצרטית לכינור, ויולה ותזמורת מאת מוצארט.

הקונצרט כולל גם „סויטה קטנה" מאת המלחין הירושלמי חנוך יעקובי, סויטה מאת פאכלבל (מחבר הקאנון המפורסם) וסימפוניה מס. 59 „האש" מאת היידן.

בסדרה השניה של התזמורת יהיו הסולנים האבובן הצרפתי הנודע מוריס בורג והפסנתרן הישראלי הצעיר גלעד מישורי. תנוגן, בין השאר, יצירתו של צבי אבני „תפילה". התזמורת החדשה הזמינה גם יצירה מיוחדת, הנכתבת על־ידי המלחין הישראלי הצעיר עודד זהבי המשתלם בארה"ב.

הקונצרטים הראשונים, לאחר הופעת הבכורה בירושלים – בהיכל התרבות בכפר־סבא, ביום ב' 30.3 בנוכחות שגריר צרפת בישראל ובמועדון „צוותא" בתל־אביב ביום ג' 13.3.

ישראל דליות

„הערוץ השני" מצלם: הגבעתרון בהופעה

במיטב מסורת הלבאנט „קביעות עובדות בשטח": הערוץ השני – זה שקם על רקע זקנתו התשושה של הערוץ הממלכתי הראשון, אמור להבנות עם יסודות בריאים תוך הסקת מסקנות מטעויות הגדילה של אחיו הבוגר – עושה שריר.

קוראים חדי עין הבחינו בסוף השבוע במודעה, במקומון הירושלמי „כל העיר", המזמינה את הקהל להשתתף בצילומי תכנית בידור עם ה„גבעתרון" שנערכה אמש בתיאטרון ירושלים. במודעה צויין במפורש כי צילום הטלוויזיה נעשה במיוחד עבור „הערוץ השני". את התכנית צילמו אולפני „טלעד". מתיאטרון ירושלים יכלו רק לאשר את הידיעה.

מופע
מצחיק לעייפה

„המשוגע ממונפארנס". הצגת יחיד מאת ובביצוע קובי אסף. החמאם, 21.3

„המשוגע ממונפארנס" הוא מופע נונסנס חביב שכולו עומד על הכשרון ההון של מבצעו. אלה – צריך להודות – מכפרים על שטויות סתם, אך לא על אורכו הבלתי־אפשרי כמעט של המופע.

קובי אסף מעצב דמות של מהגר איטלקי באמריקה, אמן על פי הגדרה עצמית ומשוגע על פי הגדרה קלינית. האמן מספר את קורותיו באנגלית־אמריקאית רצוצה במבטא איטלקי ומרמז על קשר אפשרי בין השגעון לבין האמנות. הוא עושה זאת תוך שימוש במימיקה ובפנטומימה שבחלקן הן מיטב המופע. אסף יוצר קשר מיידי עם קהלו, משוחח איתו, מתגרה בו ולחילופין גם מחזר אחריו. ברגע מסויים הוא מבקש מקהלו לשתף עמו פעולה. זה קרה כשברקע נשמעת צפירת אמבולנס. אסף יורד מן הבמה ומוצא מסתור בין שורות הקהל. אל תתבגנו בי – הוא זועק בחרדה – האמבולנס מחפש אחרי כבר עשר שנים; עכשיו הם באים לקחת אותי. אסף מבצע זאת בשכנוע רב כל כך עד שהקהל נדרש לכמה רגעי התעשתות כדי לפרוץ בצחוק משחרר. יש במופע כמה קטעי הומור טובים. אלא שהומור הוא עניין אכזרי ליוצריו ולמבצעיו. הוא מחייב חוש תזמון וקצב חד כתער. הבעיה היא שאסף מותח את ההומור וחוזר עליו לעייפה. יד עורך ובמאי מיומן היתה עושה חסד להצגה הזאת שבז'אנר שלה היא בסך הכל די מרעננת על בימותינו.

מירי פז

שלום לך בן

תוספת התקציב למפעלי תרבות, עליה דווח בשבוע שעבר, אינה כוללת (כרגיל) את הסרט הישראלי

ההודעה האומללה שיצאה בסוף השבוע שעבר מטעם משרד החינוך והתרבות, בדבר אישור תוספת של שני מיליון שקלים לקידום מפעלי התרבות בישראל, כבר זכתה להתנאת הצונזן הנעגים לה, עקב היותה עתיקה ומפוחרת. אך בכך עוד לא תמו הטענות. יו"ר איגוד במאי הקולנוע והטלוויזיה פיטר פריישטאדט הביע אתמול "תמיהה והשתוממות" למוכח ההתעלמות, בעת חלוקת הממון, מהקצבת תוספת כספית לקולנוע הישראלי. תופעה זו, טוען פריישטאדט, היא „הוכחה חותכת לכך שהקולנוע נחשב עדיין במדינת ישראל לבן חורג. עם כל הכבוד לשאר המפעלים התרבותיים", הוסיף היו"ר, „לא יתכן ששוב ייפקד מקומו של הקולנוע הישראלי".

פריישטאדט נוגע בבעיה ותיקה ויעורר בכך, מן הסתם, את אותם טיעונים שחוקים המשווים את מספר המבקרים בתיאטרון ובקולנוע, המשווים תשתית, עלויות, גרעונות ושאר ירקות, כדי להוכיח נחרצות שיש/אין להקציב יותר תקציבים לסרט הישראלי. במשרד החינוך יפנו ודאי את הטוענים למשרד המסחר והתעשייה, האחראי – למרבה הגיחוך – על השבחת „תעשיית" הקולנוע הישראלי. שם, אגב, מרחפת עדיין הבטחתו המפורשת של השר הממונה להגדיל משמעותית את התמיכה בקולנוע איכותי.

אמיר רותם

תקליט פופ
דקאדנס בטעם של פעם

„הסינגלים", „תא רך" BZLP 3, תוצרת „פונוקל" ישראל

זר הלהיטים הזה, שהורם מקברה היבש של „תא רך", צף בקלות על פני השלולית הנוסטלגית הסמיכה והדביקה בה אנו נדרשים לדשדש באחרונה. אלא שהפעם הסיבה לדביקות אחרת. „תא רך" צמחו עם דור הסינטסייזרים של הפוסט־פאנק. מרק אלמונד ודייוויד בול הקליטו את השיר הראשון שכתבו בחדר השינה של בול, הדפיסו אותו על חשבונם וקיבלו בהפתעה את בקשתו של המפיק סטיבו לפגשם. סטיבו היה האיש שהקים את חברת התקליטים שאיפשרה להסטוריה של „תא רך" להתגלגל. „הכל היה קל מדי" אמר אלמונד לא מזמן, בהתייחסו לתקופה ההיא „הכל קרה כל כך מהר שלא הצלחנו להנות ממש. ההצלחה עלתה לנו בהרבה אומללות." בכל זאת, הוליכו השניים את הגל ההוא בגאון. שמועות מפורסות על נטיותיו המיניות המקוריות מאוד של אלמונד פשטו אז בלונדון וסייעו לפופולריותו. הטלוויזיה הבריטית שידרה את אלמונד, נמוך הקומה, אז שחור שיער, עיני הרג שלו בולטות מפניו הכבורים, גופו עטוי השחורים מתפתל סביב המיקרופון, שר את להיטם הגדול הראשון „אהבה מוכתמת" (שיר שהתכחשו לו בהופעות, חרף הצלחתו) שכתבה – עוד בסוף שנות ה־60 – גלוריה ג'ונס, האשה שנהגה את מארק בולן אל מותו.

הזל ב„ממורבילייה", הפותח את הצוקף והמשך בסדרה הכרונולוגית העוקבת אחר העליה המהירה במעלה ההצלחה, הריקוד העליז בפסגה הסוף המהיר – זהו ביקור חוזר במחוזות מדומדמים בהם נעשים, בחסות האפלולית, מעשים מפוקפקים, חלקם שירי „תא רך". אלה שייכים מאוד לאז ולכן נוסטלגיים, חמש־שש שנים אחרי. מארק אלמונד מנסה מאז להוכיח ששווה להקשיב לו (עבד עם מאט ג'ונסון, „מארק והממבס", תקליטי סולו) והצליח לשכנע אך מעט אנשים. דיוויד בול פעיל פחות (אם כי לאחרונה צץ תקליטון ובו עבודה משותפת שלו עם "Psychic T.V.").

„לכל מקום אליו אני הולך/ אני לוקח עימי חלק זעיר ממך,/ אני אוסף – אני דוחה/ צילומים שצילמתי אותך." לפעמים, כן לפעמים, גם הטקסטים של אלמונד פוגעים בול.

אמיר רותם

פלמנקו דוראן

לאחר שנתיים של העדרות חוזרת השבוע אל הבמה רקדנית הפלמנקו **סילביה דוראן**. מאז עלתה ארצה, בשנת 1975, העלתה חמש תכניות יחיד, והכשירה קבוצה של שבע בנות, מתלמידותיה הנבחרות, להופעות כלהקה. השבוע, לראשונה, נחשפת הלהקה לקהל, בשתי הופעות.

סילביה דוראן נעדרה מהבמה בעקבות ניתוח שעברה להסרת גידול ממאיר ובשל לידת בתה. בנות להקתה דאגו להפעיל את הסטודיו שלה בזמן העדרה, משימה נוספת בשרשרת המטלות המתחייבות מהיותן רקדניות בלהקה פרטית שאינה זוכה לסבסוד: הן פעלות גם על תקן של פועל במה, סבל, מלבישה, איש קול ותאורן.

הלהקה, עם הסולנית סילביה דוראן, תופיע, יחד עם להקת „בת שבע", מחר וביום ה' ב„אוהל שם" בת"א.

גילה מצא

שידורים

טלוויזיה

חינוכית

08.00 מלטקסט: עד כאן.
08.03 שעת כושר.
08.15 אזרחות, הסה"ב: בג"צ.
08.40 בלי סודות: צידה 3.
9.00 אנגלית ה.
09.20 חשבון פשוט ד' (כ).
10.10 אנגלית ז.
10.30 רגע עם דודלי: סימנים במקום מלים.
11.00 ערבית מדוברת (ו'–ה').
11.25 אנגלית ז.
11.30 ארץ מולדת: מעפילים ולוחמים (כ).
12.00 אנגלית ח.
12.25 תלמה: שניים אחוזים.
1.00 מדעי הטבע (ו'–י"ב): מה יודע הדולפין.
1.30 צרפתית: העשרה.
2.00 מלטקסט: עד כאן.
2.03 שעת כושר.
2.15 קסים קסם: צללים.
2.35 הבט אלי: סרט על בעיית השתלבות החרשים בחברה.
3.00 „קשר משפחתי": עם משפחת אסולין מאילת.
3.40 הפתרק בעדרך חמשת המייל, פרק 18: מגי.
4.30 מדינת ישראל נגד ג'ון (איוואן) דמיאניוק.
5.00 ערב חדש. מנחה דפי רשף.

כללית

6.30 „פסטיגל 86" – חלק ב', עם חבורת ילדי הפסטיגל, בליווי רקדניות הפסטיגל ובהשתתפות גידי גוב, שרי צוריאל, אלון אוליארצ'יק, יאיר ניצני, דני בסן, לאה לופטין, ריקי גל, רבקה זוהר ולהקת ברוש. במאי המופע הוא צדי צרפתי. המנצח אלדד שרים. את דברי הקישור כתב אבי קורן. מנחים: גידי גוב ואברי גלעד.
6.15 „עישון" – סרטון על העישון יוקרן לשבוע הבריאות הבינלאומי, ובו על הסיבות לעישון ועל הסיכונים הכרוכים בו.
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 סקירת תכניות בליווי שקופיות (ערבית).
6.35 ספורט (ערבית).
7.30 חדשות (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 „הפלא ופלאי" – סדרה אמריקאית המציגה מבצעי ראווה מיוחדים במינם, מפגני כוח גדירים. תופעות בלתי שגרתיות ברפואה, בספורט, בטכנולוגיה ועוד.
8.50 פקודת יום – סדרת טילים.
9.00 מבט לחדשות.
9.30 „שלושה למעלה, שניים למטה" – פרק עשירי: „בסך הכל רוק בדרול". ניק מוזמן לבלות את סוף השבוע בביתו הכפרי של זמר פופ והוא מתבקש להביא עמו את דפנה וסאם, לשעשוע שבדבר. סאם נהנה מהפגנה כוזבי לשנה של דפנה, המפנה אותם לעברו של זמר הפופ, שיאו של הביזון התרבותי בעיניה. לסאם מזדמן להופיע כגיבור, המציל את דפנה מפני כשרונותיה המפוקפקים בענף הרכיבה.
10.00 זה הזמן – מנחה רם עברון.
10.50 „סטנטון, בלש להשכיר" – פרק אחרון: „רמים".
11.35 חדשות הלילה.

לקראת שידור

„ציפורים מתות בסתר", מחר ב־22:20. הדרך מדפיו של רב המכר של **קולין מקאלוג** אל המיני־סדרה האמריקאית, נדמית מובנת מאליה. מרכיבי הספר תואמים את רשימת המצרכים המרכיבה אופרת סבון מצויה, מה גם שנמסר שהסופרת נתנה ברכתה לבחירתו של **ריצ'ארד צ'מברליין** הבלתי נלאה לתפקיד הראשי. צ'מברליין, אלוף הז'אנר הטלוויזיוני הזה (שנמצא, אגב, במשבר בארה"ב) הוא האב ראלף דה בריסקאר, כומר קאתולי שאפתן הנשלח להרגע באוסטרליה של ראשית המאה. ביבשת החדשה הוא מתנתבר לאשה עשירה המורישה לו חלק ניכר מרכושה. עד כאן שאפתנות, כסף ומעט יצרים מודחקים. מכאן אהבה אסורה. גבורנו מסתבך בקונפליקט רגשי עם נערה צעירה ונקרע בין תאוות הבשרים לעבודת הבורא.

עזר כנגדו של צ'מברליין מתייצבת **רייצ'ל וורד** היפה (כמגי, אהבתו הבוגרת. **סידני פני**, הנראית בתמונה בין זרועותיו של צ'מברליין, מגלמת את דמותה של מגי הצעירה) ואיתם רשימת שחקנים הנראית כמו טבלת מקבלי קצבאות הגמלאים של הוליווד. **ברברה סטנוויק, ג'ין סימונס, פייפר לורי, קריסטופר פלאמר** וגם **בריאן בראון**, לטובת המבטא האוסטרלי האותנטי. ערבות אוסטרליה שוחזרו, למרבית הנוחיות, בקליפורניה הדרומית ומעט גם בהוואי.

מפיק הסדרה הוא **סטן מרגוליס** („שורשים" והמשכה) ובימוי אותה **דאריל דיוק**. את המוסיקה כתב **הנרי מנציני**.

אמיר רותם

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה נינוחה – מוצרט: דיברטימנטו ברה מג'ור ק. 334 (האנסמבל הקמרי של אקדמית סנט־מרטין). סלבאדור בקארים: קונצ'רטו בלה מינור לגיטרה ותזמ. אופוס 72 (נרסיסו יפה עם התז. הסימפונית של שרות השידור הספרדי בנצוח אודון אלונסו): צ'ייקובסקי: קטעים מתוך הבלט „היפהפיה הנמה" אופוס 66 (התז. הסימפ. של רדיו ברלין בנצוח לורין מאזל).
09.00 קונצרט בוקר – פרוקופייב: פתיחה על פי נושאים יהודיים אופוס 34 א' (התז. הפילהרמונית של מונטה־קרלו/ל. פוסטר); קורנגולד: קונצ'רטו ברה מג'ור לכנור ותזמורת אופוס 35 (י. פרלמן עם התז. הסימפ. של פיטסבורג/א. פרבין); סמטנה: רביעיית כלי קשת במי מינור „מחיי" (רביעיית סאליץ); ראוול: רפסודיה ספרדית (תז. פילדלפיה/ר. מוטי); לאלו: קונצ'רטו לצ'לו ולתזמורת (פ. לודאון/תז. פילה./ש. דיטואה); קרסנג: שביעייה אופוס 65 לחצוצרה, שני כנורות, ויולה, צ'לו, קונטרבס ופסנתר (האנסמבל למוסיקה קמרית של ציריך עם אנט וייסבורד בפסנתר); ברהמס: סימפוניה מס' 1 בדו מינור אופוס 68 (התז. הפילה. ההולנדית/ק. מנשטט).
12.00 מן הסדרה – באך: סונטה מס' 4 לחליל וצ'מבלו (ו. בנס/ג' מלקום); ראבל: קברו של קופרן (ז. פלאביה, פסנתר); ארנסט בלוך: סויטה מס' 2 לצ'לו סולו (1956) (ז. פאלם); סקרלטי: מנואט ואריה; ברהמס: „פריות הזוהר" מאת פרטוריוס, נושא ווריאציות; באך/קיגב: קונטרפונקטוס מס' 1 מתוך אמנות הפוגה (חמישיית כלי המתכת של הפילה. הישראלית).
13.05 בהאזנה נינוחה – ויואלדי: קונצ'רטו בפה מג'ור, חליל, כלי קשת וקונטינואו, אופוס 10 מס' 5 (ג' גולווי/התז. הקמרית האירית החדשה); פלייאל: סימפוניה מס' 6 בפה מג'ור (התז. הקמרית של קלק/ה. מילר/בריהל); מוצרט: סונטה לפסנתר בפה מג'ור, ק. 533 (רגינאל ברנבוים); מנדלסון: סונטה ברה מג'ור לצ'לו ולפסנתר אופוס 58 (רוזאו רוזראקונ); דבוז'אק: סויטה צ'כית אופוס 39 (התז. הקמרית של להאן/א. דורון).
15.00 הסכוה מוסיקלית „צלילים מספרים" – פרקים במוסיקה תכניתית (סדרה) – הציתות.
16.00 מאולמי הקונצרטים בעולם – התזמורת הפילהרמונית הצ'כית/נוסלב בחנקו – ליסט: פואמה סימפונית „אורפאוס"; ובר: קונצ'רטו מס' 1 בדו מג'ור, לקלרנית ותזמורת, אופוס 11 (מ. פריינגה); דבוז'אק: סימפוניה מס' 6 ברה מג'ור, אופוס 60.
18.00 רגע על הבינצע – כנות אמן.
19.00 תמורות כלי נשיפה – מינרהל: רונדו, ב'ותף והאגני, חליל, סימפסון, במוק.
20.05 איזפרלה – רגע מוסיקלי.
20.30 מאולמי הקונצרטים בעולם.
22.30 פעם ועוד – לוציה דלונובסקי (מלהקה אמריקאית) – „טעוון השביד של הלהבות" („תזמורת זמנגר"/ג'. ה'ומה. תגוון 3 פעמים).
23.00 מחוזרי יצירות – מנדלסון: „שירים ללא מלים".

רשת א'

08.27 משפט דמיאניוק – שידור חי מ„בנייני האומה" בירושלים.
15.27 השכלה ודעת לכל – „תקשורת המונים" – הפעם: „התקשורת והממשל" – יוסי גומליך.
15.57 משפט דמיאניוק – שידור חי מ„בנייני האומה" בירושלים.
19.05 עיונים בפרשת השבוע „ויקהל פקודי".
22.05 לכל אדם כוכב.

רשת ב'

18.06 שעה חמישית – עיוני חגך.
19.35 דין ודברים – עיוני חוק ומשפט.
20.05 סולם המזרות – מבצעי הפסטנים המזרחיים.
22.05 חיה הלב.
23.05 משחקי לילה.

רשת ג'

18.06 זיוה היה.
20.05 לי ולך – שיר וברכה.
21.05 קצת אחרת – עם מוקמת.
23.05 הלילה הוא עירום.

גלי צה"ל

16.05 ארבע אחרי הצהריים.
18.05 ראיון מיוחד עם יוסי פלד אלוף פיקוד צפון.
19.05 שירים מבקם.
19.05 רדיו רדיו F.M.
19.50 תיק פלילי 373/86 – מדינת ישראל נגד ג'ון איוואן דמיאניוק – יומן מיוחד לסיקור ארועי המשפט.
20.05 ראיון מיוחד עם המשורר החשוף פרופ' עזרא פליישר לרגל הענקת פרס ביאליק (ש.ח.)
20.05 צער חצי F.M.
21.30 אוניברסיטה משודרת – פרקים באתיקה יהודית. דרך האמצע.
22.05 על הדבש ועל העוקץ.
23.05 קול הג'ז הזה F.M.
23.55 שירות הצות – עם המופר יוסף בירנשטיין.

לקראת שידור

„מאולמי הקונצרטים בעולם" [illegible] 20.30 [illegible]

סרטים

תל־אביב

22.3.87

אמבר: שוטר במשרה חלקית 5,7.15 ,9.40
אדירה: סגור לרגל שיפוצים מרס
הפתיחה: ילדים חורגים לאלוהים
בית ליסין: דני רוז האיש מברודווי 11.15
בן־יהודה: ניפגש בחוף 4.30 ,7.15 ,9.30
גורדון: סיציליות הן כחולות 7.15 ,9.40
גת: ג'ק פלאש המקפץ 5 ,7.15 ,9.40
דיזנגוף 1: שיחות מלובלבות 7.15, 11.00 ,1.30 ,4.45
דיזנגוף 2: זכרונות אהבה ממירנדה 7.15 ,9.40 / מנה ליזה 11 ,1.30 ,4.45

ירושלים

אריסון: נרפים במלכות 4.30 ,7 ,9

דיזנגוף 3: המשימה 7.15 ,9.40 / 11.00 ,1.30 ,4.45
דקל: קרוקודיל דנדי 7.15 ,9.30
דרייב־אין: ניפגש בחוף 7.30 / כלא הנשים 9.30 / חצות – סקס
הוד: מחוץ מתבגר 4.30 ,7.15 ,9.30
הקולנוע ובית ציוני אמריקה: שבטע עדין 4.30 ,7.15 ,9.30
חן 1: צבע הכסף 4.45 ,7.15 ,9.45
חן 2: ג'ושוע אתמול היום 7.30 ,9.45
חן 3: אל תקרא לי לבן 5 ,7.35 ,9.45
חן 4: מלקלם 11 ,2.30 ,5 ,7.30 ,9.40
חן 5: הסיפה נעימה 5.00 ,7.30 ,9.40, 11 ,2.30
לב 1: מפריץ מוסקיטו 2 ,5 ,7.15 ,9.40
לב 2: קיין 2 ,5 ,7.40 ,9.40
לב 3: כתר בי 2 ,5 ,7.30 ,9.40
לב 4: הקשר הנורבגי 2 ,5 ,7.30 ,9.40

לימור: שכרון חושים 7.15 ,9.30
מוזיאון ת"א: שואה חלק א' 1.00
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים
מקסים: חזרה לנעורים 7.15 ,9.30
פאר (לשעבר אלנבי): הבציה השלישית שלי 5 ,7.30 ,9.40
סינמה 1: האוצר מארץ האש 7.15 ,9.30, 4.30
סינמה 2: חנה ואחיותיה 7.15 ,9.30, 4.30
סמדר: סגור לרגל שיפוצים
פאר: ללא רחמים 4.30 7.15 ,9.30
פריז: בטי בלו 7 ,9.30, 2 ,4 ,11.45 / 11.30 הנבנג האורח בפאריז
צפון: סגור לרגל שיפוצים – מרס הפתיחה שם החדר
שחף: פלאטון 4.15 ,7.15 ,9.30
תמוז – רמת־אביב: ואיפה העדינות לעזאזל 7.30 ,9.40
תכלת: דקה לחצות 4.30 ,7 ,9.35
תל־אביב: כלא הנשים 4.30 ,7.15 ,9.30
אורגע: שוטר במשרה חלקית 4.30 ,7.00 ,9.00

אורדון 1: קרוקודיל דנדי 4.30 ,7 ,9
אור 3: ג'ק פלאש המקפץ 4.30 ,7 ,9
אור 4: סיציליות הן כחולות 4.30 ,7 ,9
אור 5: מטרה חמה 4.30 ,7 ,9
אור גיל: צבע הכסף 4.15 ,6.45 ,9.15
בית אגרון: אנשים יפים 4, האדום מוקס בגרמנים משהו שונה לגמרי 8.00
חצות – חמים מעים
האולם הקטן בבנייני האומה: סגור
הבירה: הקשר הנורבגי 7.15 ,9.15
כנרת: פלאטון 4.30 ,7 ,9.15
מיטשל: משחק מסוכן 7 ,9
מגדל: סיד ונגסי 7 ,9.15
עדן: ניפגש בחוף 4.30 ,7 ,9
רון: מפריץ מוסקיטו 4.30 ,7 ,9.15
תיאטרון ירושלים: קיין 6.45 ,9.15

חיפה

אורה: פלאטון 4 ,6.30 ,9.00
אורלי: שכם רב המעבות 7 ,9.15
אמפיתיאטרון: ניבגה איש הזעם 4.30 ,7 ,9.15

ארמון: כלבן מאורבן 4.30 ,6.45 ,9
חן: מלקולם 4.30 ,6.45 ,9.00
עצמון 1: ניפגש בחוף 4.30 ,7 ,9.15
עצמון 2: חמים וטעים 4.45 ,7.15 ,9.30
מאי: קרוקודיל דנדי 4.30 ,7 ,9.15
קרידאור: אהבה נדירה 4.30 ,7 ,9.15
רון: כלא הנשים 7.15 ,9.30
רב גת 1: צבע הכסף 4.15 ,6.45 ,9.15
רב גת 2: אל תקרא לי לבן 4.15 ,6.45 ,9.15

קריות חיפה

סביר: להזהתן שנית 7 ,9.15
פביץ: אל תקרא לי לבן 7 ,9.15
אורות: ניפגש בחוף 7 ,9.15
בית העם: מבבה יפיפיה שלי 7 ,9.15
היכל: חזרה לנעורים 7 ,9.15
ביכן: האוצר מארץ האש 7 ,9.15

אשדוד

אסתר: האוצר מארץ האש 7.15 ,9.30
אשדוד: –

אשקלון

אסתר: מנה ליזה 7.30 – 9.30
מאור: פולטרגייס II 7.30 ,9.30
רחל: קיקה קלה קיד 7.30 ,9.30

באר־שבע

חן: מרדף אדם 4.30 ,7.30 ,9.30

הרצליה ורמת השרון

היכל: כובה 4.30 ,7.15 ,9.30
מלון דניאל: אודיטוריום: מסע אל האוצר 7.30 ,9.15
כוכב: דונה פלור נשואה לשניים 9.30

עפולה

מתיתרון: אקוס 8.30

חולון, בת ים

ארמון: שודדי השחקים 7.15 ,9.30

מגדל: צבע הכסף 7.15 ,9.40
מתנ"ס קרית שרת: 7.00 שואה חלק א'
סבוי: פלאטון 4.30 ,7 ,9.30
דינה: ניפגש בחוף 7.15 ,9.30 /
עצמאות: חזרה לנעורים 4.30 ,7.15 ,9.30
אורנים: ניפגש בחוף 7.15 9.30

טבריה

אביב: תקלה מופלאה 7.15 ,9.15

כפר־סבא, רעננה

עמל: הנבל הבודמוי 7 ,9.15
רון: בחזרה לנעורים 7 ,9.15
אורות: הניגג'ה האמריקאי II 7.15 ,9.30

לוד, רמלה

אורלי: סגור
נוה זית: חמושים ולא מסוכנים 7.15 ,9.15
אודך: הניגג'ה האמריקאי II 5.00 ,7.30 ,9.30

נהריה ועכו

הוד: היתמן מבוורלי הילס 6.45 ,9
רוך: כובה 6.45 ,9
אודיטוריום: –

נתניה

סמוריה: זכרונות אהבה ממירנדה
אסתר: 5 שיפוט מוחך 7 ,9.15
אסתר: האוצר מארץ האש 7 ,9.15
שרון: ניפגש בחוף 5.00 ,7.00 ,9.15

פתח־תקוה

שלום: ניפגש בחוף 7.15 ,9.30
היכל 1: כלא הנשים 4.30 ,7.15 ,9.30
היכל 2: האוצר מארץ האש 4.30 ,7.15 ,9.30
היכל 3: פלאטון 4.15 ,7 ,9.30

ראשון לציון ורחובות

ג.ג. רון 1: קרוקודיל דנדי 4.30 ,7.15 ,9.30
ג.ג. רון 2: ניפגש בחוף 4.30 ,7.15 ,9.30
נטפה: מנה ליזה 7.00 ,9.15
ראשון: שירת הסקלה 7 ,9.15
בית העם: נרפים במלכות 7.15 ,9.15
הדר: חזרה לנעורים 7.15 רק בין הברים 9.15
חן: ניפגש בחוף 6.30 ,8.15 ,9.15
אמונים: צבע הכסף 4.30 ,7.00 ,9.40
ארמון: שוטר במשרה חלקית 7.15 ,9.40
לילה: פלאטון 7.15 ,9.30
הדר: כלא הנשים 4.30 ,7.15 ,9.30
רב בן 1: אל תקרא לי לבן 5 ,7.30 ,9.45
רב בן 2: ג'ק פלאש המקפץ 5 ,7.25 ,9.45
רב בן 3: כולם נולד על החאש 5.00 ,7.20 ,9.45
רב בן 4: ג'ושוע אתמול היום 5 ,7.10 ,9.40
שביט: קטיפה כחולה 7.15 ,9.30

קרית אונו

מרכז קהילתי: הרומן של אתמול בלילה 6.30 ,9